

Ajuntament de Manacor
APROVAT PLE
30/11/2021

El secretari general,

Firmado digitalmente por CONTI
FUSTER NICOLAU - DNI 43003963N
Fecha: 2021.11.30 21:09:49 +01'00'

AJUNTAMENT DE MANACOR

CATÀLEG D'ELEMENTS I ESPAIS PROTEGITS DEL TERME MUNICIPAL DE MANACOR

VOLUM 9. BÉNS ETNOLOÒGICS II (hidràulica tradicional)

Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial

Novembre 2021

Codi	Codi antic	Any	Nom	Polígon	Parcel·la	Classificació	Pàgina
AL-001	A-96	2012	Cisterna i aljub de Porto Cristo	-	-	Béns etnològics	1
AL-002	A-20	1998	Aljub de Can Pinya	20	4	Béns etnològics	5
AL-003	A-28	1998	Aljub de Son Fortesa	32	15	Béns etnològics	9
AL-004	A-29	1998	Aljub de Son Pere Andreu	27	601	Béns etnològics	14
AL-005	A-55	2012	Aljub de sa marina de Son Josep	20	8	Béns etnològics	19
AL-006	A-72	2012	Aljub de Son Josep Vell	33	260	Béns etnològics	24
AL-007	A-99	2012	Aljub de sa Gruta d'en Rafelino	14	13	Béns etnològics	29
AL-008	A-108	2012	Aljub vell de sa Gruta	12	98	Béns etnològics	33
FO-001	-	-	Font i pou de s'Hospitalet	33	75	Béns etnològics	37
FO-002	-	-	Font de Son Comte	29	377	Béns etnològics	43
FO-003	A-51	2012	Font de sa Murtera	4	52	Béns etnològics	49
FO-004	A-57	2012	sa Font Major	23	742	Béns etnològics	54
FO-005	A-60	2012	Font de na Memòria	1	197	Béns etnològics	59
FO-006	A-65	2012	Font de Rotana	28	931	Béns etnològics	64
FO-007	A-66	2012	Font de Gossaubo	27	792	Béns etnològics	69
FO-008	A-68	2012	Font del Morro	27	20	Béns etnològics	73
FO-009	A-70	2012	Font de Conilles	4	2	Béns etnològics	77
FO-010	A-87	2012	Font de Son Cellard	4	1241/1244	Béns etnològics	83
FO-011	A-90	2012	Font des Barracar	-	-	Béns etnològics	87
FO-012	A-91	2012	Font de na Camel·la	-	-	Béns etnològics	92
FO-013	A-92	2012	Font de sa Mora	-	-	Béns etnològics	97
FO-014	A-93	2012	Font des Dofins	-	-	Béns etnològics	102
FO-015	A-94	2012	Font del carrer de la Verònica	-	-	Béns etnològics	107
FO-016	A-95	2012	Font de la plaça de la Indústria	-	-	Béns etnològics	111
PO-001	A-38	2012	Pou Nou	29	143	Béns etnològics	115
PO-002	A-40	2012	Pou de Justaní	24	323	Béns etnològics	119
PO-003	A-41	2012	Pou de Son Galiana	7	190	Béns etnològics	123
PO-004	A-46	2012	Pou de Son Caules	26	885	Béns etnològics	127
PO-005	A-52	2012	Pou celat de Son Frau	5	294/380	Béns etnològics	131
PO-006	A-53	2012	Pou de Santa Cirga	7	496	Béns etnològics	136
PO-007	A-71	2012	Pou d'en Llevant	29	143	Béns etnològics	141
PO-008	A-103	2012	Pou des camp des Pou de s'Espital	4	539	Béns etnològics	145
PO-009	A-107	2012	Pou des Petroli	8	1	Béns etnològics	149
PO-010	-	-	Pou d'Argent	33	189	Béns etnològics	153
PO-011	-	-	Pou de Son Manenta	23	339	Béns etnològics	157
PO-012	-	-	Pou des Boc	23	683	Béns etnològics	161
PO-013	-	-	Pou de So na Moixa	23	236	Béns etnològics	165

Codi	Codi antic	Any	Nom	Polígon	Parcel·la	Classificació	Pàgina
PO-014	26-246	2012	Pou de la cova de l'aigua de cala Mendia			Béns etnològics	169
SA-001	A-19	1998	Safareig de ses Barraques	4	1074	Béns etnològics	174
SH-001	A-58	2012	Sistema hidràulic de Son Banús	23	199	Béns etnològics	178
SH-002	A-42	2012	Sistema hidràulic de la font Santa	6	418	Béns etnològics	183
SH-003	A-69 / A-111	2012	Sistema hidràulic del Pla de Llodrà	24	1526	Béns etnològics	189
SH-004	A-45	2012	Sistema hidràulic de la font de Son Galiana	7	185	Béns etnològics	198
SI-001	A-30	1998	Sínia de la torre dels Enagistes	-	-	Béns etnològics	203
SI-002	A-31 / A-115	1998	Sínia de Rotana	28	33	Béns etnològics	208
SI-003	A-32	1998	Sínia de sa Granada	24	1100	Béns etnològics	214
SI-004	A-33	1998	Sínia des Caparó	26	1058	Béns etnològics	218
SI-005	A-34	1998	Sínia de Tallet	33	244	Béns etnològics	222
SI-006	A-35	1998	Sínia de s'Hort de n'Olesa	4	109	Béns etnològics	227
SI-007	A-36	1998	Sínia Petita/Hort de n'Olesa	4	1607	Béns etnològics	231
SI-008	A-100	2012	Sínia a la zona de sa Font Nova	29	145	Béns etnològics	235
SI-009	A-104	2012	Sínia de s'hort d'en Teco	29	170	Béns etnològics	239
SI-010	A-113	2012	Sínia des Pou Nou	27	571	Béns etnològics	243
SI-011	A-27	1998	Sínia de s'hort des Portador	29	952	Béns etnològics	248
SI-012/ SI-013/ SI-014/ SI-015	-	-	Sínia del camí des Bessons 1-2-3-4	26	5/81/89/1185	Béns etnològics	252
SI-016	A-105	2012	Sínia de la Font Santa	6	594	Béns etnològics	260
SI-017	A-23	1998	Sínia de Son Fangos	25	452	Béns etnològics	265
SI-018	A-26	1998	Sínia de s'hort des Correu	29	139	Béns etnològics	270
SI-019	A-21	1998	Sínia de Cas Senyoret	33	102	Béns etnològics	275
SI-020	A-22	1998	Sínia de s'hort de n'Olesa	29	680	Béns etnològics	279
SI-021	A-24	1998	Sínia de Tortova	29	648	Béns etnològics	284
SI-022	A-25	1998	Sínia de Ca n'Ullet	23	431	Béns etnològics	289
SI-023/ SI-024/ SI-025/ SI-026/ SI-027	-	-	Sínia de la carretera de sa Vall 1-2-3-4-5	28	37/40/41/867/57	Béns etnològics	293

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Cisterna i aljub de Porto Cristo	CODI	AL-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-96 (2012)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Sense ús. Es localitza dins un espai lliure públic		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Porto Cristo
ADREÇA / ACCÉS	Bordils
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 528733 Y: 4376813
REFERÈNCIA CADASTRAL	
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Emmig d'un espai lliure públic a prop de la ribera de Mar

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Cisterna de planta quadrada feta amb cantons de marès, de 1,2 m de costat i una altura de 0,8 m. El coll presenta una fillola de pedra. A un dels seus extrems hi ha un forat circular on la gent posava els poals quan anaven a cercar aigua. De la bomba de la cisterna només queda una petita part en molt mal estat, està subjecta a un travesser de ferro forjat de secció quadrangular. El trespol al voltant de la cisterna està fet amb macs de torrent travat amb morter. A sota hi ha el dipòsit, cobert amb volta de canó, encara que a l'exterior aquesta no es tradueix. El dipòsit o aljub és de planta rectangular. L'any 2007 aquest espai va ser objecte d'una remodelació que ha canviat la fisonomia i l'ha convertit en un espai públic.

Un aljub és un dipòsit d'aigua cobert i excavat en terra. Solen tenir la planta rectangular, encara que n'hi pot haver d'altres formes, i la coberta sol ser de volta de canó. Recullen l'aigua que corre per terra. S'ubiquen sobretot al camp, com podem veure a les imatges, encara que també en podem trobar als nuclis urbans. La seva localització, en la majoria dels casos, depèn del llit o camí que acumuli aigua. Es poden usar per abeurar el bestiar i per regar petits horts i arbres fruiters.

Pel que fa a les característiques arquitectòniques hem de dir que la part excavada i el mur que queda per damunt de terra presenten un paredat fet de pedra en verd, encara que aquí, en algunes zones, podem veure pedra en sec. A l'interior del dipòsit el paredat està eixalbat de manera que se n'asseguri la impermeabilitat. Pel que fa a l'extracció de l'aigua es feia pels colls.

ELEMENTS DESTACATS: El coll de la cisterna amb el forat per deixar el poal i el trespol de macs de torrent.

CRONOLOGIA: Segona meitat segle XX.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Cisterna i aljub de Porto Cristo	CODI	AL-001
-------------	----------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo. Restaurat. La fillola del coll presenta alguns desperfectes. Manca la roda vertical de ferro que accionava la bomba extractora
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha substituït el travesser de fusta per un travesser de ferro forjat 2008 Adequació de plaça i nous aparcaments subterranis

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

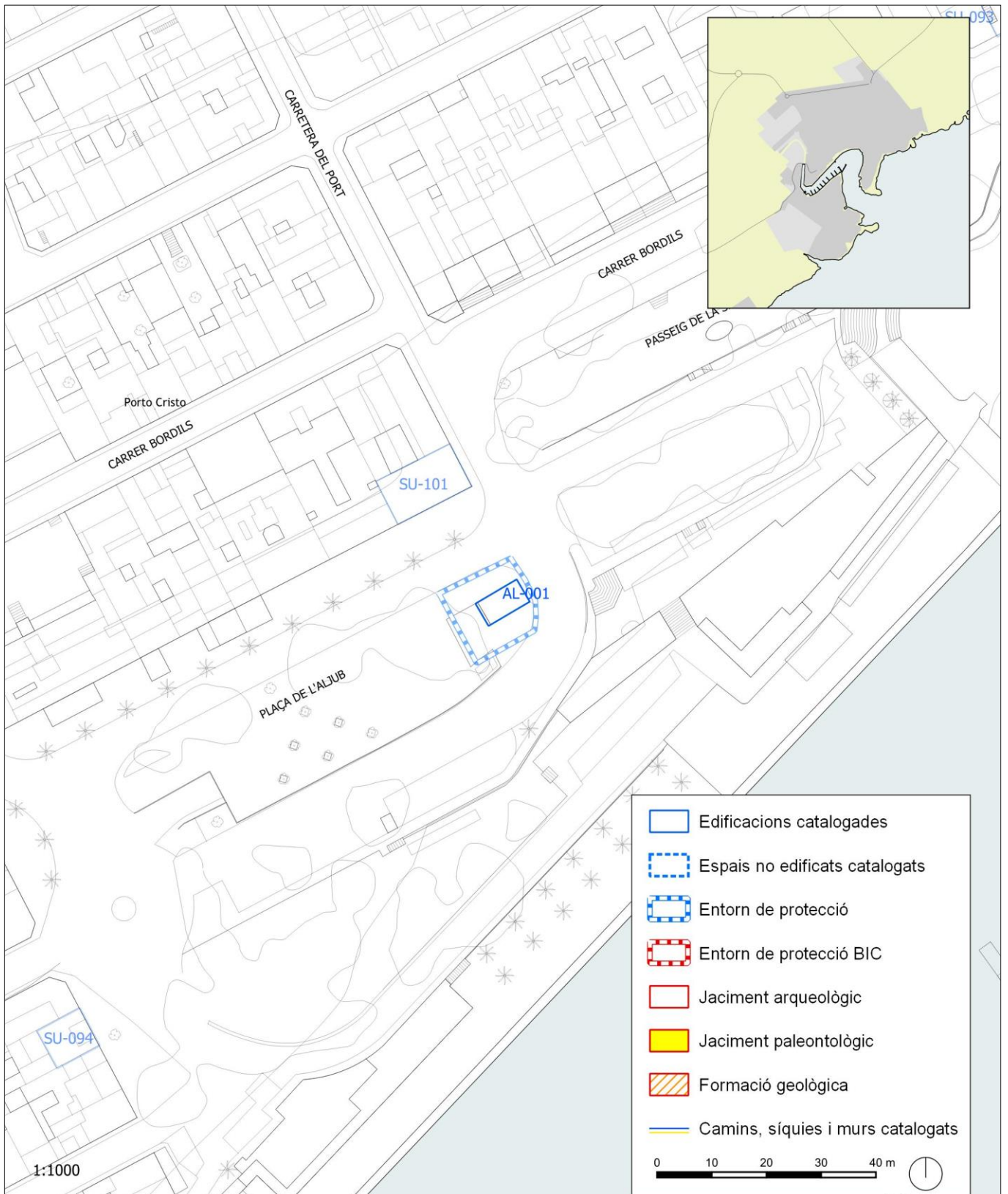
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de l'aljub i la cisterna
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Substitució de les peces trencades de la fillola. Restituir la roda vertical de ferro. Eliminar el tros de fusta de l'antic travesser. Manteniment i neteja periòdica
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	Les intervencions a realitzar en aquest entorn hauran d'integrar-se amb el conjunt format per l'aljub, especialment pel que fa a les textures, colors i materials emprats. En aquest entorn de protecció no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

AL-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de Can Pinya	CODI	AL-002
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-20 (1998)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Can Pinya
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 20 PARCEL·LA: 4
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 524969 Y: 4373360
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A020000040000AH
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Marina de Manacor

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Construcció de paret verda i carreus de marès que volumètricament defineix un paral·lelepípede.

Es tracta d'un dipòsit d'obra, mig fora terra, de planta rectangular (copsa uns 30 metres de llargària). L'interior és revestit de pedra i cobert per volta de canó sostinguda per arcs faixons, sistema que explica l'abombament de la terrassa superior.

Per treure l'aigua disposa d'una obertura que interromp el mur anterior i es remata amb un arc de mig punt que sobresurt del pla de la coberta.

Acompanyen l'aljub, com és usual, diverses piques per abeurar animals i canals per conduir l'aigua fins al corralet veí.

L'aljub s'adapta als esquemes habituals: dipòsit rectangular, mig fora terra, fet d'obra, cobert per volta. En tot cas l'únic que el singularitza és que en comptes d'un coll sobre la terrassa, té l'obertura al mur anterior.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: GARCIA INYESTA, Neus; OLIVER SUNYER, Guillem (1981): Cases de pagès a la zona de s'Alqueria Blanca. Ed. Moll ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Aljub de Can Pinya	CODI	AL-002
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. S'ha esbucat el tram de volta situat entre el primer i el segon arc faixó
CAUSA DETERIORAMENT	Abandó i acció de la vegetació
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

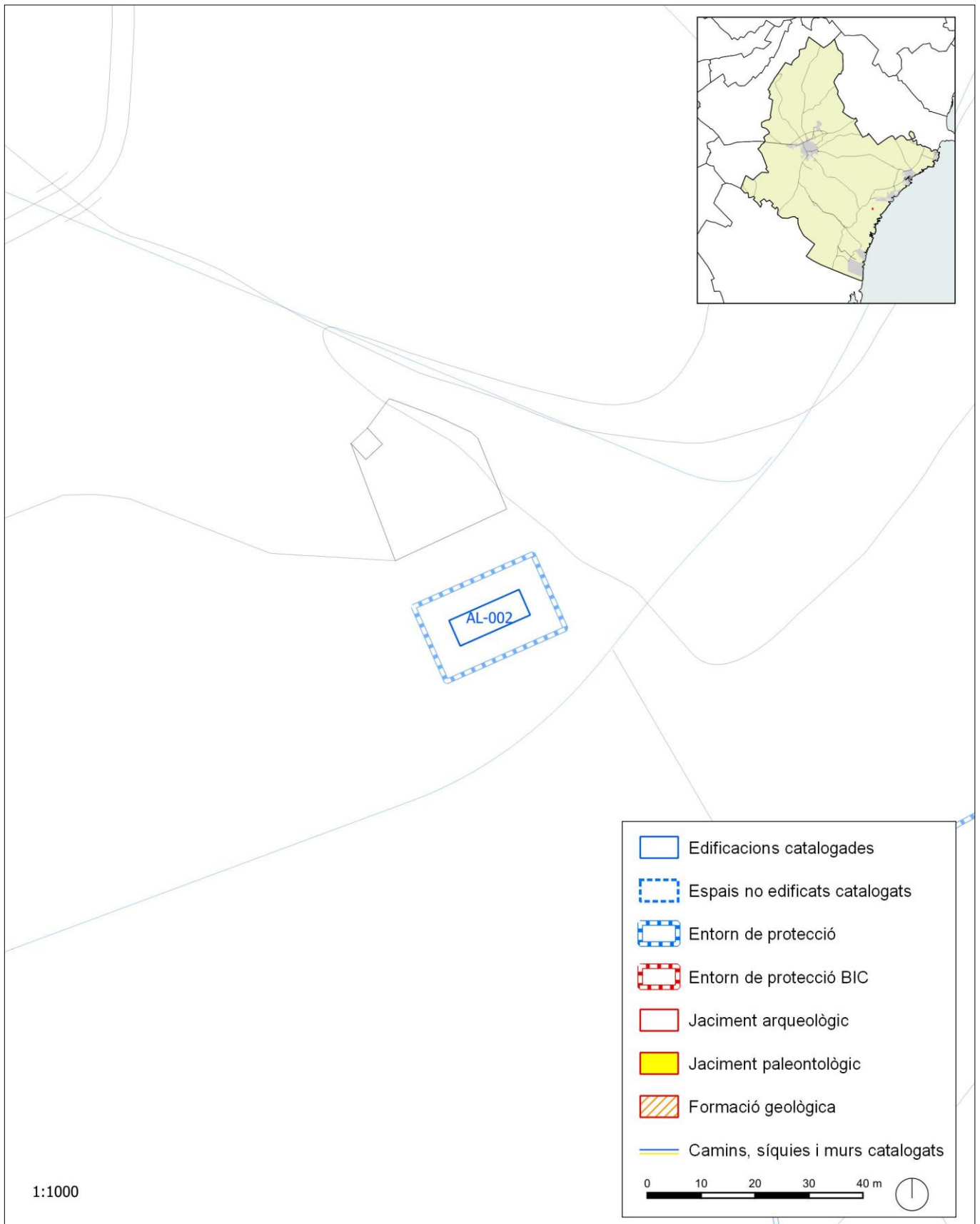
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt dels elements de l'aljub
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reconstrucció de la part de volta esbucada de l'aljub. Netejar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-002 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Fortesa	CODI	AL-003
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-38 (1998)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Josep Vell
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 32 PARCEL·LA: 15
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 523550 Y: 4373291
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A032000150000AH
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Arran de la carretera Porto Cristo-Portocolom Ma-4014 dins una zona plana

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Dipòsit que serveix per recollir i emmagatzemar l'aigua de pluja de cara al consum humà i de bestiar. És de planta rectangular i paredat en verd. La coberta és de volta de canó i té poca fondària.

Té unes dimensions de 17,2 m per 6,05 m i una altura del parament exterior de 1,9 m. Sobre la coberta es localitzen una obertura circular i un coll de planta quadrangular amb brancals de carreus de marès.

Presenta una finestra rectangular a cadascun dels costats menors, trobant-se tapiada de pedres la situada al sud-oest. Al costat de la carretera s'hi adossen tres piques de marès a mode d'abeuradors i una escala que permet pujar a la coberta.

L'aigua arriba al dipòsit mitjançant canalitzacions pròpies de l'escorrentia del terreny.

L'ajub es troba arran de la carretera i servia per abeurar els ramats i les bèsties dels carruatges que hi circulaven.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 119.

OBSERVACIONS: al costat de la carretera s'observa una pedra fermadora. Ha desaparegut la pica rectangular de marès que es localitzava davant el costat nord-est.

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Fortesa	CODI	AL-003
-------------	----------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Es troba envaït per la vegetació. Els abeuradors presenten desperfectes
CAUSA DETERIORAMENT	Abandó
INTERVENCIIONS	2008: Vallat de terrenys

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

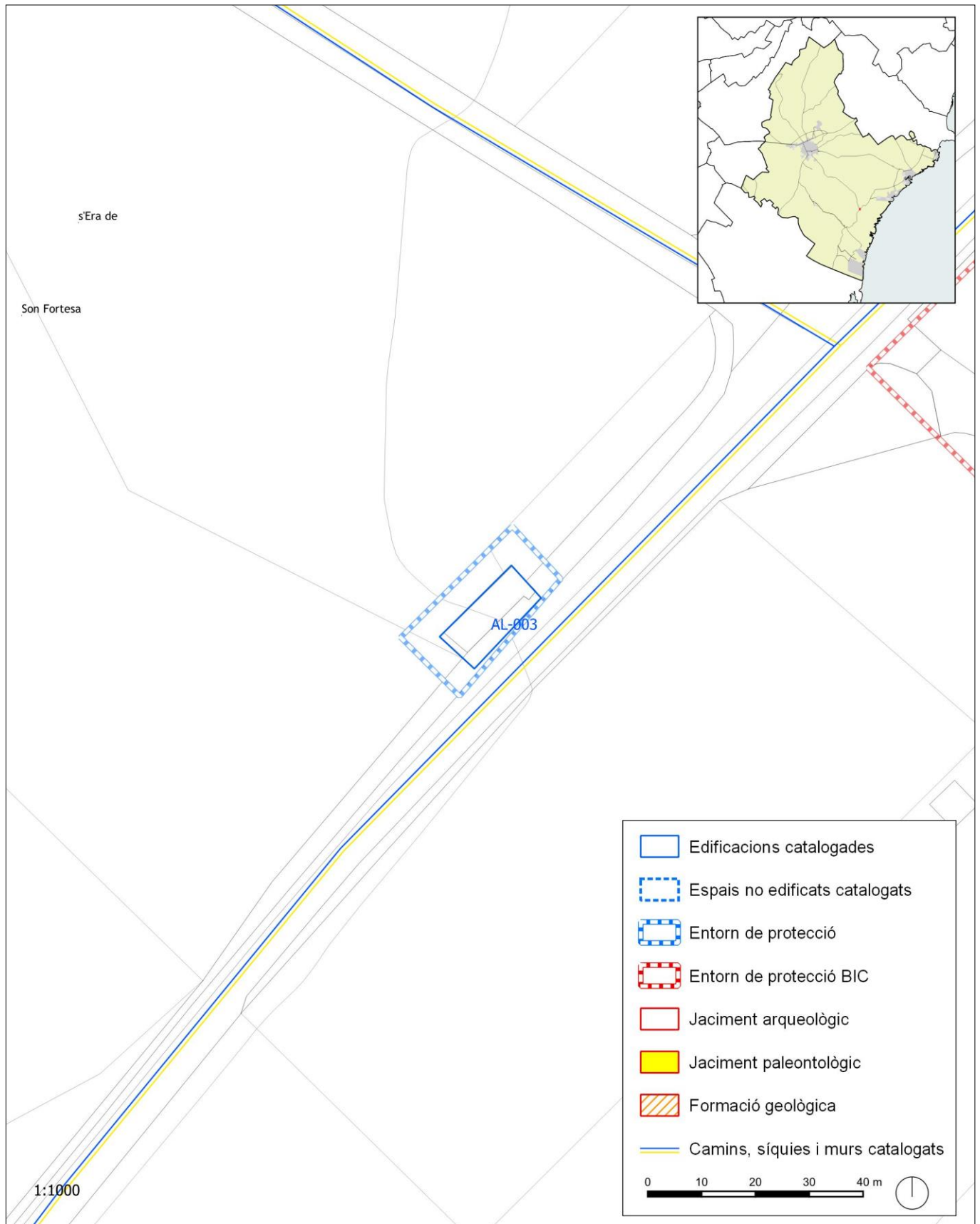
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format pel safareig i l'escala i abeuradors adossats
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reparar els desperfectes dels abeuradors. Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn de protecció no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-003 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

AL-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Pere Andreu	CODI	AL-004
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-29 (1998)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Pere Andreu
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 27 PARCEL·LA: 601
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 515328 Y: 4380740
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A027006010000AE
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de conreu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Dipòsit fet d'obra amb carreus de marès molt durs i ben treballats, de forma rectangular, de no molta fondària i cobert de volta, que serveix per recollir-hi l'aigua de pluja. Té planta rectangular i unes dimensions aproximades de 6,7 m x 16,5 m.

Conserva el coll en forma d'arc apuntat i amb marès molt dur. El coll té forma quadrangular, de 0,9 m de costat, i la capelleta té una altura total de 2,6 m.

L'aljub es localitza dins una tanca voltada de paret seca.

ELEMENTS DESTACATS: el conjunt de l'aljub.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 36.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Pere Andreu	CODI	AL-004
-------------	--------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. L'aljub està cobert per vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Abandó
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

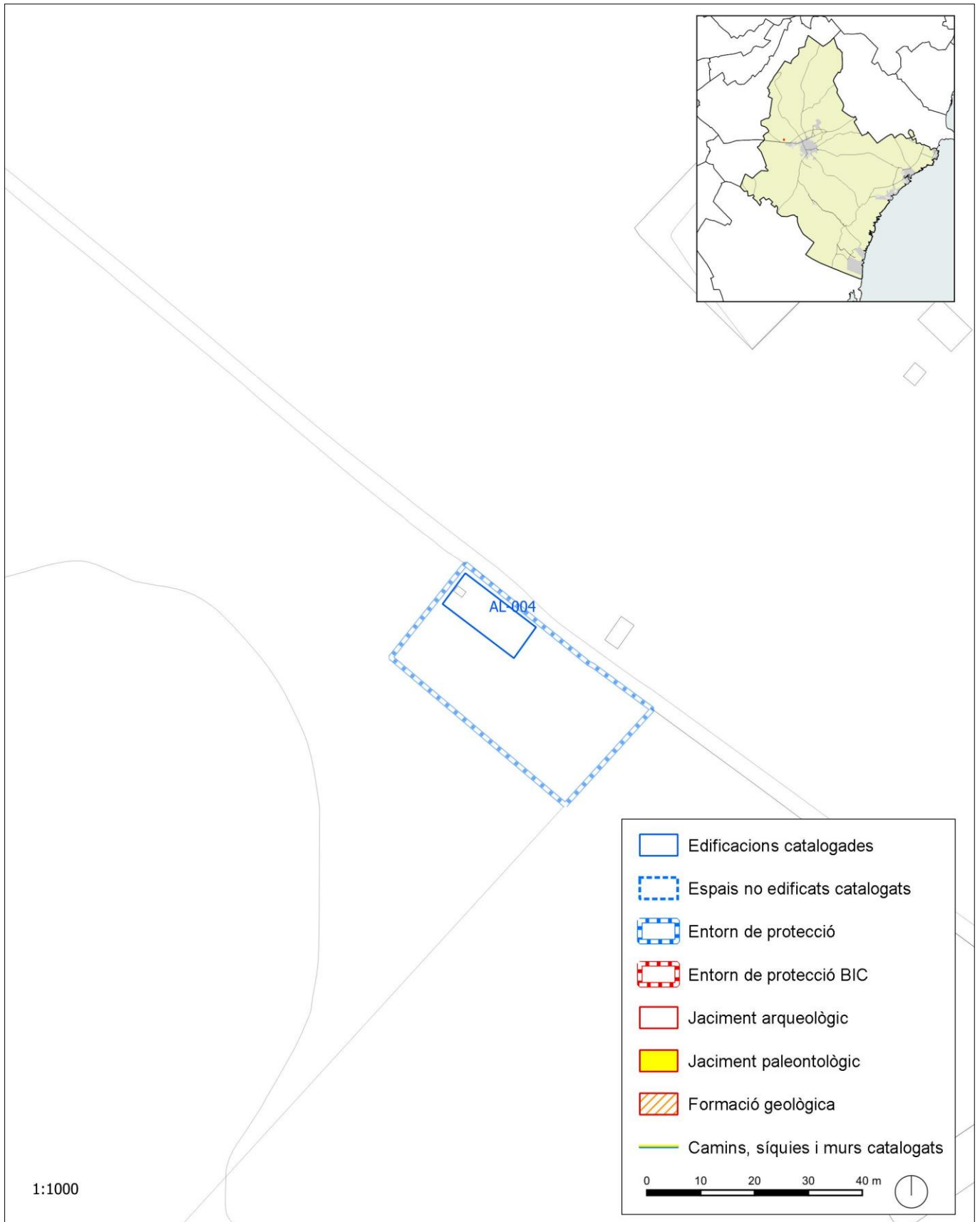
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de l'aljub. Tanca de paret seca en la qual es situa
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Netejar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció de l'aljub la tanca de paret seca en la qual es situa amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn de protecció no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-004 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

AL-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de sa marina de Son Josep	CODI	AL-005
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-55 (2012)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 20 PARCEL·LA: 8
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 524635 Y: 4371934
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A020000080000AY
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat a Son Josep de sa Talaia, dins la torrentera, molt a prop de cala Sequer.. Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Aljub de planta rectangular, amb coberta de volta canó vista a l'exterior. Els murs són de pedra verda amb els cantons de marès, per reforçar. El coll es troba situat a un dels costats llargs del dipòsit. Està cobert amb un arc apuntat que forma una capelleta, deixant a redòs l'entrada al dipòsit. Com és habitual, el coll presenta una paret de protecció, de més o menys uns 80 cm. Del sostre de la capelleta pengen una corriola amb una corda, per extreure aigua. El coll està fet de peces de marès. Adossades al mur on hi ha el coll tenim tres piques de pedra de format rectangular allargat. N'hi ha dues que estan col·locades sobre pedres, quedant una mica elevades del nivell de terra, mentre que la tercera està a terra, i segurament rep l'aigua a través de les altres dues, per mitjà d'un foradet lateral. Segurament aquestes piques servien d'abeurador. Al costat menor pel qual es produeix l'entrada d'aigua s'observa una obertura rectangular i l'escumador.

Un aljub és un dipòsit d'aigua cobert i excavat en terra. Solen tenir la planta rectangular, encara que n'hi pot haver d'altres formes, i la coberta sol ser de volta de canó. Recullen l'aigua que corre per terra. S'ubiquen sobretot al camp, com podem veure a les imatges, encara que també en podem trobar als nuclis urbans. La seva localització, en la majoria dels casos, depèn del llit o camí que acumuli aigua. Es poden usar per abeurar el bestiar i per regar petits horts i arbres fruiters. Pel que fa a les característiques arquitectòniques hem de dir que la part excavada i el mur que queda per damunt de terra presenten un paredat fet de pedra en verd, encara que aquí, en algunes zones, podem veure pedra en sec. A l'interior del dipòsit el paredat està eixalbat de manera que se n'asseguri la impermeabilitat. Pel que fa a l'extracció de l'aigua es feia pels colls, que en aquest cas és una obertura de format quadrangular situada a un mur del dipòsit.

ELEMENTS DESTACATS: La coberta de volta de canó i les piques.

CRONOLOGIA: Indeterminada

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença

OBSERVACIONS: encara es troba en ús.

DENOMINACIÓ	Aljub de sa marina de Son Josep	CODI	AL-005
-------------	---------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

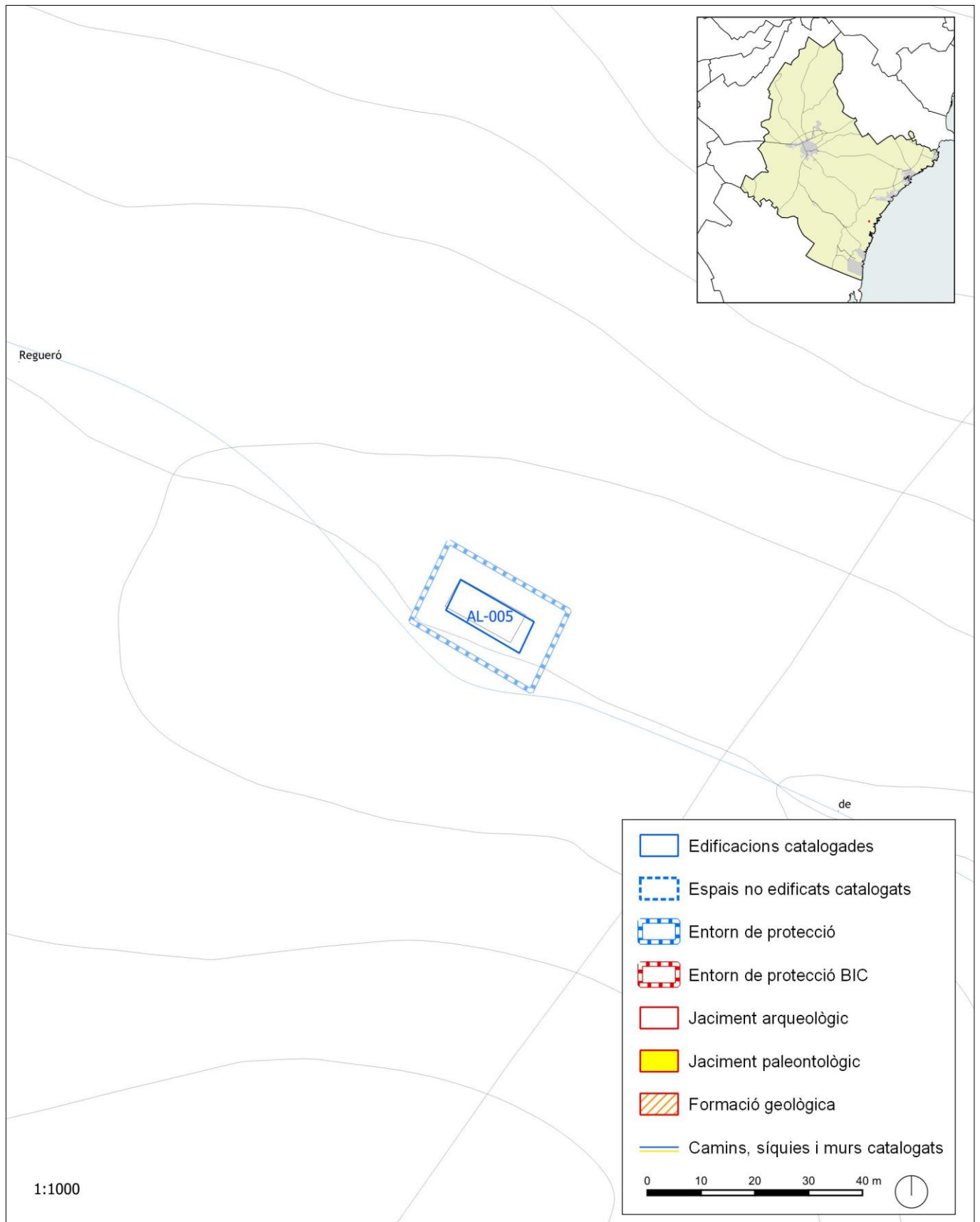
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per l'aljub, la capelleta i els abeuradors
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment i neteja de l'estructura. Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-005 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

AL-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Josep Vell	CODI	AL-006
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-72 (2012)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Josep Vell
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 260
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 522545 Y: 4374078
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033002600000AP
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat al cau del torrent Roig, a prop de la carretera de Cales de Mallorca Ma-4015 Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Gran aljub de planta rectangular (26 m x 5,3 m) situat al cau del torrent Roig. Presenta un mur transversal a l'interior que xapa l'aljub en dos dipòsits. Els murs són de pedra verda amb els cantons de marès, per reforçar. La coberta és de volta de canó, vista a l'exterior. Presenta un abeurador exterior adossat devora l'entrada. A un dels costats curts tenim una obertura de format quadrangular, que segurament també servia per extreure aigua. A l'interior del dipòsit hi ha diferents compartimentacions. També trobam obertures quadrangulars als murs laterals.

El coll es troba situat a un dels costats llargs del dipòsit. Està cobert amb un arc apuntat que forma una capelleta de 2,6 m d'altura, deixant a redòs l'entrada al dipòsit. Com és habitual, el coll presenta una paret de protecció, de més o menys uns 80 cm. Del sostre de la capelleta pengen una corriola amb una corda, per extreure aigua. El coll està fet de peces de marès. Adossades al mur on hi ha el coll tenim piques de pedra de format rectangular allargat. Segurament aquestes piques servien d'abeurador.

Una canal de 10 m de longitud i d'amplària (interior) de 0,3 m, referida, condueix l'aigua del torrent cap a l'interior.

Un aljub és un dipòsit d'aigua cobert i excavat en terra. Solen tenir la planta rectangular, encara que n'hi pot haver d'altres formes, i la coberta sol ser de volta de canó. Recullen l'aigua que corre per terra. S'ubiquen sobretot al camp, com podem veure a les imatges, encara que també en podem trobar als nuclis urbans. La seva localització, en la majoria dels casos, depèn del llit o camí que acumuli aigua. Es poden usar per abeurar el bestiar i per regar petits horts i arbres fruiters. Pel que fa a les característiques arquitectòniques hem de dir que la part excavada i el mur que queda per damunt de terra presenten un paredat fet de pedra en verd, encara que aquí, en algunes zones, podem veure pedra en sec. A l'interior del dipòsit el paredat està eixalbat de manera que se n'asseguri la impermeabilitat. Pel que fa a l'extracció de l'aigua es feia pels colls, que en aquest cas és una obertura de format quadrangular situada a un mur del dipòsit.

ELEMENTS DESTACATS: La volta de canó que conforma la coberta i les piques.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Aljub de Son Josep Vell	CODI	AL-006
-------------	-------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. El cantó nord-est presenta un gran crui que pot provocar l'esbucament
CAUSA DETERIORAMENT	Abandonament de la funció de l'estructura i falta de manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

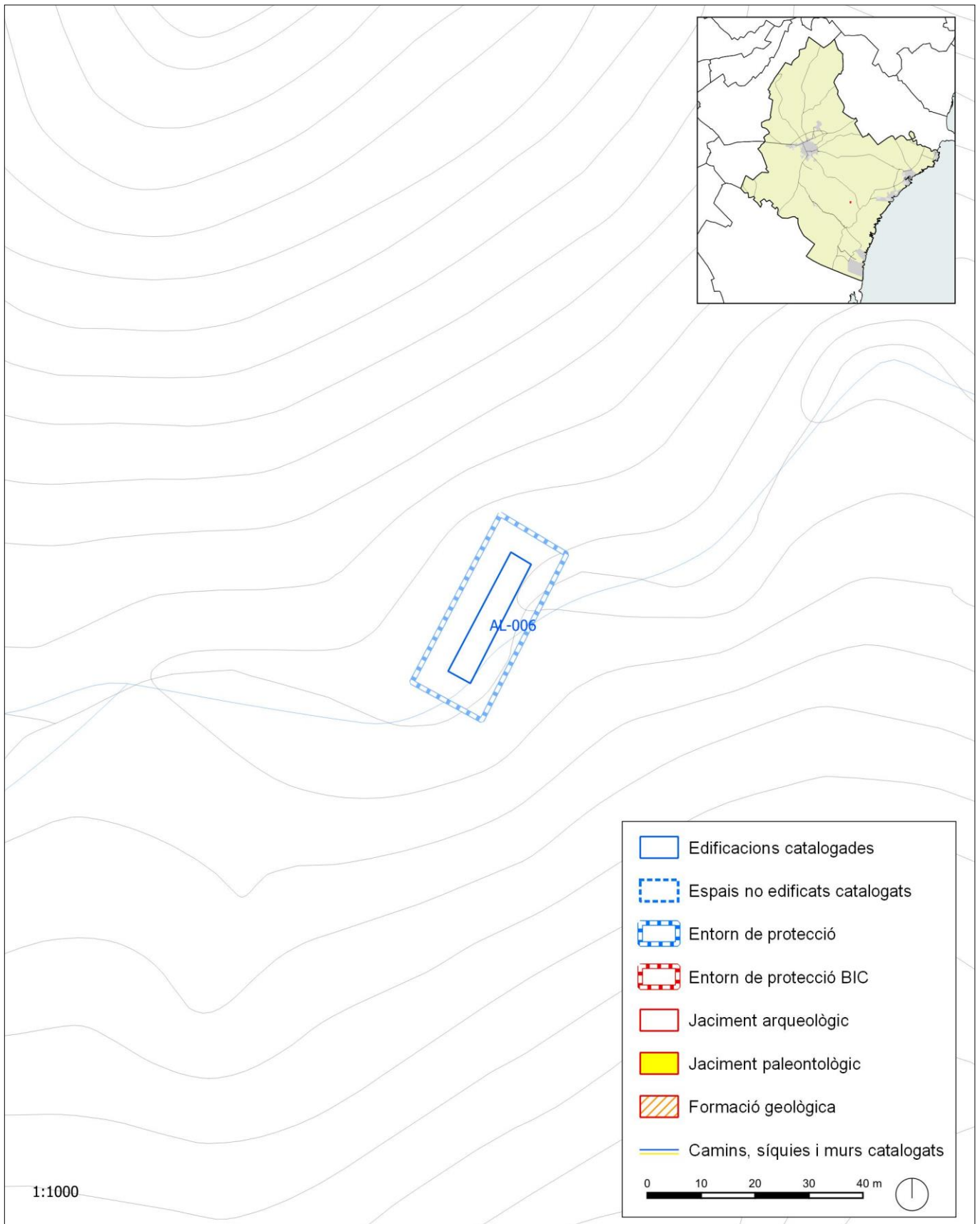
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per l'aljub, la capelleta, les piques i la síquia que condueix l'aigua a l'interior de l'aljub
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja i rehabilitació per evitar el seu esbucament
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració. S'admet la construcció d'un contrafort de pedra i morter al cantó nord-est de l'aljub per evitar el seu esbucament
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-006 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

AL-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub de sa Gruta d'en Rafelino	CODI	AL-007
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-99 (2012)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Gruta d'en Rafelino
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 14 PARCEL·LA: 13
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 531216 Y: 4378738
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A014000130000AW
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona de conreu i pastura d'animals. Al costat de les cases de sa Gruta. Accés en cotxe

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

L'aljub (de l'àrab hispànic algúbb i de l'àrab clàssic gubb) és un diposit destinat a guardar aigua potable, procedent de pluja replegada de les teulades de les cases i que habitualment es condueix mitjançant canalitzacions. La majoria d'aquests aljubs estan recoberts per un morter hidràulic, per això tenen aquest color rosat.

En el cas que ens ocupa és un aljub de fora vila, exempte a les cases de possessió que estan molt reformades i separades d'ella per una camí empedrat que val la pena rehabilitar. Consta d'una sèrie de piques de pedra on anava l'aigua que s'estreia de l'aljub i que servien per abeurar les bèsties. El coll està cobert per capelleta de volta. Hi ha unes escales que permeten l'accés a la part superior del dipòsit i al coll. L'interior té coberta de volta de canó, però a l'exterior no es veu, sinó que sembla de coberta plana. El camí empedrat que va cap a les cases i que passa arran de l'aljub està fet amb macs de torrent conformant la carrera de les cases.

ELEMENTS DESTACATS: En els anys 2010-2011 les cases foren objecte d'un projecte de reforma.

CRONOLOGIA: Segle XIX-XX.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Aljub de sa Gruta d'en Rafelino	CODI	AL-007
-------------	---------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

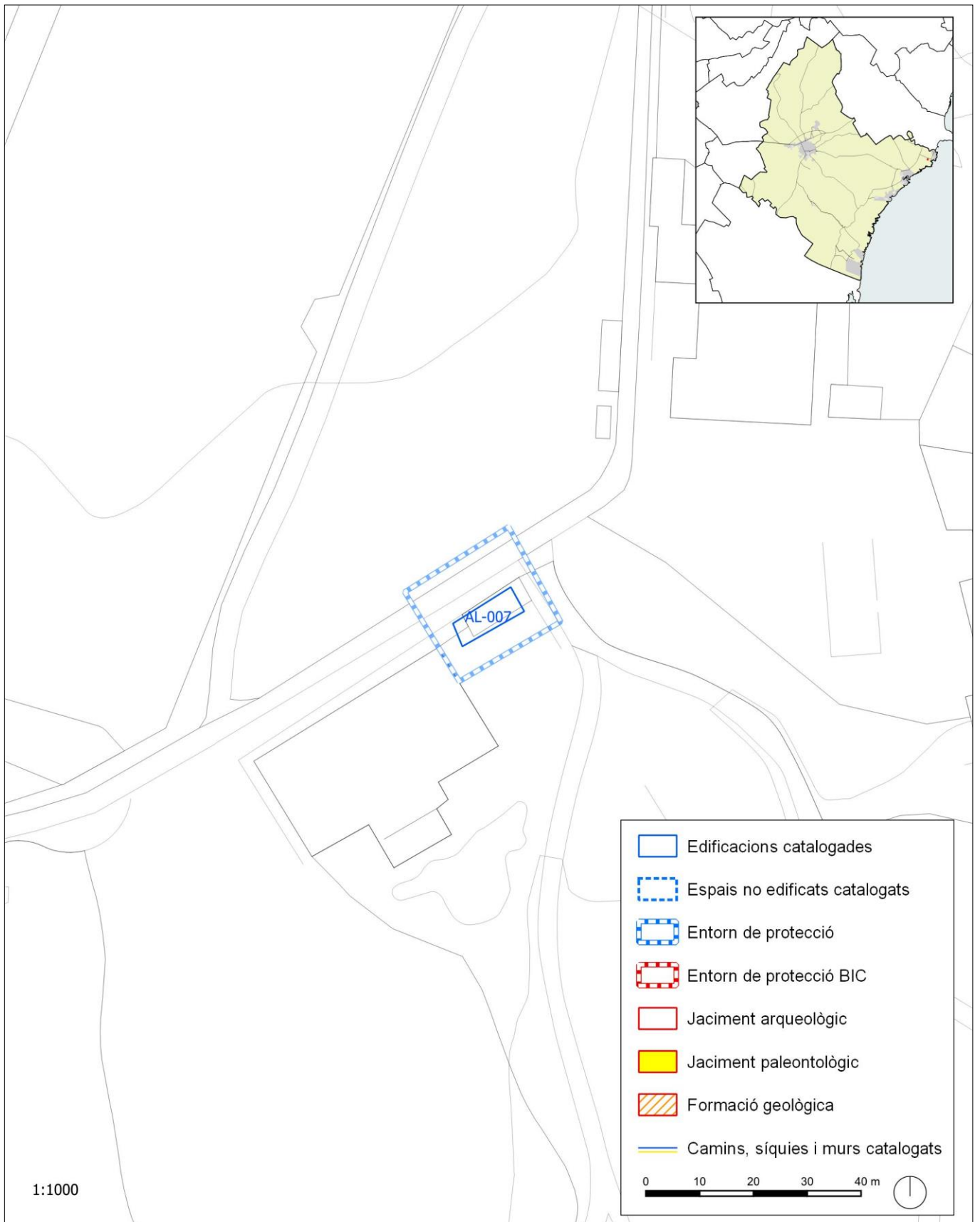
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de l'aljub i de les piques
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de l'aljub. Rehabilitació de les peces de marès i manteniment del camí empedrat
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels paraments dels costats sud-oest, sud-est i nord-est i que arriba fins a la partió de la parcel·la en el costat nord-ost amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-007 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-007 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Aljub vell de sa Gruta	CODI	AL-008
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-108 (2012)
TIPOLOGIA	Aljub		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Gruta Vella
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 12 PARCEL·LA: 98
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 529662 Y: 4379918
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A012000980000AG
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Dins zona rural, a la vora del camí. Camps de conreu, principalment de secà, al nord de Porto Cristo

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Aljub de planta rectangular coberta de volta de mig punt de marès amb quatre arc faixons. Les seves mides són de 24,5 m de llarg per 6,4 d'ample. Als costats curts s'observen obertures. Al de ponent un petit finestró rectangular a l'alçada del terra exterior -és a dir per damunt de la línia d'imposta- i al de llevant es troben una obertura quadrada per l'accés de l'aigua cap a dins i una de rectangular emmarcada per un arc rodó de marès, a l'estil de la capelleta d'un pou, que dona a la cisterna mitjançant una pica a mig camí entre el nivell exterior i el del fons de l'aljub. La capelleta té unes dimensions de 1,5 m d'amplària i 2,4 m d'altura. Al costat nord s'hi adossen uns abeuradors.

ELEMENTS DESTACATS: Destaca el coll que dona accés a l'aljub i la pica associada. A la dreta d'aquesta s'observa una obertura per la recollida d'aigua.

CRONOLOGIA: Segle XIX

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: Apareix representat al parcel·lari d'Alcàntara Penya de 1859 (secció 109).

DENOMINACIÓ	Aljub vell de sa Gruta	CODI	AL-008
-------------	------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Manca la clau de l'arc de la capelleta del pou, fet que fa perillar la seva integritat. El frontis presenta alguns cruïssos i descrostats
CAUSA DETERIORAMENT	Acció climatològica.
INTERVENCIIONS	El referit de la coberta i algunes peces dels cantons han estat renovats. S'ha eliminat la vegetació que l'envaïa

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

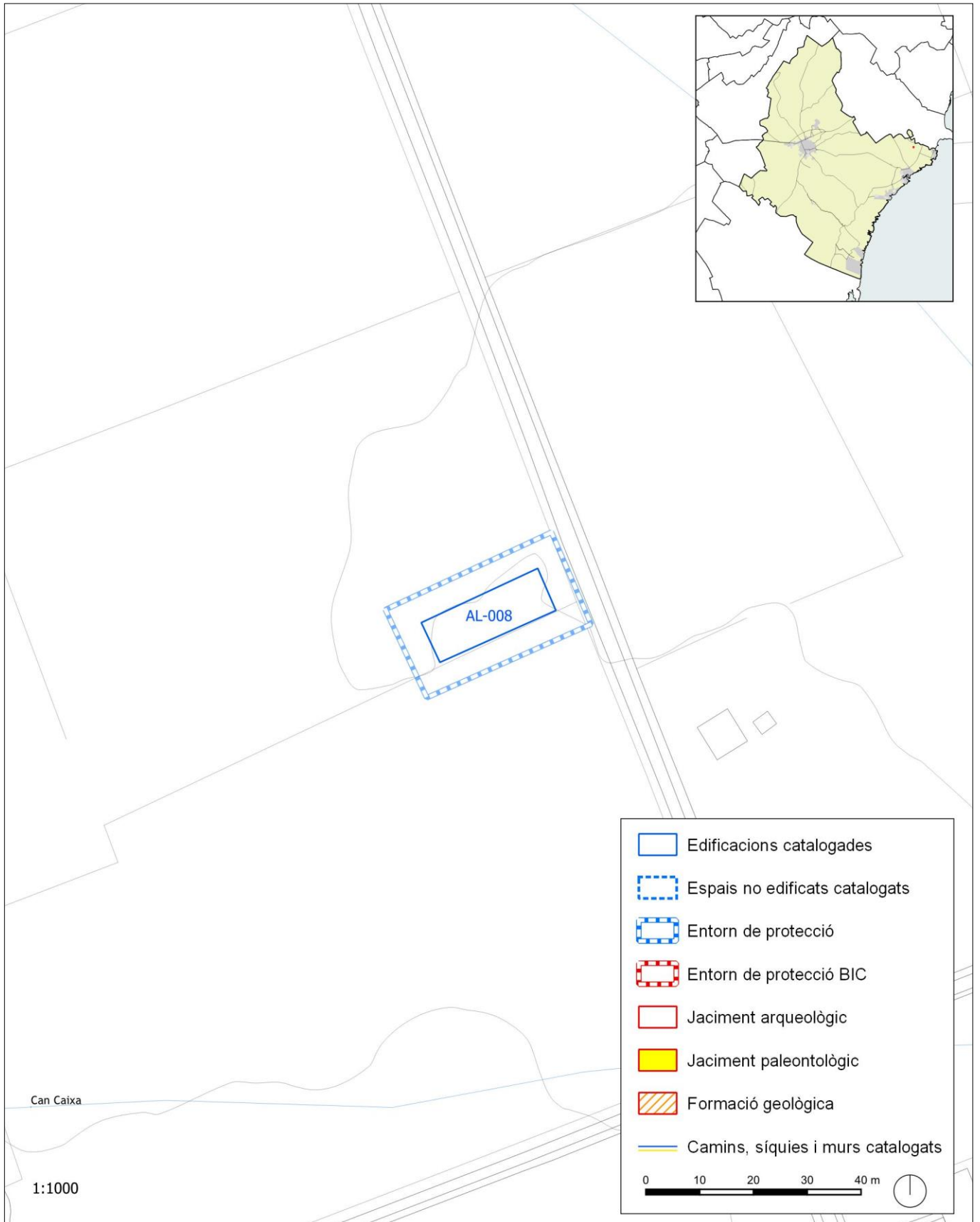
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de l'aljub i dels abeuradors. Cisterna
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reparar l'arc rodó de la capelleta. Reparar el parament del frontis
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'aljub amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

AL-008 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

AL-008 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font i pou de s'Hospitalet	CODI	FO-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Font i pou		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 75
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 522827 Y: 4371882
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033000750000AK
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat a la vora de la carretera de Porto Cristo a Portocolom Ma-4014 a una zona d'hort i de garriga. Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

La font de s'Hospitalet està formada per diversos brolls que surten a la base d'unes penyes del turó de sa Moleta. L'aigua és conduïda mitjançant una canalització subterrània fins a un safareig situat a pocs metres en direcció sud-est.

Des del safareig un conjunt de síquies permeten regar l'àrea marjada. Les marjades tenen fins a dos metres d'altura, presenten filada de dalt i en una d'elles es localitza un pujador.

El safareig té forma quadrangular (10 x 12 m) i els paraments estan paredats en verd i referits.

A dos-cents metres en direcció sud-oest es localitza un pou de forma ovalada paredat en sec. El pou té unes dimensions interiors de 2,2 m x 1,6 m i una altura de 2,1 m.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: en ús des de l'època andalusí.

BIBLIOGRAFIA: www.fontsdetramuntana.com . Font de s'Hospitalet. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA N° 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 122-123.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font i pou de s'Hospitalet	CODI	FO-001
-------------	----------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Algunes de les marjades i el pou presenten esboldrecs
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

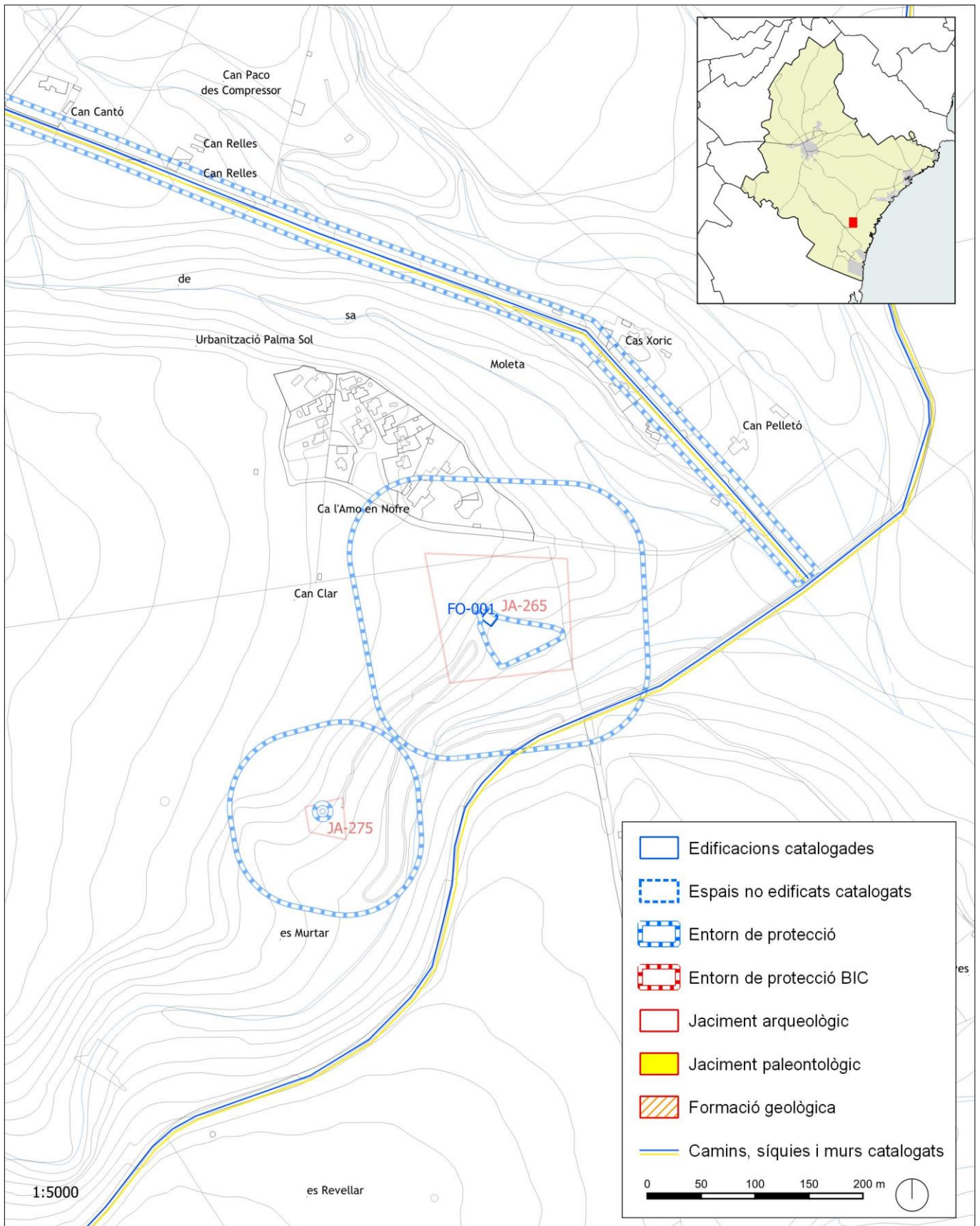
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font, el safareig, les síquies, les marjades i el pou
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reparar els esboldrecs de les marjades i del pou. Eliminar la vegetació que envaeix el pou
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	Aquest element està afectat per les determinacions de les fitxes d'aquest catàleg relatives als elements JA-265 (safareig) i JA-275 (pou).

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció l'àrea ocupada per les marjades de l'hort i una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de Son Comte	CODI	FO-002
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Font i sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Comte
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 377
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 521228 Y: 4377998
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029003770000AP
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat a un comellar destinat al cultiu de reguius, al sud del molí d'en Sopa i de Son Brun. Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Conjunt hidràulic format per una font, una sínia, dues síquies i dos safareigs. El sistema té origen a una font de mina. L'aigua és conduïda mitjançant una canalització subterrània de 25 m de longitud en direcció sud-est fins a un safareig de forma quadrangular (9,8 x 9,6 m). El safareig té els paraments paredats en verd amb les cantoneres de carreus de marès.

Posteriorment sobre la font es construí una sínia amb un gran mota paredada en verd i amb cantoneres de carreus de marès. Té forma quadrangular, 10 m de costat i una altura de 3,5 m. Un portal de 1,8 m (altura) x 0,7 m (amplària) permet l'accés al pou. El coll de la sínia té forma ovalada i unes dimensions interiors de 2,5 m x 1 m. L'altura dels brancals de carreus de marès és de 1,5 m. S'adossen al coll algunes piques de marès. Es conserven el travesser i el rodet de ferro.

L'aigua extreta per la sínia era conduïda mitjançant una síquia sostinguda per una marjada cap a un safareig situat al nord-dest. El safareig té forma rectangular (20 x 9,7 m) i està paredat en verd. Els paraments es troben atalussats i presenten un contrafort al costat sud-est.

ELEMENTS DESTACATS: .

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: www.fontsdetramuntana.com . Font de Son Comte. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA N° 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 50.

OBSERVACIONS: al costat del coll de la sínia es conserva el tambor de ferro i de giny.

DENOMINACIÓ	Font de Son Comte	CODI	FO-002
-------------	-------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Els paraments de la mota presenten grans cruïes i abombaments. El safareig inferior es troba abandonat
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIÓ	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

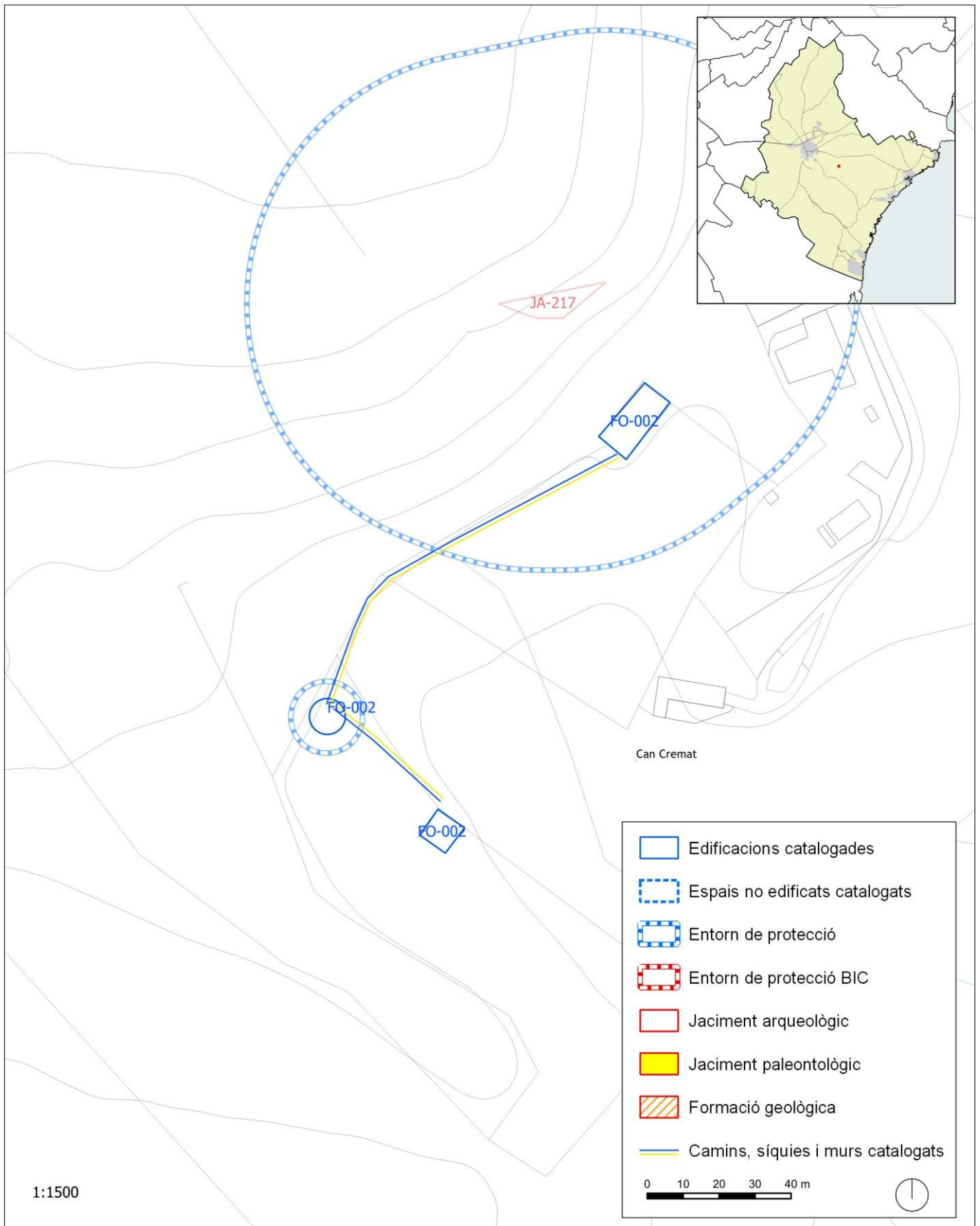
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font, la sínia, les canaletes i els dos safareigs. Maquinària de la sínia
INTERVENCIÓ PREFERENTS	Consolidar els paraments de la mota de la sínia. Eliminar la vegetació
INTERVENCIÓ ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-002 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de sa Murtera	CODI	FO-003
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-51 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 52
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519851 Y: 4385618
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004000520000AW
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat a la vora de la carretera de Manacor a Sant Llorenç per Bellver Ma-3323 a una zona d'horts. Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Font que presenta un coll quadrat de carreus de marès, de 0,8 m de costat interior i 0,8 m d'altura i dos brancals de 1,8 m d'altura. Segurament entre els dos brancals hi havia una estaca (travesser) on s'hi penjava la corriola i el poal per extreure l'aigua. Presenta restes de piques de pedra de format rectangular al seu costat. Dins la boca de la font s'ha posat una sèrie de tubs i un motor per pujar l'aigua.

L'aigua és conduïda mitjançant una canalització que creua la carretera fins a un safareig situat a 290 m de distància en direcció sud-oest. Cinquanta metres abans d'arribar al safareig la canalització és aèria, mitjançant una canaleta situada sobre un petit marge paredat en sec.

El safareig té forma rectangular i els paraments paredats en verd.

ELEMENTS DESTACATS: El fet que el pou estigui a la vora del camí remarca el caràcter d'abeurador que es trobava a les vores del camí.

CRONOLOGIA: en ús des d'època andalusina.

BIBLIOGRAFIA: www.fontsdetramuntana.com . Font de sa Murtera. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA N° 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 51-52.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font de sa Murtera	CODI	FO-003
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. La font es troba envaïda per la vegetació. Els abeuradors estan trencats
CAUSA DETERIORAMENT	Acció antròpica que ha desvirtuat l'estructura i falta de manteniment
INTERVENCIIONS	S'han unit amb ciment algunes de les peces del coll

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

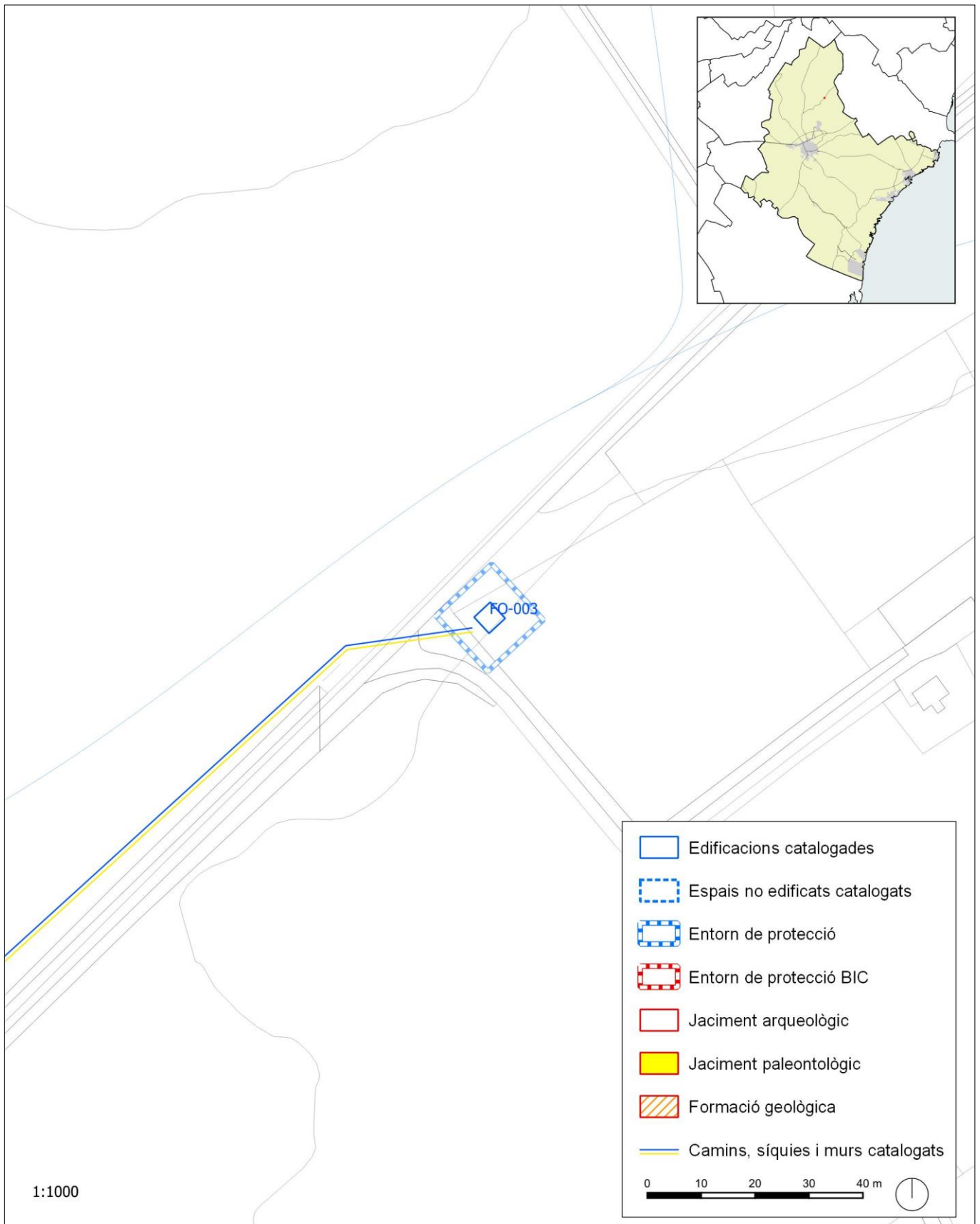
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font, les piques, la canalització subterrània, la síquia i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reparar els abeuradors. Consolidar els carreus de marès del coll i brancals. Eliminar la vegetació. Senyalitzar l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-003 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	sa Font Major	CODI	FO-004
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-57 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Font Major
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 23 PARCEL·LA: 742
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517066 Y: 4373085
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A023007420000AQ
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona aturonada al llevant del puig Banús. Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Surgència natural d'aigua que es troba tancada per una construcció de pedra amb porta metàl·lica, i canalitzada cap a un safareig proper. S'accedeix a l'espai on surt l'aigua mitjançant una escala de totxos de nou escalons. L'espai té unes dimensions de 1,1 m x 2,2 m i una altura de 2,4 m. Està cobert per una falsa cúpula de pedres travades amb ciment. Les aigües són conduïdes mitjançant una síquia subterrània a un safareig modern.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

Normalmet el lloc on aflora l'aigua sol quedar protegit amb una espècie de capelleta, que arriba a tenir en planta formes molt diverses. El cas que aquí ens ocupa n'és un bon exemple. Hi ha casos que, des de la porta, per accedir a l'aigua, s'ha de baixar per una curta galeria amb graons, com veim a les imatges, ja que la sortida a l'aigua es troba una mica per sota del nivell de la superfície.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: les obres de condicionament de la surgència es realitzaren a la segona mitat del segle XX.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 14.

OBSERVACIONS: s'han produït algunes actuacions que han desvirtuat la seva estructura.

DENOMINACIÓ	sa Font Major	CODI	FO-004
-------------	---------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

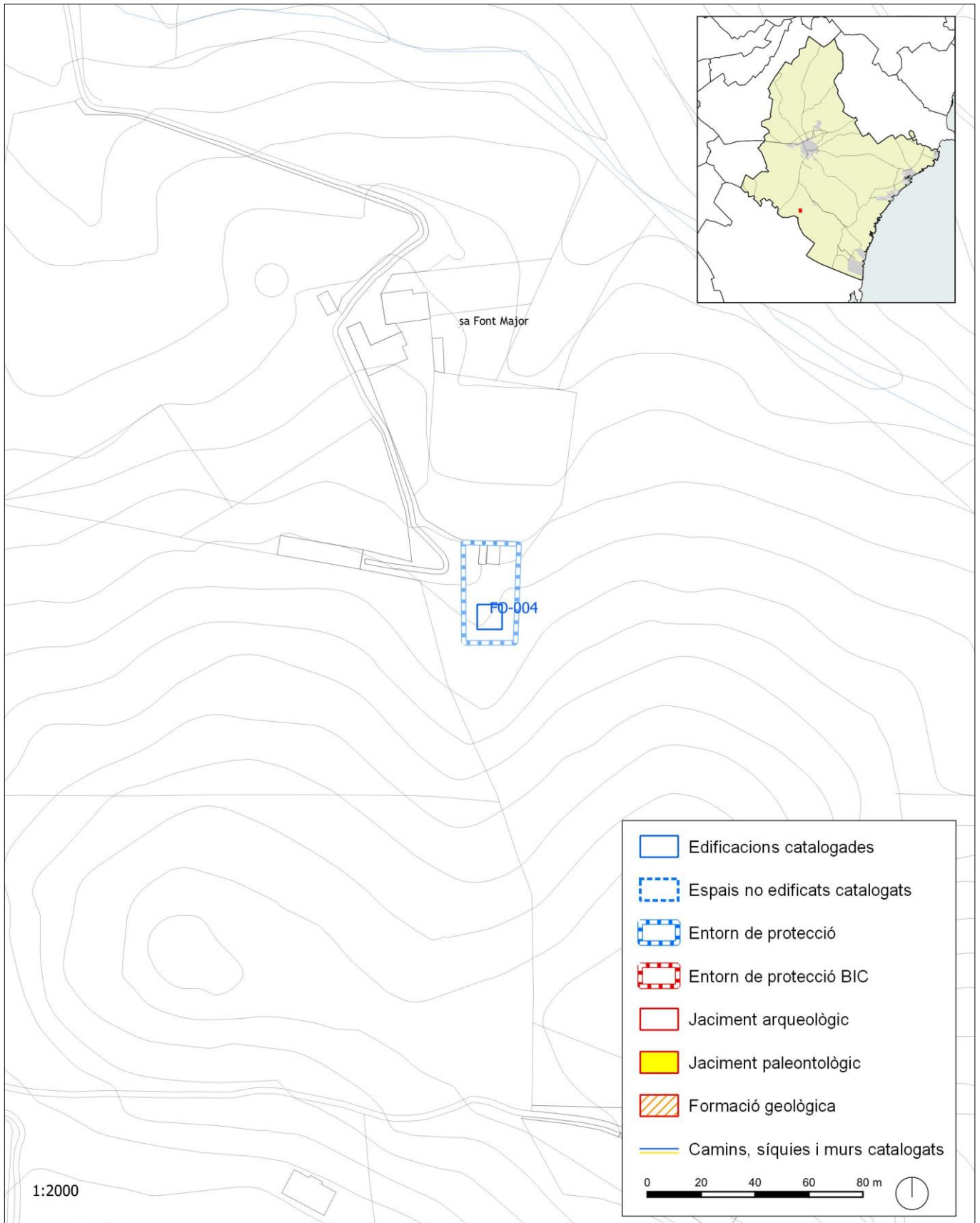
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la sorgència i de les obres d'adequació
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment i senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-004 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de na Memòria	CODI	FO-005
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-60 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 1 PARCEL·LA: 197
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 514151 Y: 4386727
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A001001970000AT
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona de coster situada a la vall de la Nou, a prop de la carretera Ma-3321 Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Surgència natural que es troba protegida per un mina de poca altura amb volta de carreus de marès i per dos marges paredats en verd que formen una trinxera de set metres de longitud. Posteriorment es forma una petita bassa on les aigües se junten amb les provinents del torrent de na Borgues mitjançant una síquia.

Una síquia de 0,7 m d'amplària condueix les aigües cap al nord-est per a regar els distints horts juntament amb diferents ramals secundaris. Entre la font hi ha la carretera hi ha un pas per a vianants de 2,4 m d'amplària.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades. Normalment el lloc on aflora l'aigua sol quedar protegit amb una espècie de capelleta, que arriba a tenir en planta formes molt diverses. Hi ha casos que, des de la porta, per accedir a l'aigua, s'ha de baixar per una curta galeria amb graons, ja que la sortida a l'aigua es troba una mica per sota del nivell de la superfície.

Aquesta font, origen principal del sistema hidràulic de sa Vall de la Nou, ja està documentada en època islàmica, però hem posat cronologia indeterminada perquè no sabem a quina època es va fer l'adequació de la font.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. www.fontsdetramuntana.com: Font de na Memòria. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA N° 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 54-60.

OBSERVACIONS: la font, les síquies i ramals secundaris formen part del bé d'interès paisatgístic i ambiental BP-001 Vall de la Nou i Barranc de Son Cifre.

DENOMINACIÓ	Font de na Memòria	CODI	FO-005
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo. Reformada recentment per al Govern de les Illes Balears
CAUSA DETERIORAMENT	Acció antròpica que fa malbé la font, encara que actualment està en bon estat
INTERVENCIIONS	S'han condicionat els 290 m de la síquia situats entre la font i la carretera Ma-3321 instal·lant un caminal de carreus de marès i una reixeta metàl·lica que separa el pas de la síquia

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

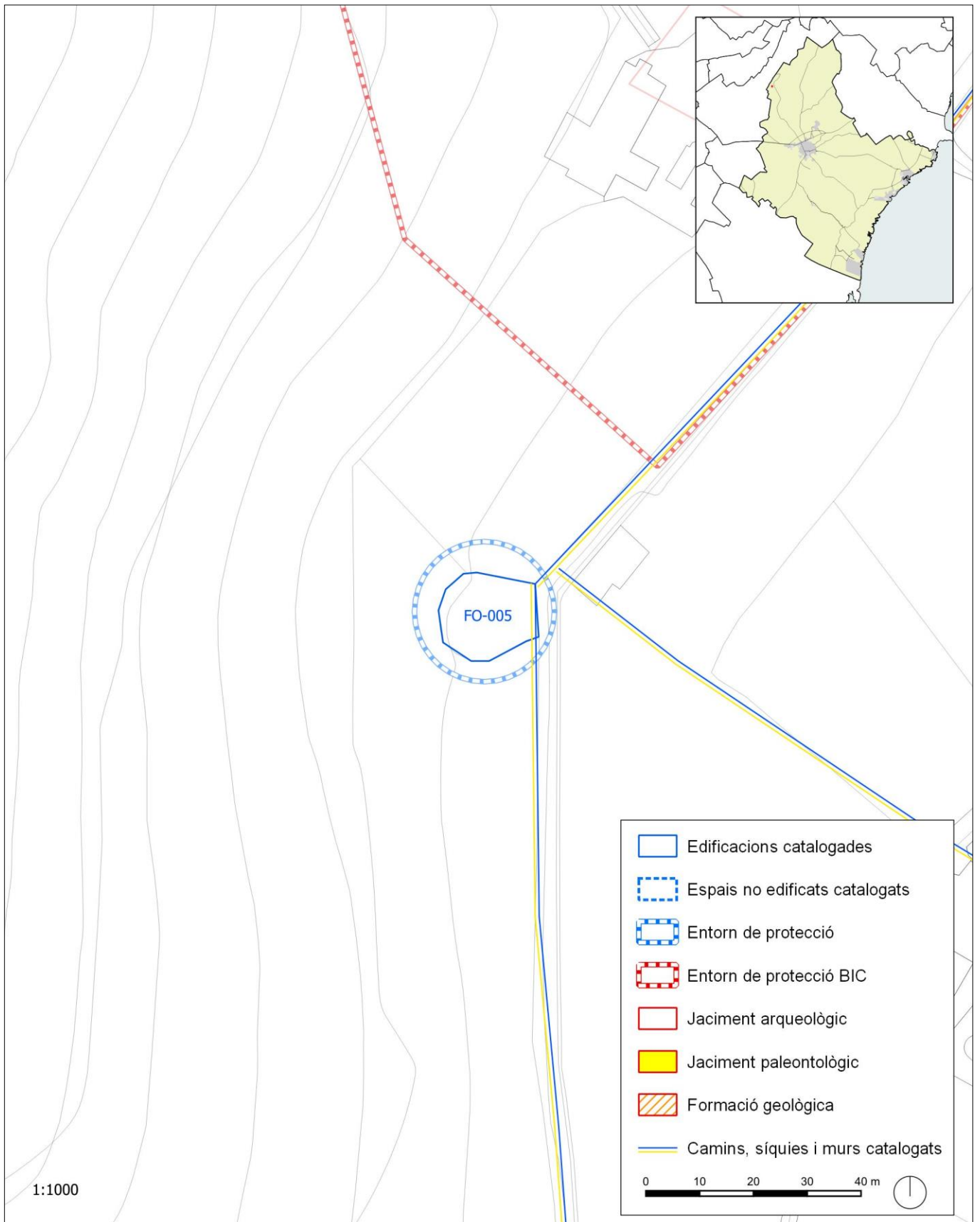
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la font, el pas i les síquies
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment i neteja de la surgència, del pas i de les síquies
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-005 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

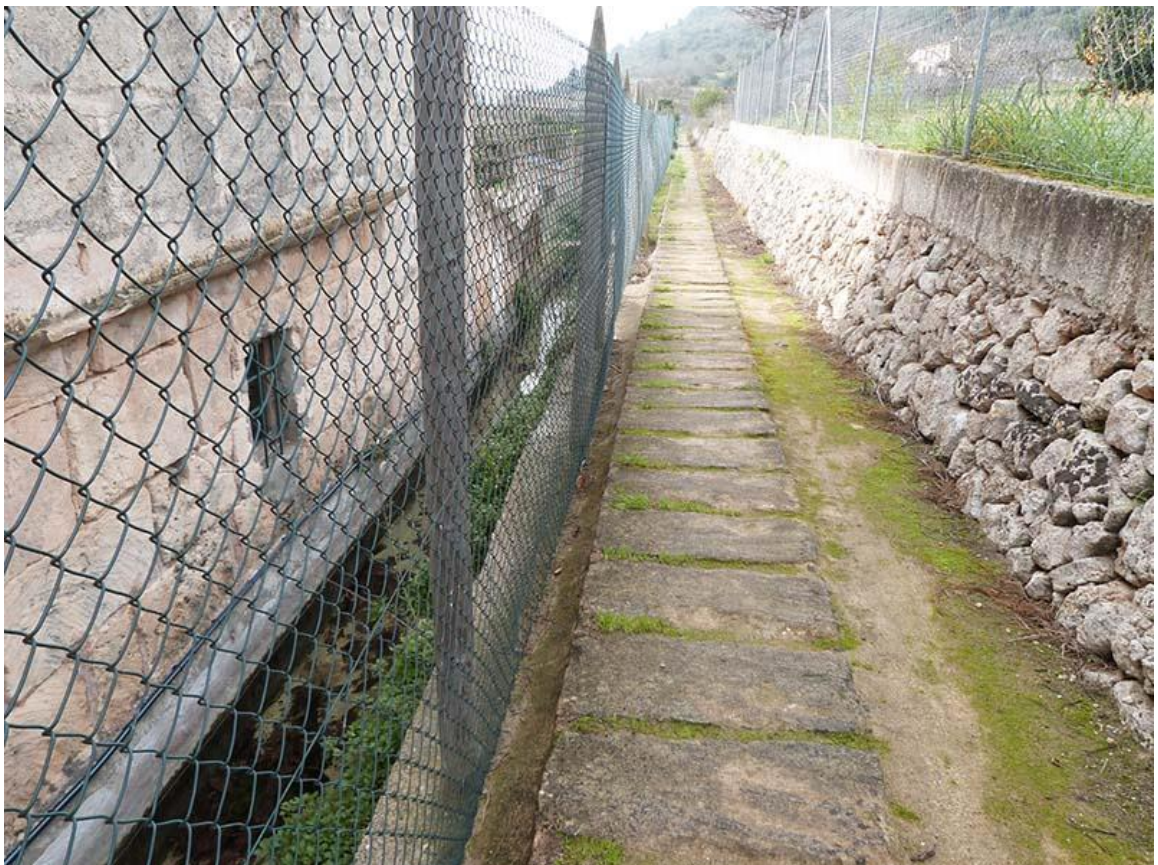

FO-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de Rotana	CODI	FO-006
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-65 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Rotana
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 28 PARCEL·LA: 931
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 515285 Y: 4384661
REFERÈNCIA CADASTRAL	7033A028009310000AS
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Vessant oriental del barranc de sa Vall al costat del camí que puja a Rotana Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Surgència natural d'aigua protegida per una capelleta paredada en verd amb unes dimensions de 1,6 m x 0,6 m. L'aigua és conduïda mitjançant una canaleta a cel obert fins a uns abeuradors de forma rectangular situats al costat del camí. Posteriorment l'aigua és emmagatzemada a un safareig de forma quadrangular paredat en verd localitzat a uns seixanta metres al costat de ponent.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

El safareig és un tipus de dipòsit descobert, aixecat a partir del nivell del terra. Està destinat a emmagatzemar aigua procedent del subxòl, usada bàsicament per regar. L'aquífer a què estan associats pot ser una font o un pou. Se solen contruir de pedra en verd, com és el cas que ens ocupa. És important que els murs resisteixin la pressió de l'aigua, per la qual cosa es disposen en talús exterior fins i tot de vegades amb contraforts. L'interior del mur apareix arrebossat i eixalbat per tal d'asegurar-ne la impermeabilitat. El llit queda al nivell del terreny, disposat en un lleuger pendent inclinat cap a la fibla i d'aquesta manera s'assegura el buidat complet del dipòsit.

ELEMENTS DESTACATS: la sorgència natural i els abeuradors.

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença
www.fontsdetramuntana.com: Font de Rotana.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font de Rotana	CODI	FO-006
-------------	----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

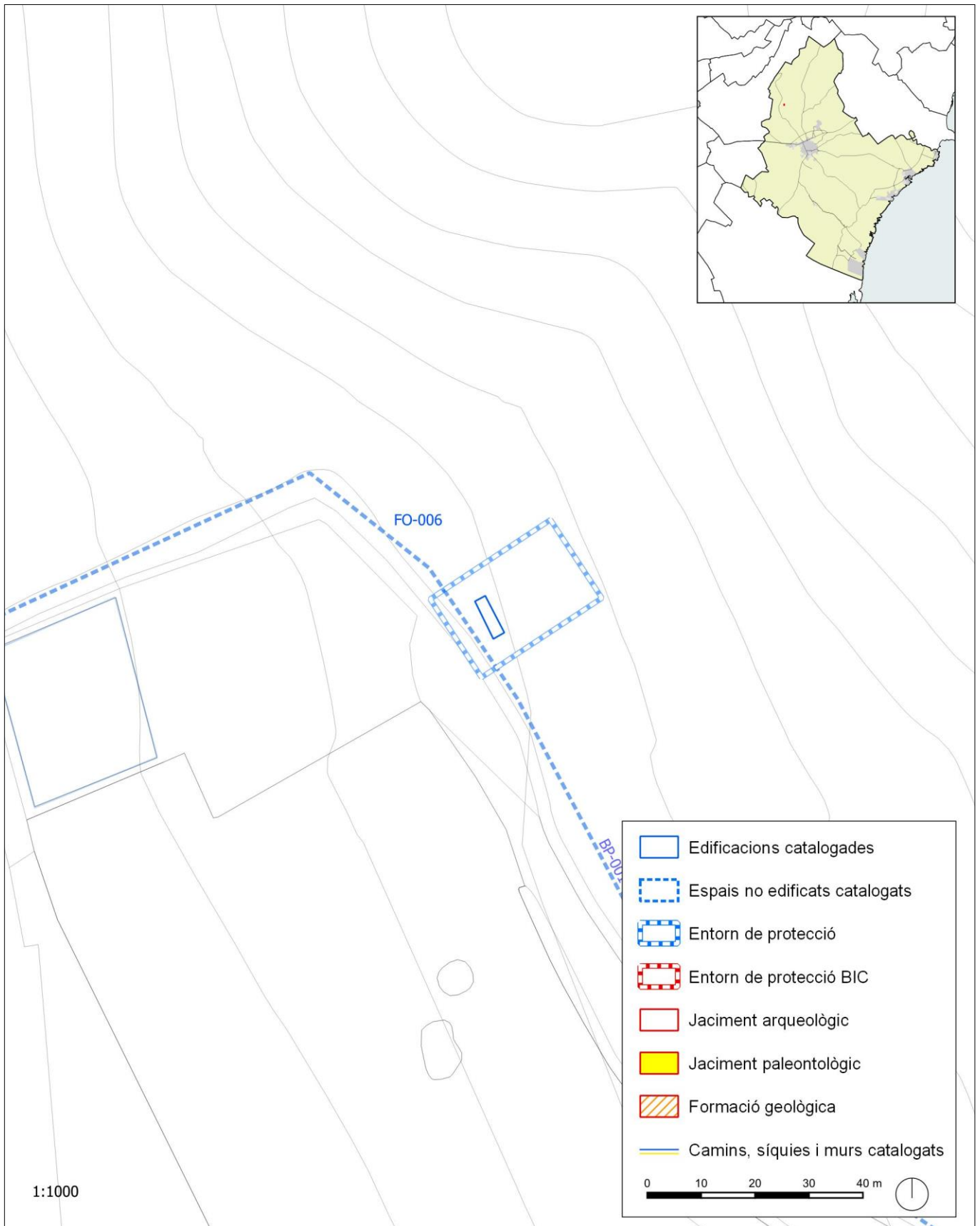
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la sorgència, la canaleta, els abeuradors i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Rehabilitació amb materials tradicionals. Neteja de la font i de l'entorn. Senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-006 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de Gossaubo	CODI	FO-007
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-66 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Element natural		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Bessons
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 27 PARCEL·LA: 792
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 513676 Y: 4381729
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A027007920000AI
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	A prop de la carretera de Manacor a Petra Ma-3320 i al costat del torrent de na Borges, a 125 m del pont des Gats aigües avall. Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Surgència natural situada dins un canyar, a 25 m del torrent. A l'entorn de l'ullal es destrien algunes marjades ocultes enmig de les canyes.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

ELEMENTS DESTACATS: La surgència d'aigua.

CRONOLOGIA: font documentada des del segle XIV.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. ANDREU, Jaume (2014): Fonts i sistemes hidràulics tradicionals a Petra. Col·lecció Conèixer el Patrimoni, 2. Consell de Mallorca. Palma. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA Nº 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 67-71.

OBSERVACIONS: la font està documentada des del segle XIV.

DENOMINACIÓ	Font de Gossaubo	CODI	FO-007
-------------	------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. Es troba en estat d'abandonament i ocupat per un canyar
CAUSA DETERIORAMENT	Acció natural i antròpica per falta de manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

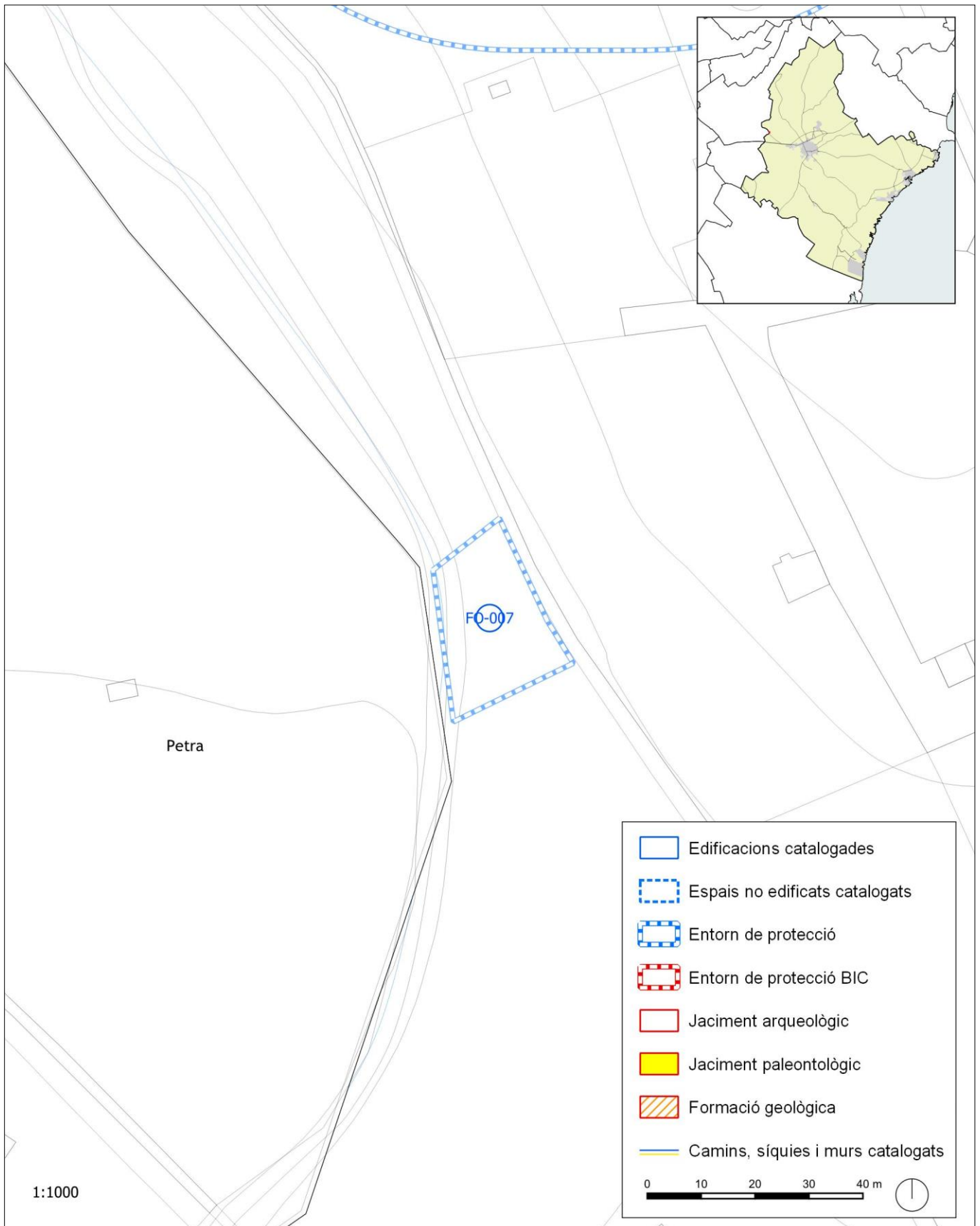
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	La zona de l'ullal i les marjades del seu entorn
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de la vegetació. Senyalització de l'indret
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'ullal amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-007 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-007 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font des Morro	CODI	FO-008
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-68 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Morro
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 27 PARCEL·LA: 20
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 513947 Y: 4385755
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A027000200000AR
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona boscosa. Vessant oest del turó des Morro a una cota d'uns 105 m. Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Surgència d'aigua que s'ha condicionat amb un accés en coll de pedra que es troba cobert per una capelleta també de pedra. El pou té forma circular i diàmetre interior de 1 m. L'altura de la capelleta és de 1,7 m i la seva amplària és de 2,2 m. Al costat esquerre de la font hi ha un abeurador de 0,5 m d'amplària i uns 3 m de llargària.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

ELEMENTS DESTACATS: Coll de pedra per condicionar la font.

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font des Morro	CODI	FO-008
-------------	----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. L'estructura de la font es troba completament envaïda per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Acció natural i antròpica per abandonament de l'estructura i falta de manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

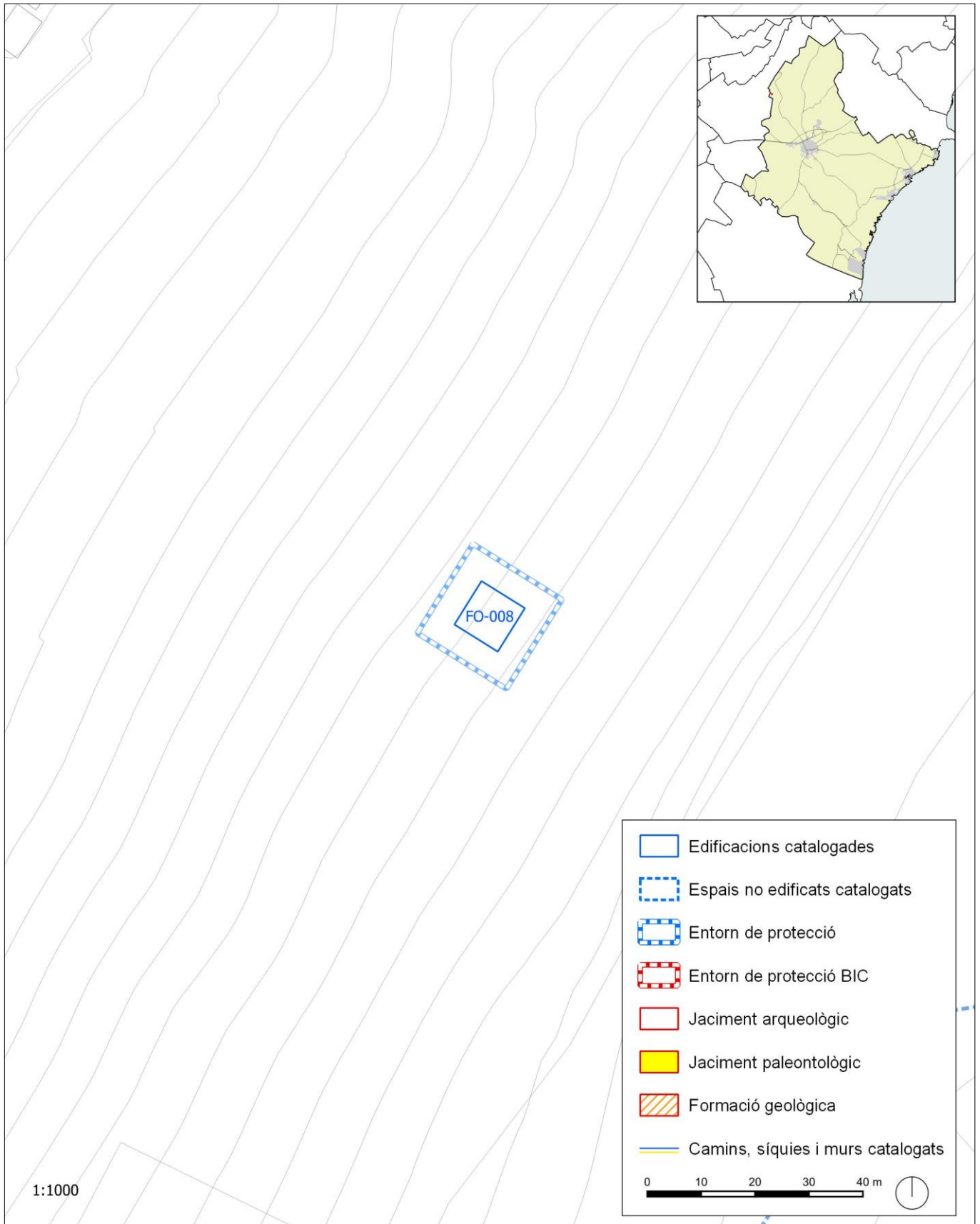
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font i de l'abeurador
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de la vegetació. Senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font i l'abeurador amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podra fer cap tipus d'edificació

FO-008 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-008 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de Conilles	CODI	FO-009
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-70 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Modernista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Hort de Conilles
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 2
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517380 Y: 4383593
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004000020000AO
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de conreus al costat del creuer de les carreteres de la Colònia de Sant Pere Ma-3322 i de Sant Llorenç Ma-3323. Accessibilitat: a peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Súrgència d'aigua que es localitza molt a prop de les cases de s'Hort de Conilles. La font es troba coberta per una petita construcció del mateix estil que les cases esmentades. Es tracta d'una petita construcció de carreus de marès, amb coberta a doble vessant, amb un tipus de teules planes que alternen el color blanc amb el vermellós, fent un joc cromàtic molt curiós. Té diverses obertures de format rectangular allargat que es presenten aparellades a les finestres

A 65 m al nord-oest de la caseta i ha una edificació de planta rectangular i menors dimensions coneguda amb el nom de sa Cantina que protegeix una segona font. A 85 m al sud-oest d'aquesta es localitza un safareig de forma quadrangular. Una canaleta de marès d'uns 140 m de longitud connecta la caseta, la cantina i el safareig.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

Normalment el lloc on aflora l'aigua sol quedar protegit amb una espècie de capelleta, que arriba a tenir en planta formes molt diverses. Hi ha casos que, des de la porta, per accedir a l'aigua, s'ha de baixar per una curta galeria amb graons, ja que la sortida a l'aigua es troba una mica per sota del nivell de la superfície.

L'estructura que cobreix la font és realment del segle XIX, però aquesta font ja forma part d'un sistema hidràulic que està documentat en època islàmica, d'aquí l'existència d'un jaciment islàmic als seus voltants.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 48. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA Nº 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 111-114.

OBSERVACIONS: el sistema ja apareix grafiat al plànol d'Alcàntara Penya (1859).

DENOMINACIÓ	Font de Conilles	CODI	FO-009
-------------	------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. La caseta de la font es troba abandonada. La coberta presenta desperfectes
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment i abandonament de la funció de l'estructura
INTERVENCIIONS	S'han repicat els paraments de la caseta eliminant el tractament decoratiu de referit simulant maons de color vermell i faixes blanques a les cantoners i emmarcant les obertures 2008: Tancament de parcel·la Reforma i canvi d'ús d'habitatge a hotel d'agroturisme 2009: Paret seca (les obres podrien afectar al jaciment JA-040)

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

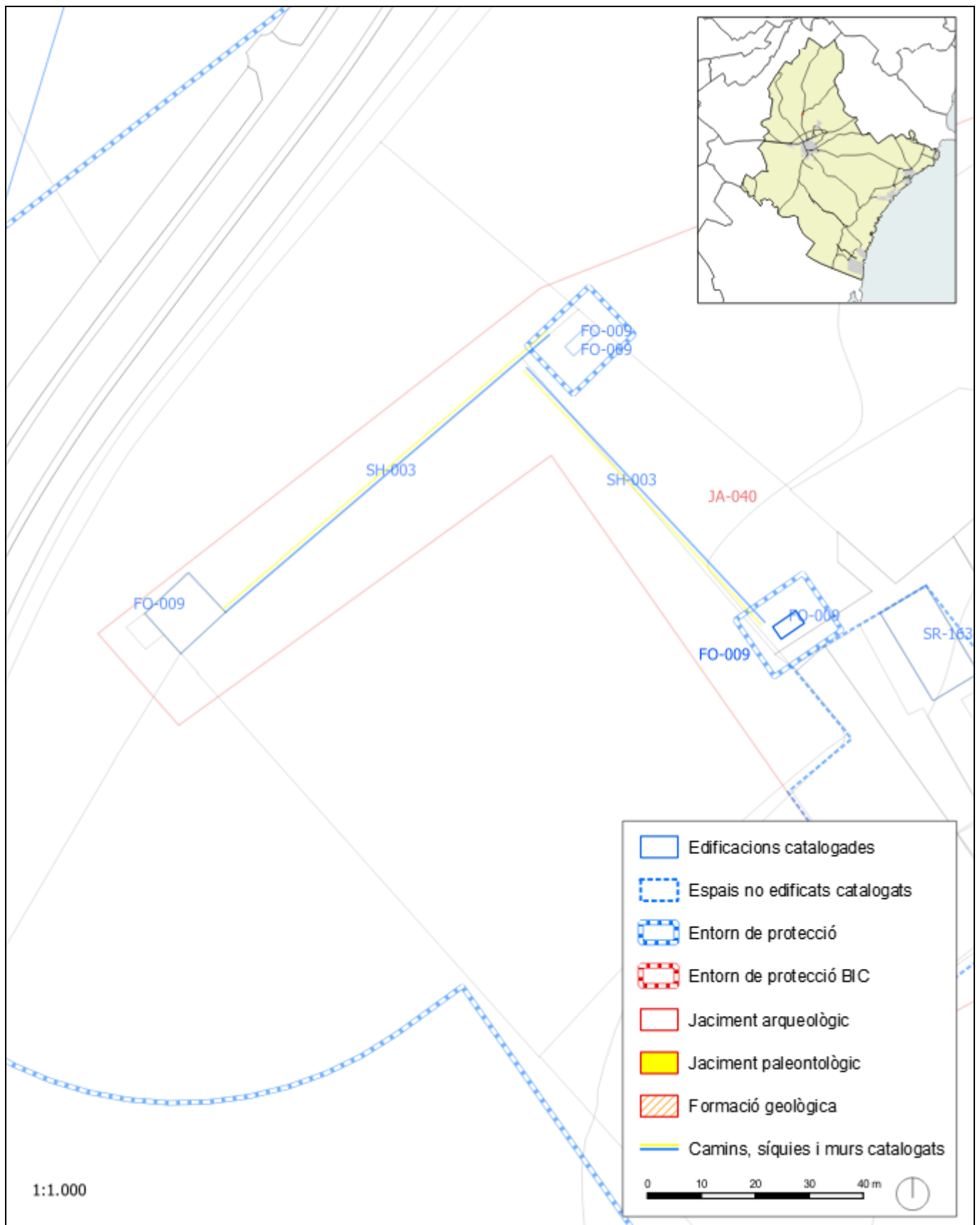
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la caseta, la cantina, les síquies i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reparar la coberta de la caseta conservant el seu tractament decoratiu. Recuperar el referit original simulant maons de color vermellós i les faixes de color blanc de les cantoneres i emmarcant les obertures. Netejar l'interior de la font. Documentar per part de tècnic competent la no afectació del jaciment JA-040 a causa de la construcció dels murs de paret seca
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la caseta i la cantina amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-009 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

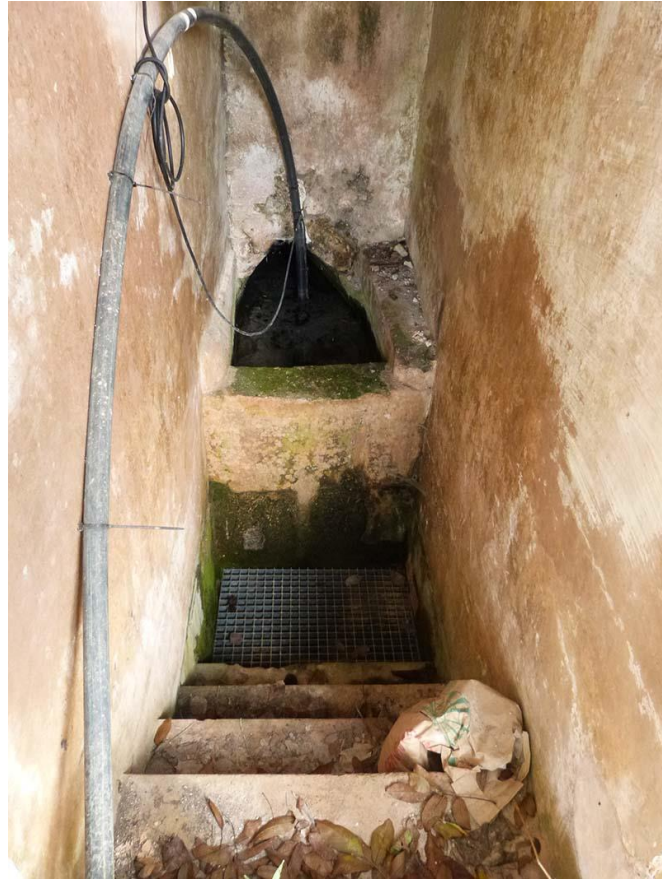
FO-009 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-009 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-009 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de Son Cellard	CODI	FO-010
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-87 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Cellard
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 1241 / 1244
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519.112 Y: 4.383.420
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004012440000AH, 07033A004012410000AS
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Al costat de llevant de la penya des Lladre vora un camí en una zona de conreus de secà. Accessibilitat: en cotxe

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou d'un metre de diàmetre i quatre metres de fondària picat a la roca. Una canalització de 10 m de longitud permetia conduir l'aigua per davall el camí fins a una pica amb capelleta de marès.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears.

ELEMENTS DESTACATS: el pou i la pica amb capelleta.

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: www.fontsdetramuntana.com: Font de Son Cellard.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font de Son Cellard	CODI	FO-010
-------------	---------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment
INTERVENCIIONS	S'ha instal·lat una coberta de fibrociment sobre ferros de travès

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

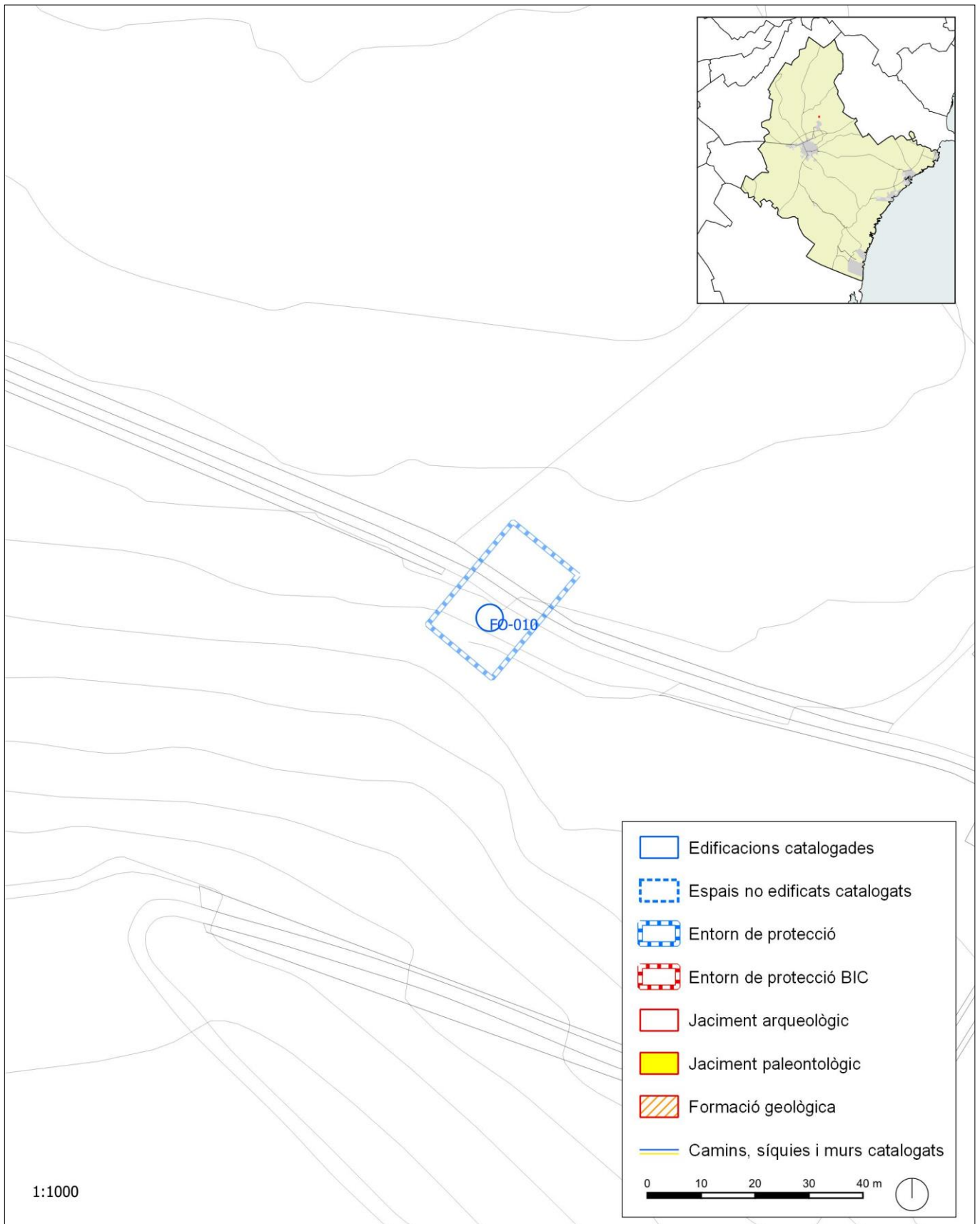
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font, la canalització i la pica
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Instal·lar una reixa de ferro a la boca del pou per evitar accidents. Neteja de la vegetació. Senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou i la pica amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

FO-010 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

FO-010 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font des Barracar	CODI	FO-011
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-90 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Ornamental		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Eclèctic. Regionalista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Barracar / Unió
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518299 Y: 4380294
REFERÈNCIA CADASTRAL	
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Dins un espai lliure públic utilitzat com a plaça

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

La font des Barracar formava part del projecte de l'Ajuntament que pretenia dotar d'una font pública per a cada barriada de la ciutat. Inaugurada l'any 1919 es componia d'un singular i gran cos prismàtic, on s'hi amaga la maquinària, i que funciona com a peanya d'un altre cos hexagonal menor, flanquejat per quatre figures escultòriques en distintes postures quotidianes de factura realista. El conjunt es culmina amb una petita columna decorada, entre d'altres motius, per l'escut de Manacor a dues cares i per una inscripció a les altres dues. Culmina el monument un fanal profusament decorat. Tant la font com la plaça, van ser restaurades durant la darrera dècada del segle passat, ja que per la manca d'ús s'havia convertit gairebé en un munt de pedres. La font des Barracar va entrar dins la història de Manacor en ser lloc de trobada i el punt de sortida de l'anomenat "Saqueió" del maig de 1920, protesta de treballadors, sobretot dones, que descontents amb la pujada continua del preu dels articles tèxtils, van assaltar amb força distintes botigues de sa Bassa i l'actual carrer Major.

A un costat s'adossa una pica de pedra. Conserva la roda de ferro que accionava la bomba extractora.

ELEMENTS DESTACATS: Els elements escultòrics que conformen el coronament de la font i els escuts i inscripcions que l'envolten.

CRONOLOGIA: 1919.

BIBLIOGRAFIA: Revista Perlas y Cuevas.

OBSERVACIONS: A cada costat oposat a l'escut de Manacor hi ha una inscripció amb la data de construcció: "Junio 1919". La protecció suposa que es conservi integralment la fesonomia de plaça.

DENOMINACIÓ	Font des Barracar	CODI	FO-011
-------------	-------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. El referit de ciment presenta descrostats. Manca el grifó de ferro
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	L'any 2002 es va dur a terme la restauració de la font per part del Servei de Patrimoni de l'Ajuntament i es va fer una còpia de les figures; les que estaven en bon estat són al Museu Ha patit algun acte vandàlic els darrers anys

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

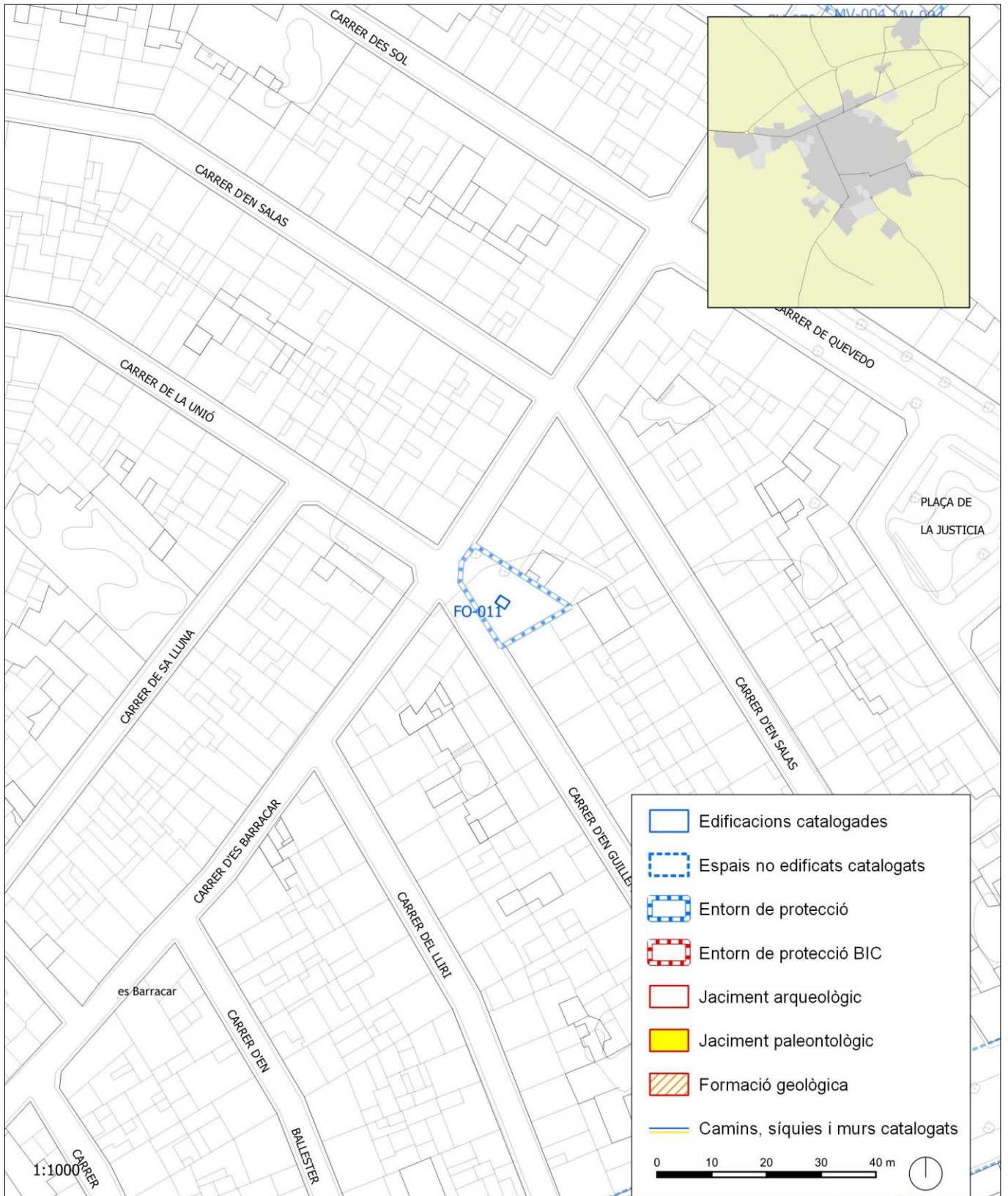
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica. Es situa dintre d'un espai lliure públic
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font. Pica de pedra
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment de les peces de marès i tractament anual de la porta de fusta. Convendria senyalitzar totes les fonts públiques i fer un itinerari dins el poble
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	Les intervencions a realitzar en aquest entorn hauran d'integrar-se amb el conjunt format per la font, especialment pel que fa a les textures, colors i materials emprats

FO-011 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-011 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-011 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de na Camel·la	CODI	FO-012
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-91 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Espai lliure públic		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Noucentista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Plaça de na Camel·la
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518171 Y: 4380114
REFERÈNCIA CADASTRAL	
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Dins un espai lliure públic. A l'extrem d'una plaça

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

La font formava part d'un projecte promogut des de la Sala, que havia de permetre facilitar l'abastiment d'aigua potable a cadascuna de les barriades de Manacor, durant la dècada dels anys vint de la passada centúria. S'ha d'assenyalar el continu trasllat d'ubicació que ha patit la font, que anys després de la seva inauguració al 1920 va anar canviant de lloc, al costat esquerra de l'avinguda, damunt la voravia. Realitzada en ferro és de disseny senzill però atractiu. Es conforma d'una columna estriada separada per la meitat per un tambor central, nucli on s'hi situa l'escut de la ciutat d'un baix relleu a la part del davant, la data de fabricació a més de la roda de ferro al darrera que permetia treure l'aigua de dins el pou, a través d'una aixeta zoomòrfica ubicada a la part baixa de la columna. El cos superior de la font acaba amb una lleugera decoració vegetal. A l'actualitat li manca la roda.

ELEMENTS DESTACATS: L'estructura de ferro de la font amb l'escut de Manacor.

CRONOLOGIA: Segle XX (1920).

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: L'any 2003 es va dur a terme la remodelació del passeig de na Camel·la.

DENOMINACIÓ	Font de na Camel la	CODI	FO-012
-------------	---------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

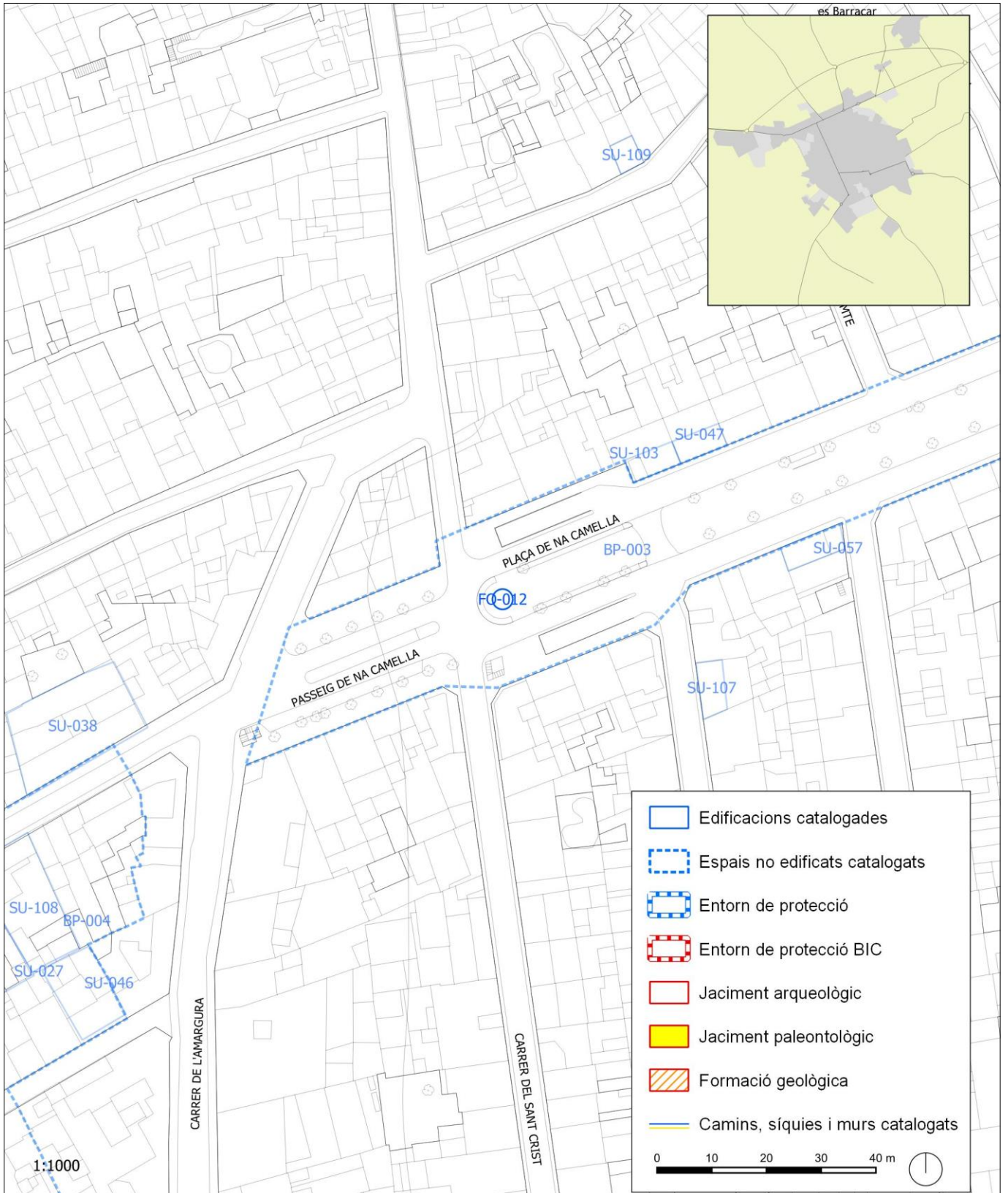
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment periòdic. Convendria senyalitzar totes les fonts públiques i fer un itinerari dins el poble.
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Coincideix amb la delimitació del Bé paisatgístic i ambiental BP-003 Passeig de na Camel-la.
REGULACIÓ	

FO-012 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-012 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-012 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de sa Mora	CODI	FO-013
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-92 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Espai lliure públic		
AUTORIA	Joan Rubió, arquitecte		
ESTIL O CORRENT	Modernista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Plaça de sa Mora
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517495 Y: 4380128
REFERÈNCIA CADASTRAL	7603101ED1870S0001EK
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Dins un espai lliure públic. A l'extrem d'una plaça

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

D'inspiració clarament modernista tant l'estructura com els elements formals i iconogràfics, la font de sa Mora és l'exemple més clar d'escultura modernista de la ciutat. Plaça i font foren inaugurades el 23 de juliol de l'any 1911 i beneïda de mala gana pel rector, en considerar el rector que la figura femenina mostrava massa pell per poca roba. Obsequi de l'Ajuntament al poble manacorí, fou construïda seguint els plànols de l'arquitecte català i col·laborador d'Antoni Gaudí, Joan Rubió i duta a terme pel mestre Damet. L'estructura consta de dues parts, la inferior, una bassa excavada al terra, per on es baixa a la font baixant tres escalons. I la part superior, aixecada sobre dues columnes rústiques inclinades de manera convergent, que es situen al darrera del conjunt, llindant la porta que dona accés al mecanisme de la font. A la part frontal s'alça sobre un mur de pedres irregulars, una gran peanya de formes sinuoses, que es decora amb un trencadís de rajoles marrons i blanques tot coronat per la figura escultòrica de ferro fus duita des de Barcelona, que representa una dona d'actitud melancòlica, portant un fanal hexagonal, tot simbolitzant "la nova llum". L'originalitat del conjunt recau en la mescla d'arquitectura i escultura.

ELEMENTS DESTACATS: Els elements escultòrics i la coberta amb rajoles de la font.

CRONOLOGIA: Principis de segle XX (1911).

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: una inscripció fa esment als tallers on fou fabricada "Arturo Santamaría. Ronda San Antonio. Barcelona".

DENOMINACIÓ	Font de sa Mora	CODI	FO-013
-------------	-----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment
INTERVENCIIONS	2015: Neteja de les corrosions i de la pèrdua de material que tenia en alguns punts l'estructura per part de dos tècnics restauradors

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

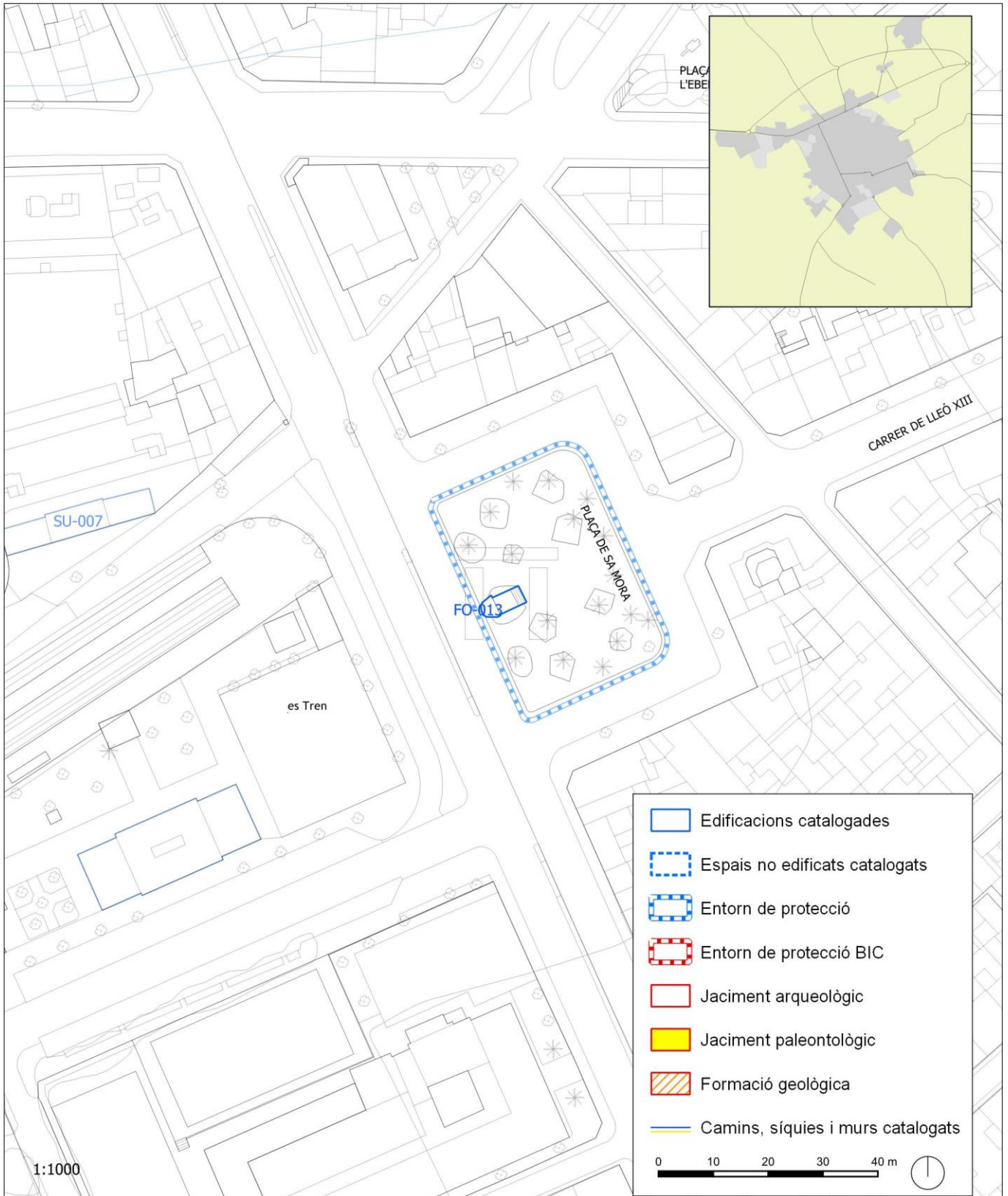
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Convendria senyalitzar-la per fer un itinerari dins el poble
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció de la font el conjunt de l'espai lliure públic en el qual es situa
REGULACIÓ	Les intervencions a realitzar en aquest entorn hauran d'integrar-se amb la font, especialment pel que fa a les textures, colors i materials emprats. Les remodelacions de la plaça hauran d'augmentar el protagonisme del conjunt escultòric

FO-013 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-013 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-013 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font des Dofins	CODI	FO-014
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-93 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Espai lliure públic		
AUTORIA	"Mestre Sant" Santandreu		
ESTIL O CORRENT	Modernista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Plaça Sant Jaume
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517728 Y: 4380217
REFERÈNCIA CADASTRAL	
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Espai lliure públic. Dins una plaça.

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

El 1914 el batle donà per acabada la gestió de la compra dels terrenys. A l'acta municipal s'insisteix en què els terrenys siguin destinats perpètuament a plaça pública. D'iniciativa municipal, la plaça fou inaugurada el set d'octubre de l'any 1917 pel batle Josep Oliver, seguint l'eix visual i estilístic de la Font de sa Mora acabada sis anys abans. I com aquesta, la font dels Dofins tampoc fou beneïda pel rector, que no hi volgué anar encara enfadat pel succeït a la plaça Llibertat. Seguint una estructura similar a la de la font des Barracar, consta d'un gran cos rectangular feta de marès, que actua com a peanya del conjunt escultòric i que encara conserva la roda de ferro mitjançant la qual es podia treure l'aigua. A sobre, s'hi alçen quatre dofins d'expressió onírica, que miren cap els principals punts cardinals. Disseny i obra del "Mestre Sant" Santandreu, va insertar entre les cares dels peixos, uns petits escuts referents a la ciutat de Manacor. Les coes queden unides formant així una base que suporta el cos conodial acabat en una bolla. La font dels Dofins va costar vuitanta duros.

A més dels escuts de Manacor hi ha també, dins el que és l'estructura d'un escut heràldic, la inscripció "octubre" i a l'altre costat "1917". A dos dels costats hi ha una placa amb el nom de la plaça "Plaza de San Jaime". Hi ha una pica de pedra de format rectangular a la part inferior, on hi devia anar l'aigua que sortia de la font. L'accés a la font es fa a través d'una porteta de fusta

ELEMENTS DESTACATS: Els elements escultòrics i l'escut de Manacor.

CRONOLOGIA: 1917.

BIBLIOGRAFIA: CANTARELLAS, C. (1981): La arquitectura mallorquina desde la Ilustración a la Restauración. IEB. Palma. SEBASTIAN, S. (1973): Arquitectura mallorquina moderna y contemporanea. Miramar. Palma. SEGUÍ, M. (1975): La arquitectura modernista en Baleares. Palma.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font des Dofins	CODI	FO-014
-------------	-----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo. La font ha estat restaurada
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIÓNS	Aquesta plaça fou remodelada l'any 2004 i la font fou moguda del seu emplaçament original per evitar la seva destrucció. La restauració la feu l'empresa REFOART

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

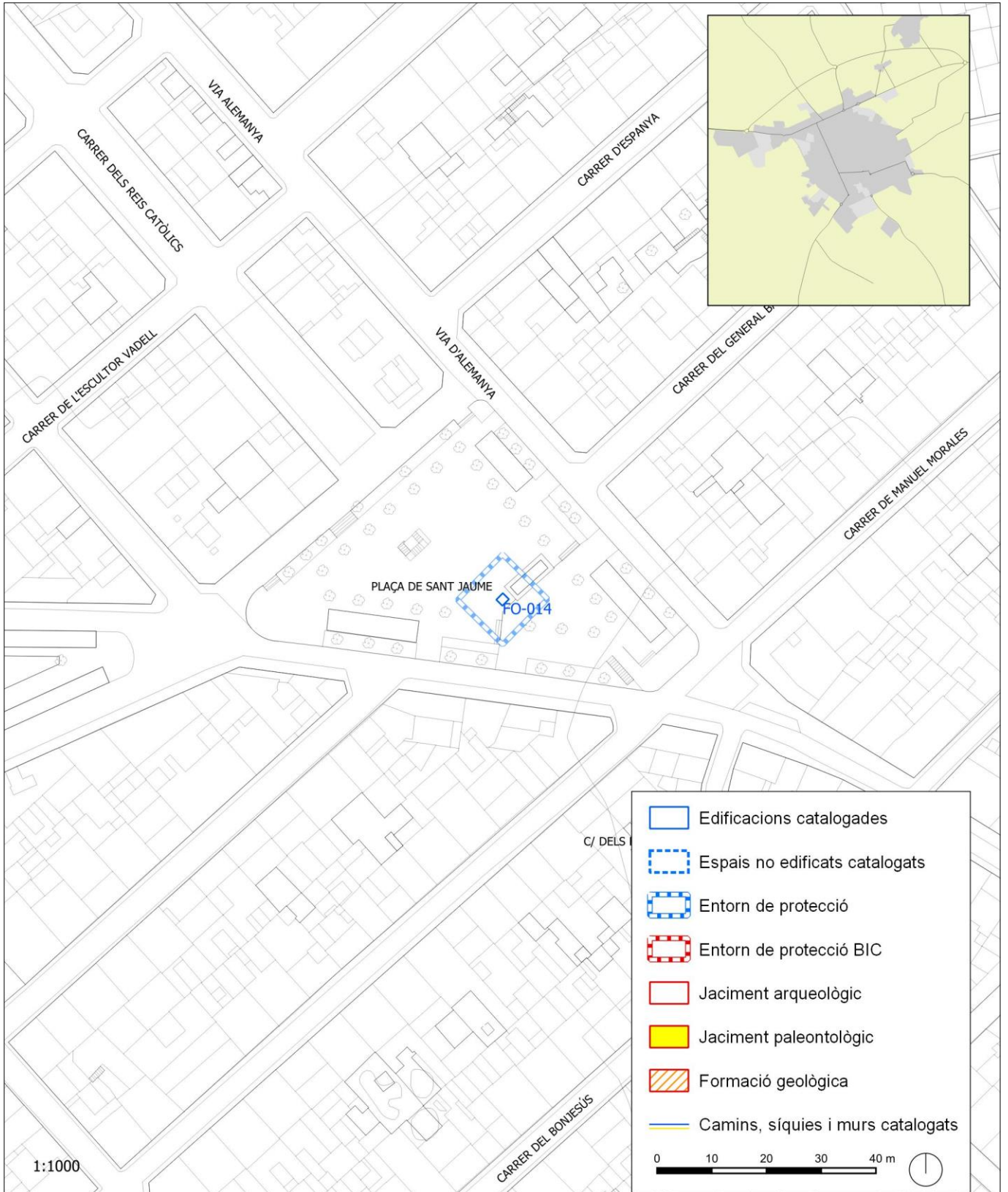
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font i de les peces escultòriques. Roda de ferro
INTERVENCIÓNS PREFERENTS	Manteniment de les peces escultòriques de marès i tractament de la fusta. Convendria senyalitzar-lo i fer un itinerari dins el poble
INTERVENCIÓNS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	Les intervencions a realitzar en aquest entorn hauran d'integrar-se amb la font, especialment pel que fa a les textures, colors i materials emprats

FO-014 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-014 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FO-014 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font del carrer de la Verònica	CODI	FO-015
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-94 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Infraestructura viària		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Modernista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Verònica/Pizarro
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518200 Y: 4380470
REFERÈNCIA CADASTRAL	8307414ED1880N0001UF
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Damunt una voravia, en via pública

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

D'estructura senzilla però compacta, la font de la Verònica mescla línies rectes a la seva base amb sinuoses corbes i contracorbes a la part superior, característica que juntament amb l'enrajolat bicolor del frontal, li donen un caràcter molt proper al modernisme, reminiscències de l'estil que al continent europeu va tenir el seu apogeu entre finals del segle XIX i principis del XX, i que a Mallorca hi arribà cap a les primeres dècades de la centúria. La decoració principal es centra doncs, a la part frontal, on petites rajoles blanques i blaves col·locades en diagonal en dues regions separades. Una de superior, que arriba fins el capdamunt, i una zona inferior emmarcada dins d'un cercle de pedra, al centre de la qual hi sobresurt una aixeta de ferro que abocaria l'aigua a una petita pica semiel·líptica que s'alça dos pams del terra. La maquinària original situada a la part posterior està actualment desapareguda, així com la roda necessària per succionar l'aigua del pou. La canalització fou subvencionada pels veïns de la zona, per mitjà d'unes subscripcions de dues pessetes per família.

ELEMENTS DESTACATS: La font en sí mateixa no té cap element artístic destacable més que les rajoles de la part frontal, probablement del moment de construcció, però forma part de tot el projecte d'abastiment d'aigua al poble.

CRONOLOGIA: Cap el 1933.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font del carrer de la Verònica	CODI	FO-015
-------------	--------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Les rajoles es troben picades. L'estructura de ciment presenta ennegriments i desperfectes. La part posterior està afectada per grafitis
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment
INTERVENCIIONS	Durant l'any 2007 es renovaren les voravies i s'adequà un espai emmacat al voltant de la font

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

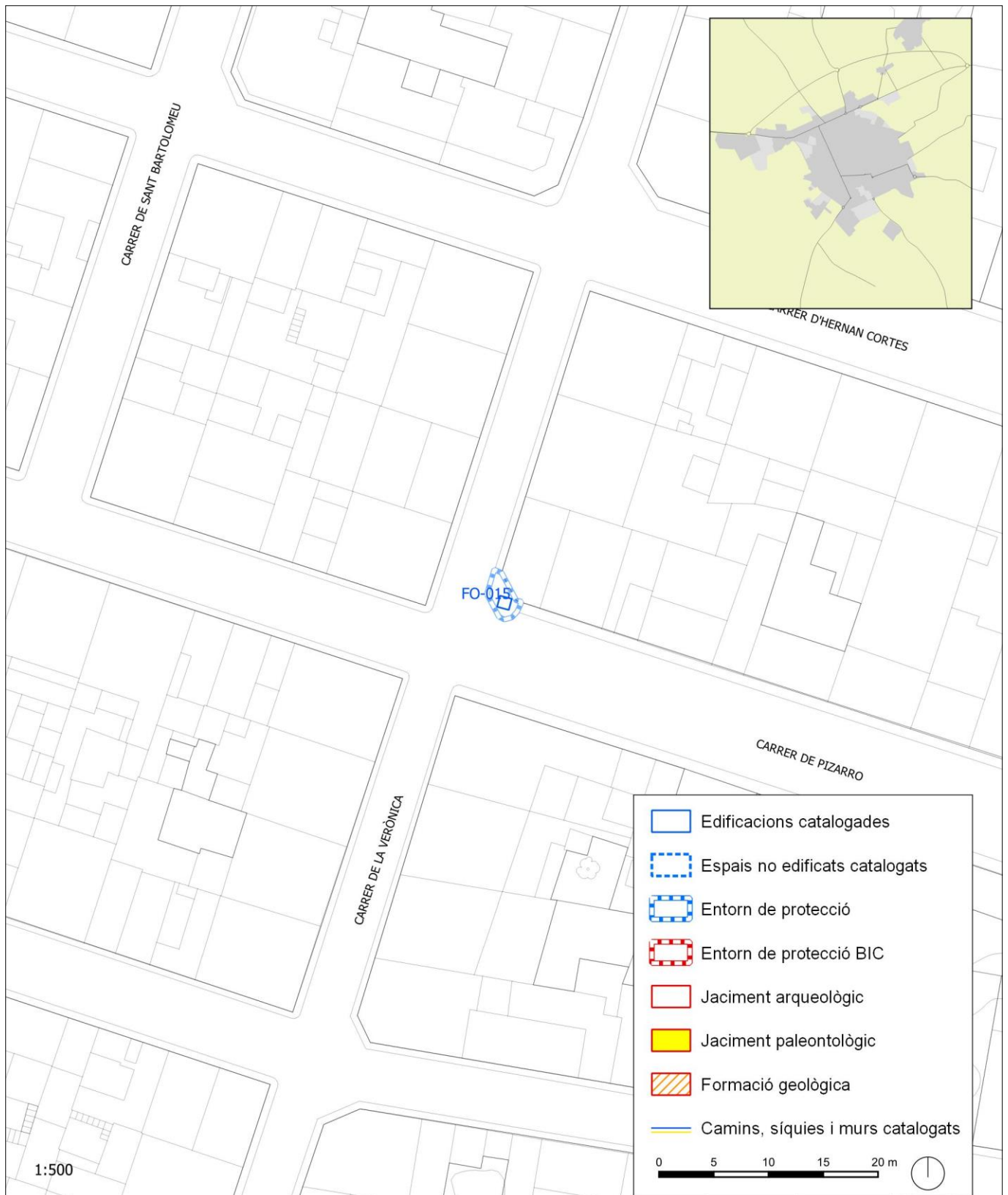
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja dels grafitis de la part posterio. Restauració del cos principal de la font
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	S'estableix com entorn de protecció l'espai emmacat que rodeja la font
REGULACIÓ	En l'entorn de protecció de la font es mantindrà el tractament emmacat actual

FO-015 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-015 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Font de la plaça de la Indústria	CODI	FO-016
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-95 (2012)
TIPOLOGIA	Font urbana		
ÚS ACTUAL	Ornamental. Es situa dintre d'un espai lliure públic		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Eclèctic racionalista		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Manacor
ADREÇA / ACCÉS	Plaça Indústria
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517318 Y: 4379922
REFERÈNCIA CADASTRAL	
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Emmig d'un espai lliure públic utilitzat com a plaça

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Ja al 1935, una sèrie de persones que feien mercat en aquesta plaça, també anomenada "dels Porcs", van signar una petició perquè s'hi portàs, canalitzada, l'aigua procedent de la veïna plaça de la Llibertat (sa Mora), donat el creixement poblacional de la zona i l'actiu comerç que s'hi duïa a terme setmanalment. La font es compon de quatre cossos a distintes alçades construïts en pedra, un de major al centre amb tres més adossats als seus costats, als peus de la cara frontal s'hi troba una petita piscina protegida per una barana de ferro on s'hi baixa a partir de cinc escalons. Cada cos està coronat amb una coberta de rajoles esmaltades de color blau marí i que donen vida al conjunt, el central amb quatre vessants i els restants amb tres aiguavessos. Com el nom de la plaça on s'hi situa la font, és un exemple de construcció d'estil racionalista fabril de la ciutat de Manacor.

ELEMENTS DESTACATS: L'estructura de la font.

CRONOLOGIA: 1936.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Font de la plaça de la Indústria	CODI	FO-016
-------------	----------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Els paraments presenten pegats de ciment, descrostats i grafits. Manquen els grifons
CAUSA DETERIORAMENT	Accions de vandalisme
INTERVENCIIONS	L'any 2010 fou objecte de rehabilitació per part de l'empresa Melchor Mascaró dins un projecte de Pla E

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

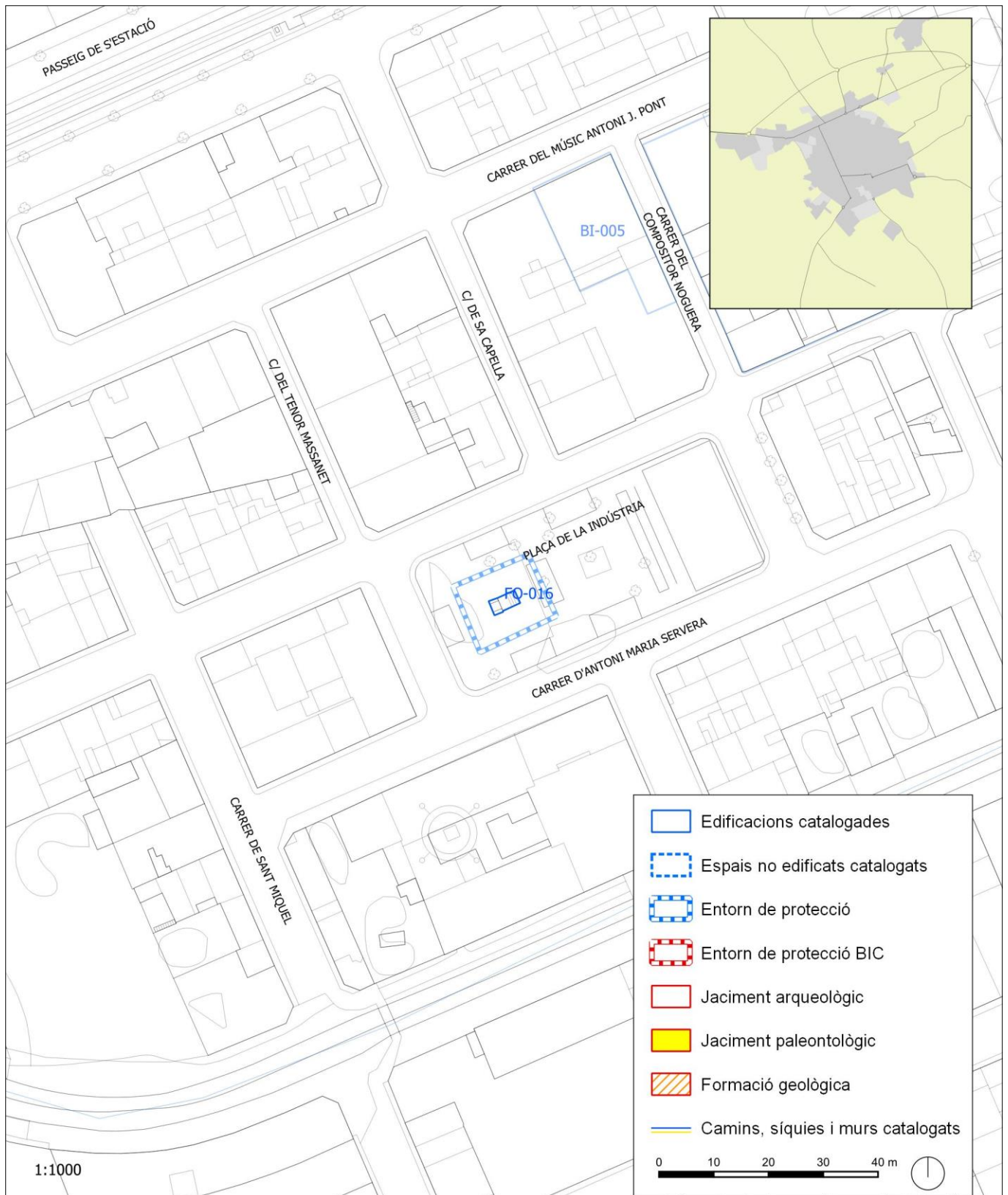
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la font
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment. Reparar els desperfectes del parament. Convendria senyalitzar i integrar-la dins un itinerari urbà de les fonts
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	Les intervencions a realitzar en aquest entorn hauran d'integrar-se amb la font, especialment pel que fa a les textures, colors i materials emprats

FO-016 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

FO-016 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou Nou	CODI	PO-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-38 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Font Nova
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 143
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519489 Y: 4379578
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029001430000AU
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat devora el torrent de sa Cabana i de la carretera de Manacor a Porto Cristo Ma-4020 molt a prop de la sortida de Manacor. Accessibilitat: Vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou fet de carreus de marès travats amb ciment mallorquí. El coll és de planta quadrada, amb unes dimensions de 1,4 m (exterior). Està cobert per un arc apuntat també de maressos que assoleix una altura de 2,7 m. De part a part de l'arc hi ha un travesser de fusta, que és on s'hi penjava la corriola per extreure l'aigua.

Actualment la boca es troba segellada amb una placa de formigó. Hem de dir que el coll és el mur de protecció que envolta l'obertura o boca del pou.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginyers d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS: Construcció amb maressos i arc apuntat que corona el pou.

CRONOLOGIA: documentat des del segle XVI (1588).

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou Nou	CODI	PO-001
-------------	---------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Algunes peces de marès es troben molt erosionades
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment
INTERVENCIIONS	Es va fer una intervenció entre el 2001 i 2002 amb motiu d'obres del desviament del torrent de sa Cabana

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

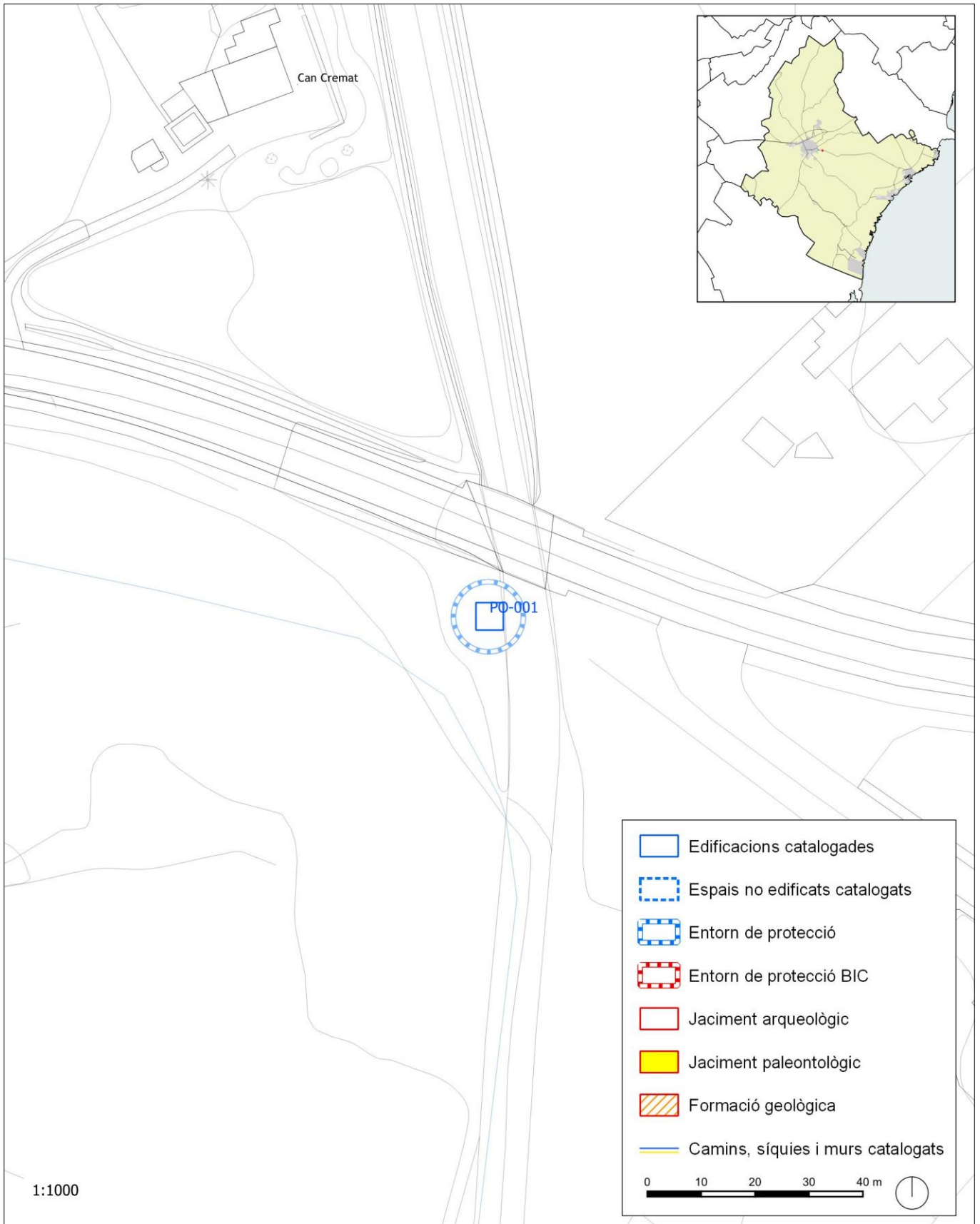
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment del pou. Consolidació de les peces de marès erosionades. És convenient senyalitzar tots els pous
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de Justaní	CODI	PO-002
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-40 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Justaní
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 24 PARCEL·LA: 323
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 514332 Y: 4375847
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A024003230000AZ
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Situat molt a prop de les cases de Justaní. A una zona de conreus. Accés amb vehicle ordinari.

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou de planta circular paredat en sec amb un diàmetre interior de 1,1 m i una gruixa de 0,8 m i a cada costat té dues columnes de maessos que no es troben en molt bon estat, que assoleixen una altura de 1,9 m. Segurament a aquestes columnes hi havia enganxada una estaca o mènsula per penjar-hi la corriola i poder extreure aigua. Hem de dir que el coll és el mur de protecció que envolta l'obertura o boca del pou.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginys d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS: Sistema constructiu.

CRONOLOGIA: Segle XVI (data de la possessió de Justaní).

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 8H.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou de Justaní	CODI	PO-002
-------------	----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. Falten algunes peces dels brancals i del coll del pou
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

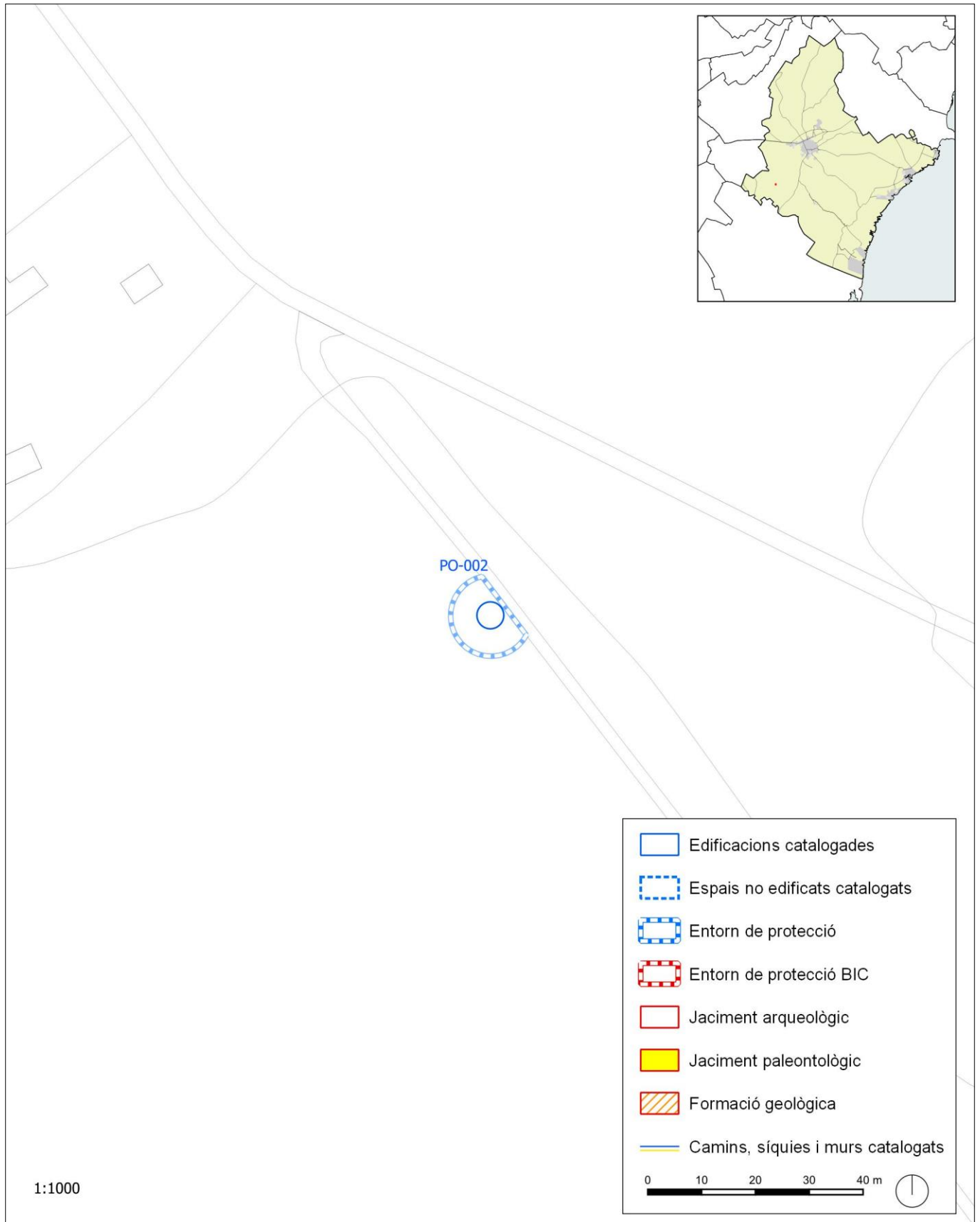
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Reposar les peces que falten dels brancals i del coll. Eliminar la vegetació. És convenient senyalitzar tots els pous
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-002 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de Son Galiana	CODI	PO-003
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-41 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Galiana
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 7 PARCEL·LA: 190
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520126 Y: 4380485
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A007001900000AO
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Pou situat a la vorera d'un camí. Zona de conreus. Accés en cotxe

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Pou de planta quadrada, de 0,9 m de costat (interior), fet de peces de marès travades amb ciment mallorquí. Presenta dos pilars fets també de peces de marès, de 1,9 m d'altura. Algunes d'aquestes peces presenten un perfil en U, per la qual cosa probablement es tracta de trams de síquia reaprofitats. La corriola penjava d'un travesser que anava de banda a banda de pilar.

En aquest cas sembla que els pilars arranquen del coll del pou. A la part de davant, el coll té una pedra plana que actua a manera d'ampit. Sobre un dels cantons del coll hi ha una pica de pedra. És habitual trobar piques al voltants dels colls dels pous. Solen ser rectangulars, com la que aquí ens ocupa. S'hi abocava l'aigua per abeurar els animals i en d'altres casos per rentar la roba. Aferrat al marge del camí hi ha un abeurador allargat de pedra.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginyers d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS: La construcció mateixa i la pica i abeurador de pedra.

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou de Son Galiana	CODI	PO-003
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. Es troba completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Falta d'ús i manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

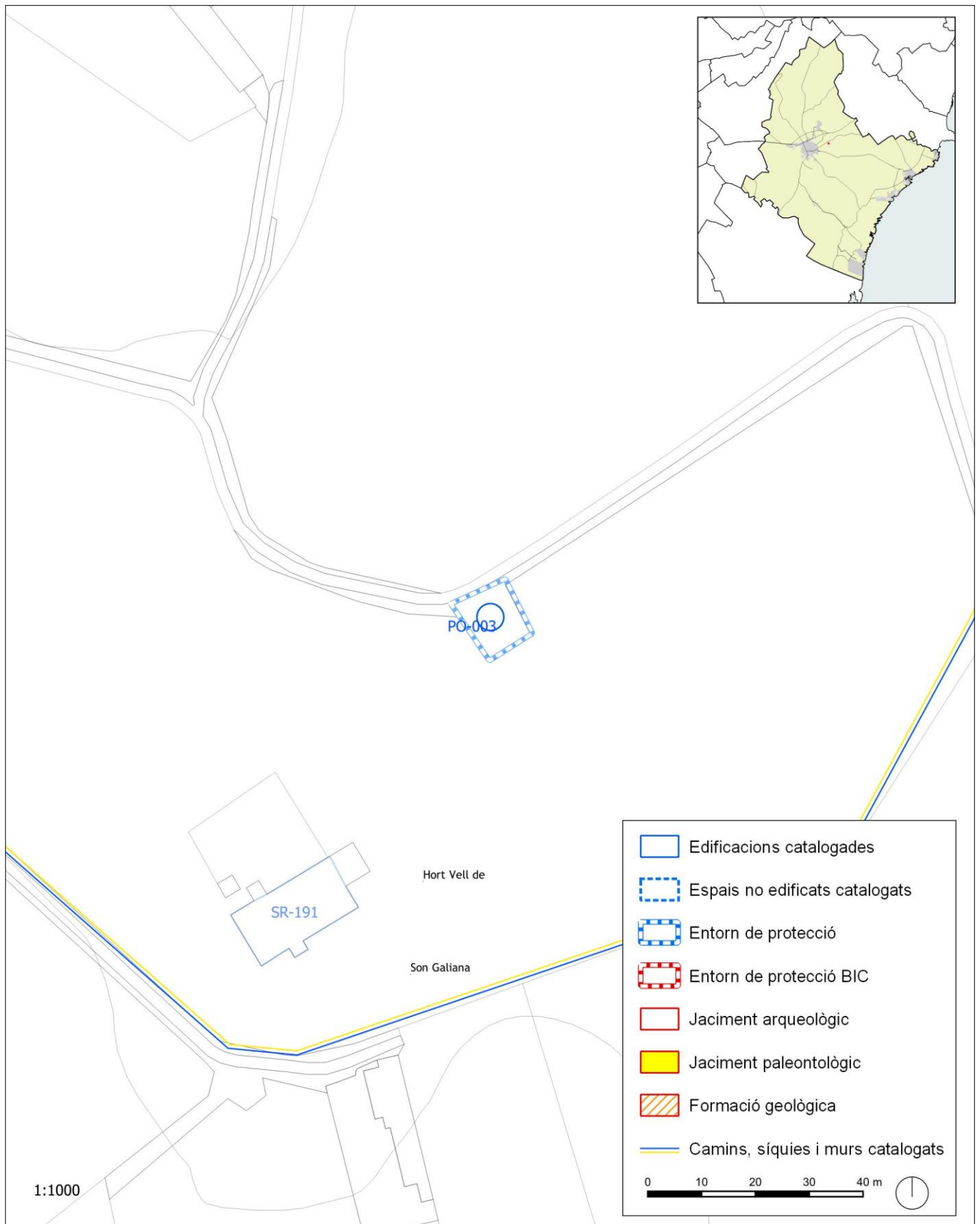
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format pel pou, la pica i l'abeurador
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment de l'estructura de pedra i marès. Neteja de la vegetació del pou i dels seus voltants. És convenient senyalitzar tots els pous
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-003 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de Son Caules	CODI	PO-004
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-46 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Caules
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 26 PARCEL·LA: 885
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 513813 Y: 4379016
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A026008850000AU
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Es troba al mig d'un camp de conreu. Accessibilitat: A peu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou fet de pedra travada amb morter. Interiorment la forma és rectangular. L'interior del pou està revestit amb mamposteria de pedra seca, com sol ser habitual en aquests tipus de construccions. A l'exterior la planta és de tendència circular, encara que pot ser producte de l'abocament de pedres al voltant del coll, a manera de petit claper. A la part superior presenta dos pilars monolítics de marès. Una de les pedres del coll presenta una concavitat per servir de petit abeurador. Segurament, de banda a banda de pilar hi havia una estaca (travesser) que servia per penjar-hi la corriola, de la qual penjava le poal que servia per extreure laigua del pou.

Mesures: 3 x 3 m exterior 1,50 x 1,10 m interior. Els brancals tenen una altura de 1,2 m i una secció de 0,4 m.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginyers d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou de Son Caules	CODI	PO-004
--------------------	--------------------------	-------------	---------------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	Acció antròpica que ha desfigurat la seva estructura
INTERVENCIIONS	S'han anat acumulat pedres a l'entorn del coll a manera de petit claper

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

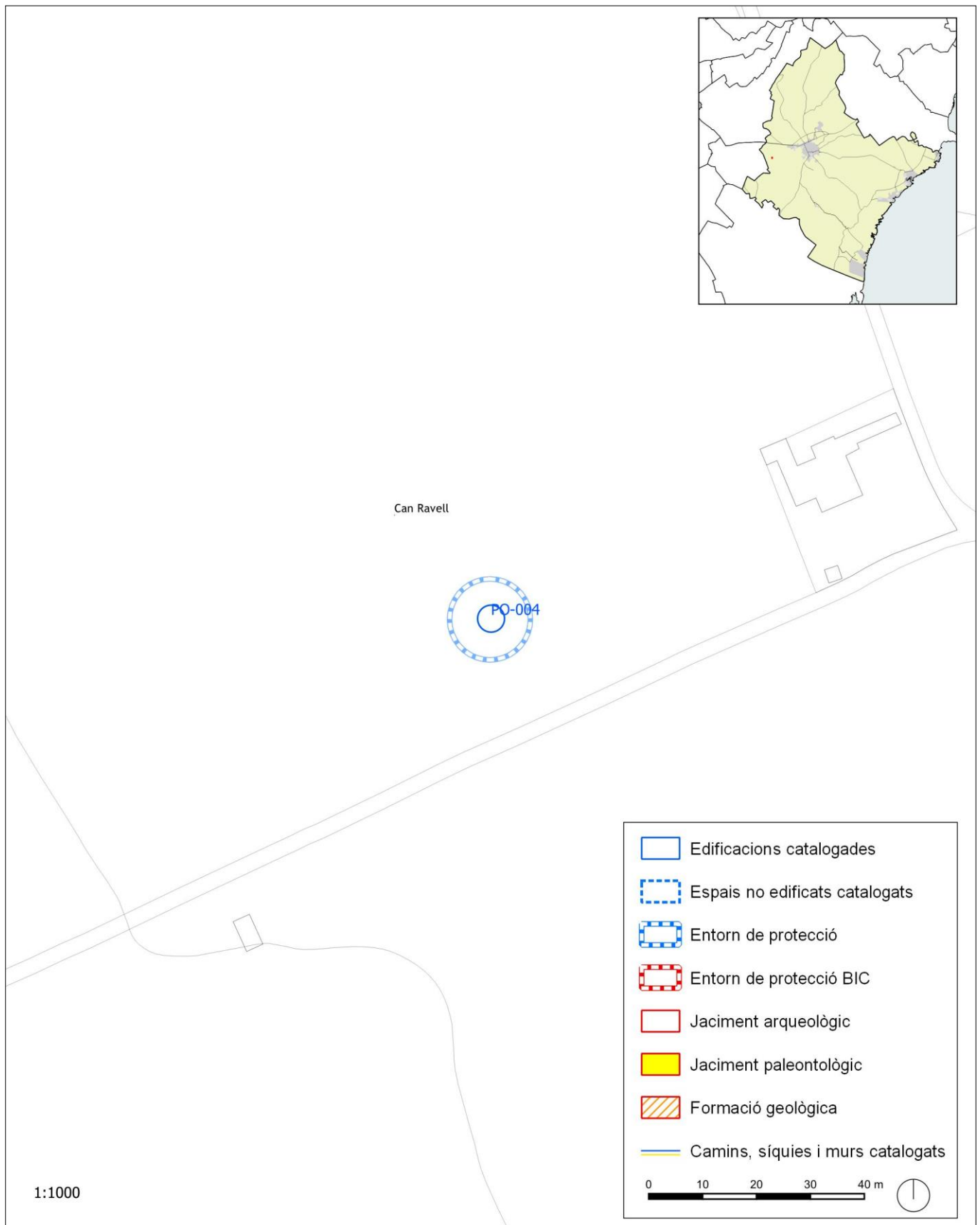
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació i les pedres que s'han anat acumulant al voltant del pou i així es podrà veure clara l'estructura. Senyalització del pou
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-004 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou celat de Son Frau	CODI	PO-005
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-52 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Frau
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 5 PARCEL·LA: 294 / 380
COORDENADES UTM-ETRS89	Pou situat al costat occidental: X: 520702 Y: 4381988 Pou celat: X: 520.756 Y: 4.382.002
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A005002940000AL, 07033A005003800000AH
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Dins una zona plana de conreu. Accessibilitat: vehicle ordinari.

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Conjunt format per dos pous situats a ambdós costats del camí.

El pou situat al costat occidental del camí és de planta circular i paredat en sec. Té un coll i dos pilars de carreus de marès que encara conserven el travesser i la corriola per penjar-hi el poal i extreure aigua. S'hi adossa un safaretxet de forma quadrangular, també de carreus de marès.

El pou situat al costat oriental del camí és el que en realitat es coneix com a Pou Celat. També està paredat en sec i té planta circular, amb un diàmetre interior de 1,5 m. A diferència de l'anterior no presenta coll. Sembla tenir un carreró empedrat per accedir-hi des del camí però és difícil d'observar a causa de la vegetació que l'envaeix.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginyers d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS: El conjunt format per dos pous i el safaretxet.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS: segons informacions orals el pou Celat és un pou empuer al qual tenien accés tots els propietaris confrontants amb el camí.

DENOMINACIÓ	Pou celat de Son Frau	CODI	PO-005
-------------	-----------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo per al pou situat al costat occidental del camí. Dolent per al pou Celat
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment i abandonament de l'ús
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

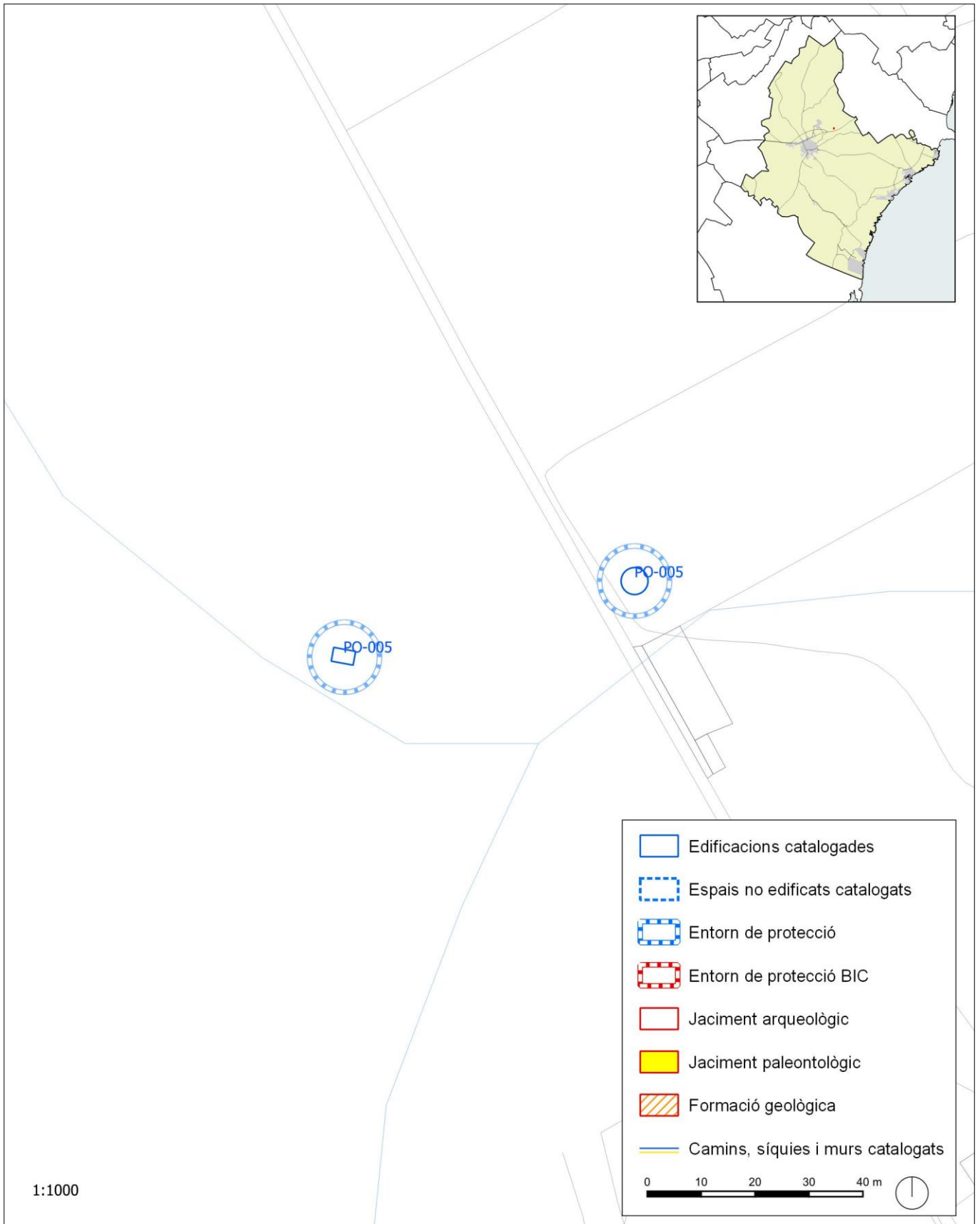
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format pels dos pous i el safaretxet
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Pou situat al costat occidental: Neteja i restauració de les columnes que es troben sobre la boca del pou. Senyalització de l'estructura Pou Celat: eliminació de la vegetació. Neteja del pou. Instal·lar un reixat de ferro per garantir la seguretat. Senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant cadascun dels dos pous amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-005 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

PO-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de Santa Cirga	CODI	PO-006
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-53 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Santa Cirga
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 7 PARCEL·LA: 496
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 522239 Y: 4379299
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A007004960000AY
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Pou situat al camí d'accés a Santa Cirga des de la carretera Manacor-Porto Cristo Ma-4020. Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Està fet de maessos travats amb ciment mallorquí. El coll és de planta quadrada, de 0,8 m de costat, i presenta dos pilars que assoleixen els 1,8 m d'altura fets de peces de marès, on segurament hi havia el travesser per la corriola, per poder extreure l'aigua. A banda i banda del marge esmentat es conserva un conjunt d'abeuradors de pedra. A terra, a un dels costats del coll, hi ha una pica de pedra de format rectangular allargat. A un dels pilars hi ha un fermador, anella de ferro per fermar les bísties. Al costat nord del pou hi ha uns pedrissos fets amb llivanya de marès.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

Secularment, l'aigua procedent dels pous s'ha aprofitat tant per al consum humà i d'animals com per al reguiu. En el cas que ens ocupa segurament l'aigua només s'usava per al consum humà i animal, i, per tant, s'extreia mitjançant la força de l'home. En els casos que l'aigua s'usava per regar es requeria una força d'extracció alternativa a la humana, amb enginys d'elevació d'aigua com les sínies, mogudes per animals de tir, o els molins de vent aiguaders.

ELEMENTS DESTACATS: El sistema de pou amb diferents piques, per a les persones i els animals.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou de Santa Cirga	CODI	PO-006
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo. Utilitzat i mantingut en condicions
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	2006: Arreglar tancament finca

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

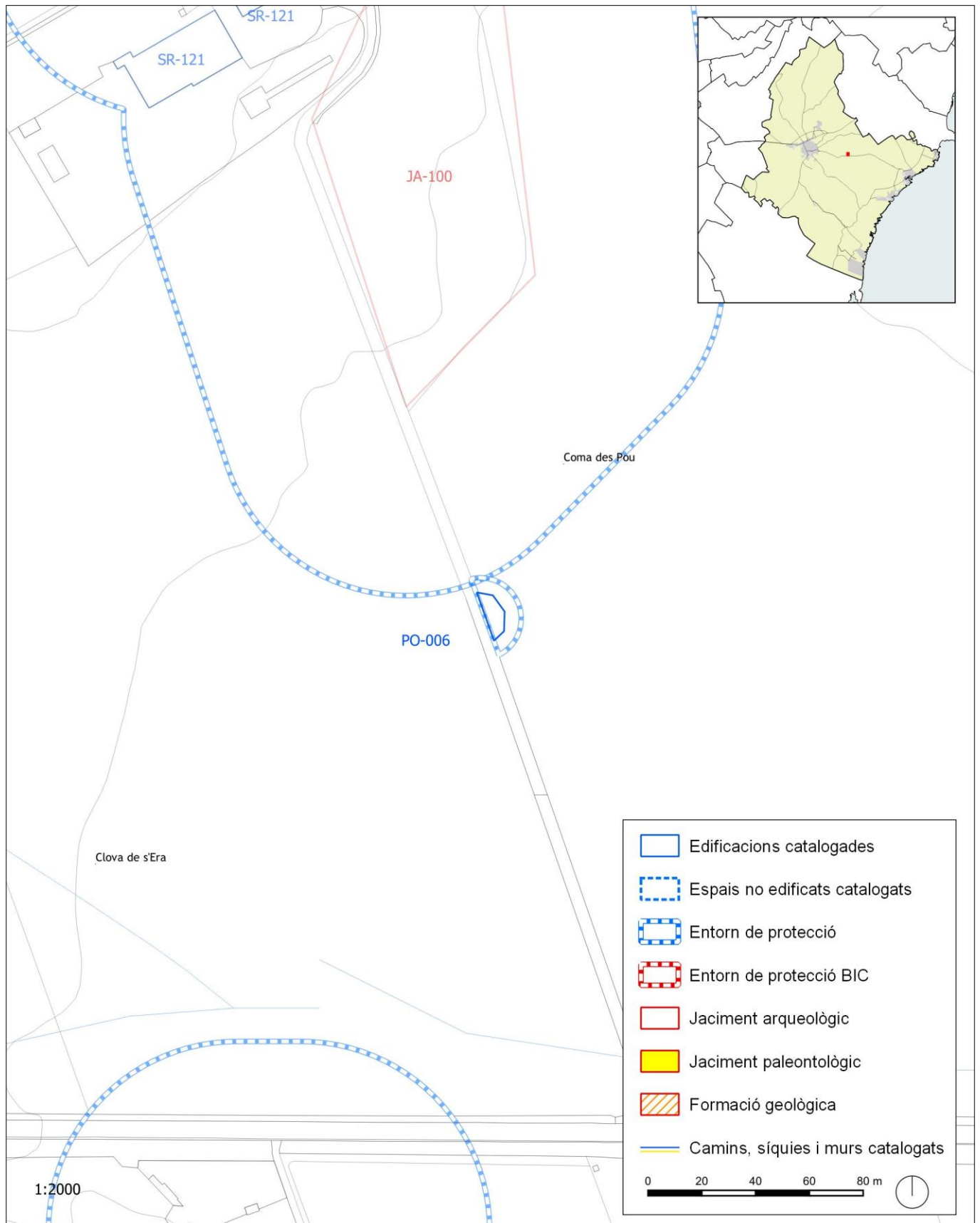
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format pel pou, els abeuradors i les piques. Els pedrissos del costat nord
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment de l'estructura i senyalització de la mateixa
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou, els abeuradors i els pedrissos amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-006 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

PO-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou d'en Llevent	CODI	PO-007
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-71 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 221
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520388 Y: 4379046
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029002210000AT
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Es situa a la bardissa de divisió entre dos camps de conreu a prop de la carretera de Manacor a Porto Cristo Ma-4020. Accessibilitat: vehicle fins 30 m

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Pou amb el coll de planta quadrada, de 0,9 m de costat (interior) i una altura de 0,75 m fet amb carreus de marès travats amb ciment mallorquí. L'interior del pou es veu el treball de paret verda de planta circular. En els maresos que conoformen el coll del pou es poden veure les mosses fetes en el mares per l'encaix de la coberta del pou.

Els pous són un tipus d'obra hidràulica molt estesa a totes les Illes Balears, que serveixen per la captació d'aigües subterrànies per elevació. Quan parlem de captació d'aigua per elevació ens referim a les excavacions subterrànies realitzades de manera vertical fins arribar al nivell freàtic o a la vena d'aigua. Normalment, si els pous es realitzen en terrenys blans, estan paredats de pedra en sec al seu interior. D'aquesta manera es reforça la cavitat davant possibles moviments de terra i a l'hora es permet la filtració d'aigua. També n'hi ha de paredats amb la tècnica de pedra en verd en el tram superior, així com els que simplement estan excavats a la roca. Les diverses solucions es poden combinar en un mateix pou, segons la duresa de les capes del sòl que es travessen.

ELEMENTS DESTACATS: És una construcció molt senzilla, només destaca el coll de marès.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou d'en Llevant	CODI	PO-007
-------------	------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Es troba completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Abandonament
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

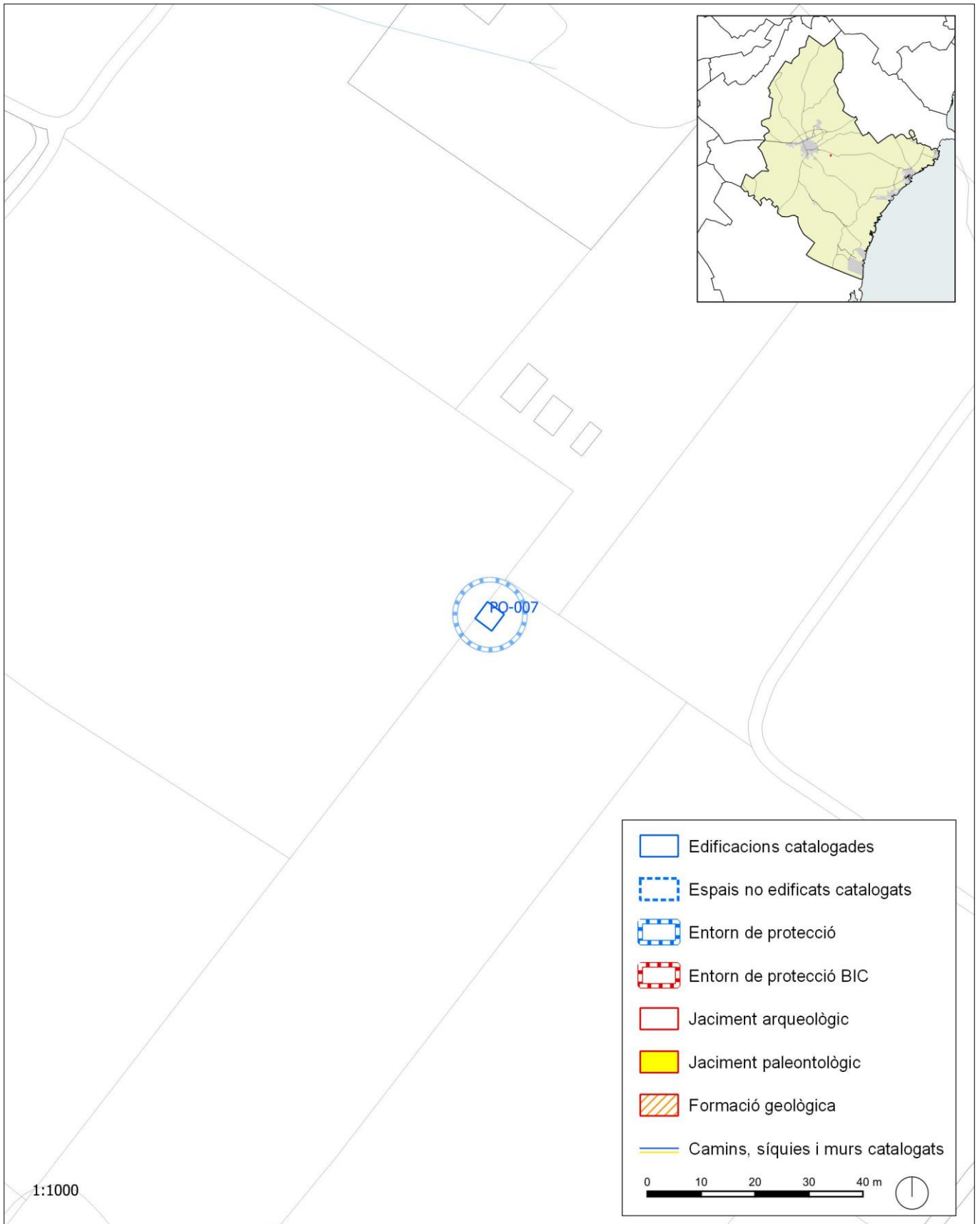
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de la vegetació. Senyalització de l'estructura
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-007 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-007 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou des camp des Pou de s'Espital	CODI	PO-008
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-103 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 539
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519591 Y: 4383101
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004005390000AT
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona tradicionalment dedicada al conreu de secà amb alguna petita àrea d'hort a prop del pou i que en els darrers anys es dedica al reguiu (gota a gota)

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

El pou del camp del pou de s'Espital es troba dins la possessió homònima però més proper a les antigues cases - avui anomenades s'Espital de Rotana-que a les actuals, anomenades s'Espital Vell -i que són més noves que les primeres. Com és fàcil deduir de la denominació el pou dona nom a la clova, una de les més grans de s'Espital. Sempre ha estat un pou privat però durant un temps, a mitjans del segle XX, els propietaris permetien els veïns anar a cercar-hi aigua amb carros. El pou consta d'un coll molt senzill fet de pedres sense treballar i un arc per col·locar-hi la corriola de dovelles escairades. L'altura del coll és de 0,6 m i l'altura total incloent l'arc és de 2,3 m.

A més, a la banda de migjorn hi ha un abeurador fet amb pedres sense treballar, de 4,7 m de longitud mentre que al costat oposat hi ha una pica rectangular de marès.

A l'entorn immediat del pou s'hi documenten nombrosos fragments ceràmics en superfície, alguns vidriats, altres de ceràmica comuna indeterminada.

ELEMENTS DESTACATS: En destaca l'arc, el coll, l'abeurador i la pica a més de la zona més estreta de la "pera" del pou confeccionada amb pedres sense treballar lligades amb molt poc morter.

CRONOLOGIA: Indeterminada.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Pou des camp des Pou de s'Espital	CODI	PO-008
-------------	-----------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	Falta d'ús i manteniment. Acció dels agents meteorològics
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

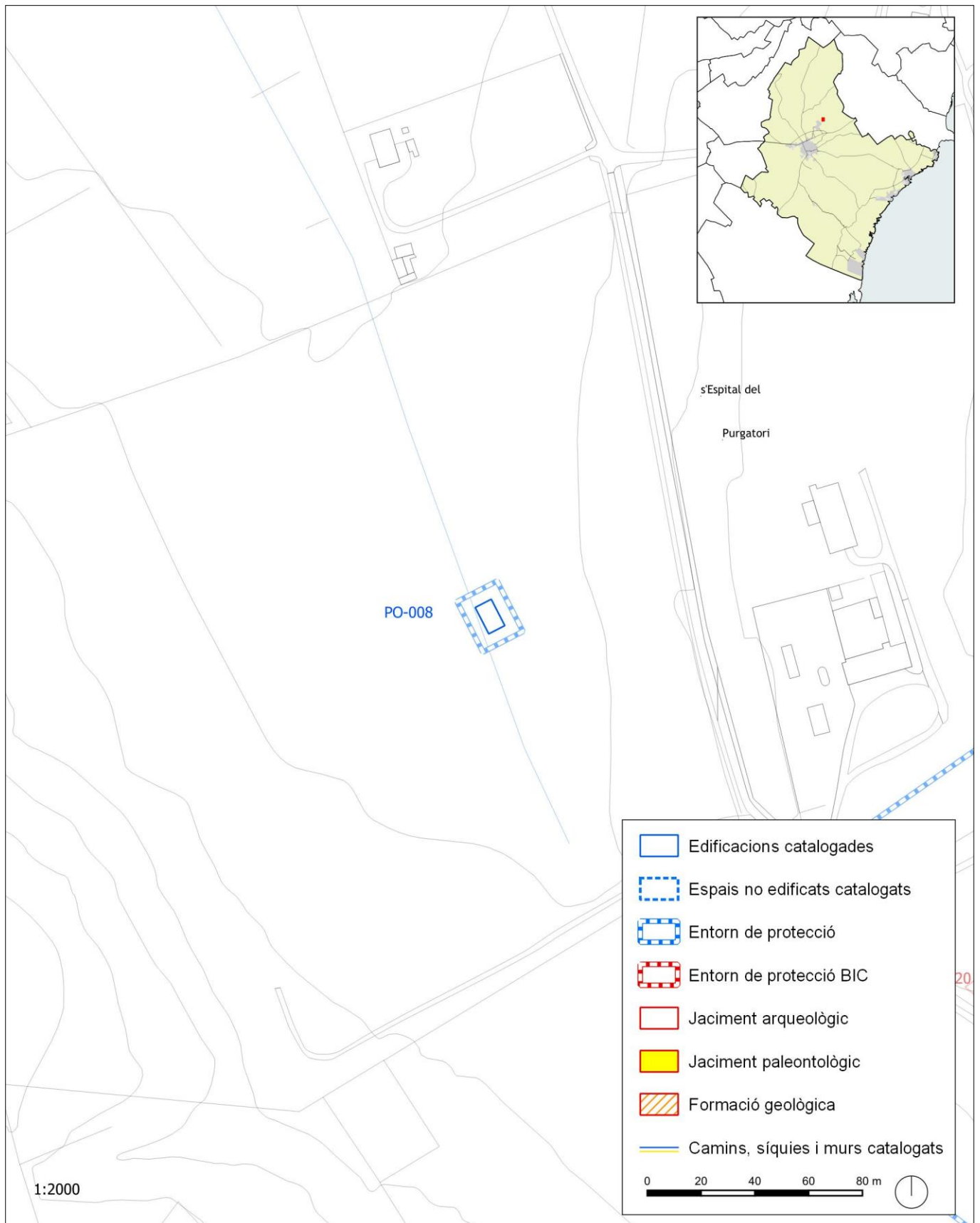
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou, els abeuradors i la pica
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els elements més exposats com l'arc de marès
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior de la delimitació d'aquests amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta.
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-008 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-008 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou des Petroli	CODI	PO-009
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-107 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Crespí Vell
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 8 PARCEL·LA: 1
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 524422 Y: 4380526
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A008000010000AF
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	A la vorera del camí de Son Crespí, en un zona de cultius de reguiu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Pou de marès construït a la vorera del camí just al punt on aquest és creuat per un pas soterrat per al bestiar, molt a prop del Reg de Son Crespí. El coll, de secció rectangular i 0,9 m de costat i obert cap a tramuntana, consta d'un arc apuntat de marès obert només a la banda del camí, de manera que forma una mena de capella. Als dos costats presenta una mena de reforços d'obra (pedres i ciment). A la part inferior, la més llunyana al camí s'aprecia la part que normalment va soterrada, construïda també amb marès i de secció circular. Voltant la base del pou s'observen uns antics abeuradors.

ELEMENTS DESTACATS: Destaca l'arc que forma la capella de peces de marès rectangulars amb una acanaladura per encabir algun tipus de tancament de l'únic accés, ja que a la banda contrària al camí no presenta obertura.

CRONOLOGIA: Segle XX.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: No figura al parcel·lari d'Alcàntara Penya.

DENOMINACIÓ	Pou des Petroli	CODI	PO-009
-------------	-----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	En ús, per això hi ha un depòsit de fibrociment dins el coll que en distorsiona la visió

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

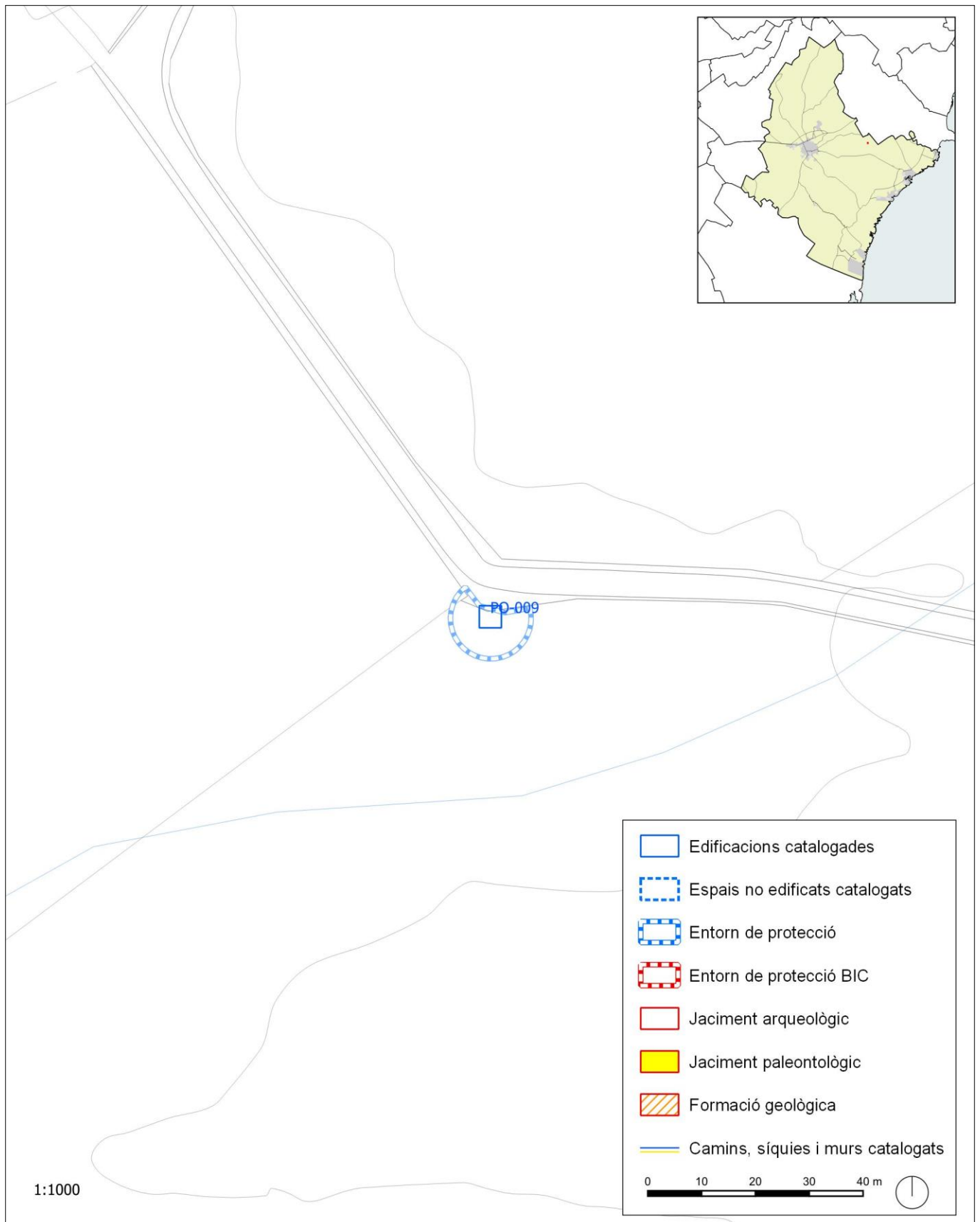
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou incloent els reforços adjacents i l'abeurador que envolta la base
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els elements més exposats com l'arc de marès. Eliminar el depòsit de fibrociment
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la base del pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-009 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-009 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou d'Argent	CODI	PO-010
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Llodrà Vell
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 189
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520140 Y: 4373896
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033001890000AY
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	A la vorera del camí de So na Moixa, en una zona aturonada dedicada antigament als cultius de secà

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou de planta circular de 1,00 m de diàmetre a l'interior. El coll està paredat en verd i té una altura de 1,3 m. Es troba completament envaït per la vegetació.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: per la localització al costat del camí podria deduir-se el caràcter públic del pou.

DENOMINACIÓ	Pou d'Argent	CODI	PO-010
-------------	--------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. El coll presenta alguns cruïes. El pou es troba completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

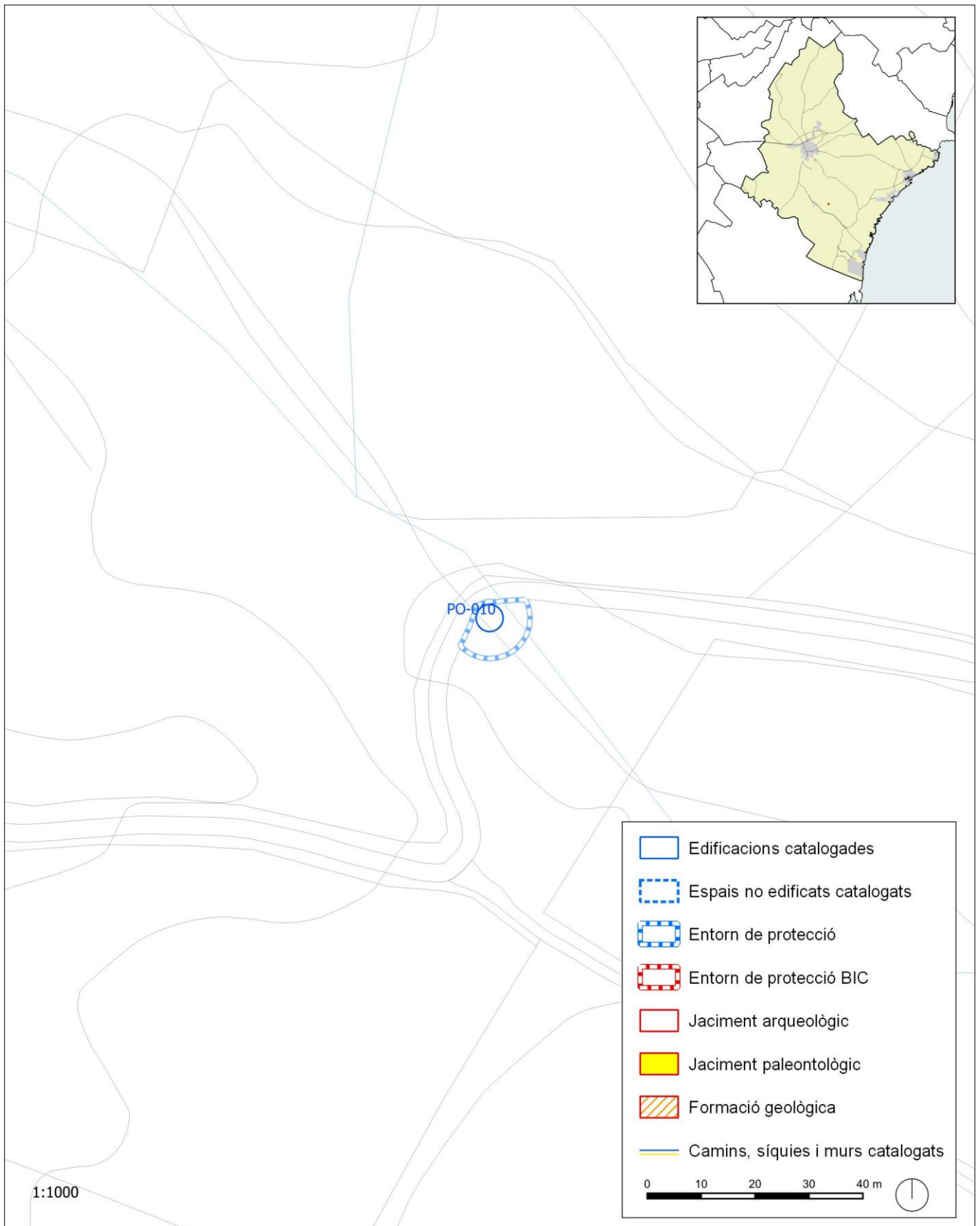
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar el coll. Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-010 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-010 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de Son Manenta	CODI	PO-011
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Manenta
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 23 PARCEL·LA: 339
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 516347 Y: 4374843
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A023003390000AI
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Camp de conreu situat a la intersecció de la carretera de Manacor a Felanitx Ma-14 i el torrent de Son Vell

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou de capelleta paredat en verd. Al costat de la carretera presenta un portal rectangular amb una reixa de ferro. Es troba completament envaït per la vegetació.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: per la localització al costat del camí podria deduir-se el caràcter públic del pou.

DENOMINACIÓ	Pou de Son Manenta	CODI	PO-011
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. El pou es troba completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

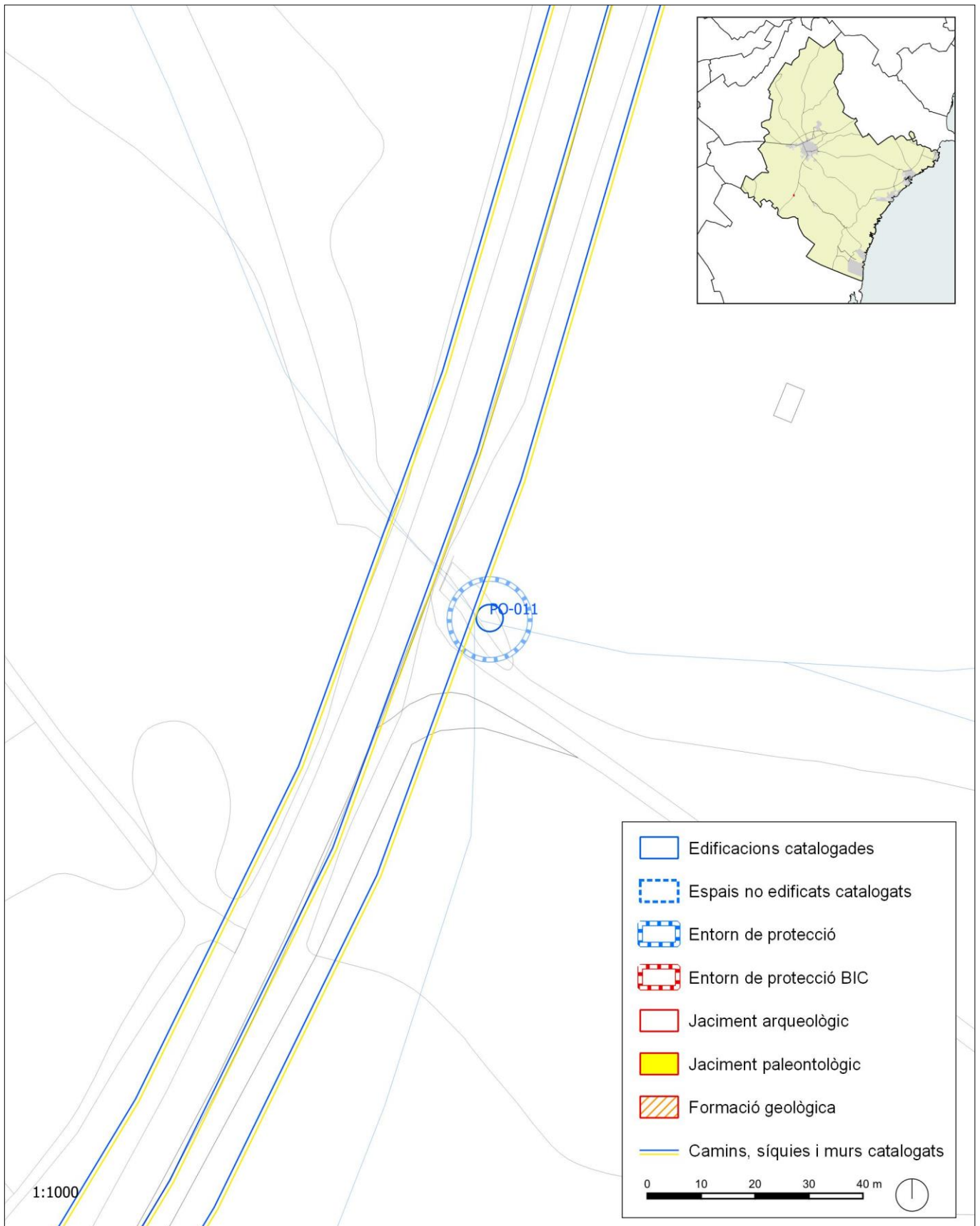
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-011 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-011 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou des Boc	CODI	PO-012
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Boc
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 23 PARCEL·LA: 683
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 516507 Y: 4375188
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A023006830000AT
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Camps de conreu situats al costat de la carretera de Manacor a Felanitx Ma-14

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou paredat en sec de forma oval amb unes dimensions interiors de 1,00 m x 0,6 m. El coll és de carreus de marès i té una altura de 0,7 m. Els brancals també són de carreus de marès i formen un arc apuntat, amb una altura de 1,6 m. Es troba completament envaït per la vegetació.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: per la localització al costat del camí podria deduir-se el caràcter públic del pou.

DENOMINACIÓ	Pou des Boc	CODI	PO-012
-------------	-------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. El pou es troba completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

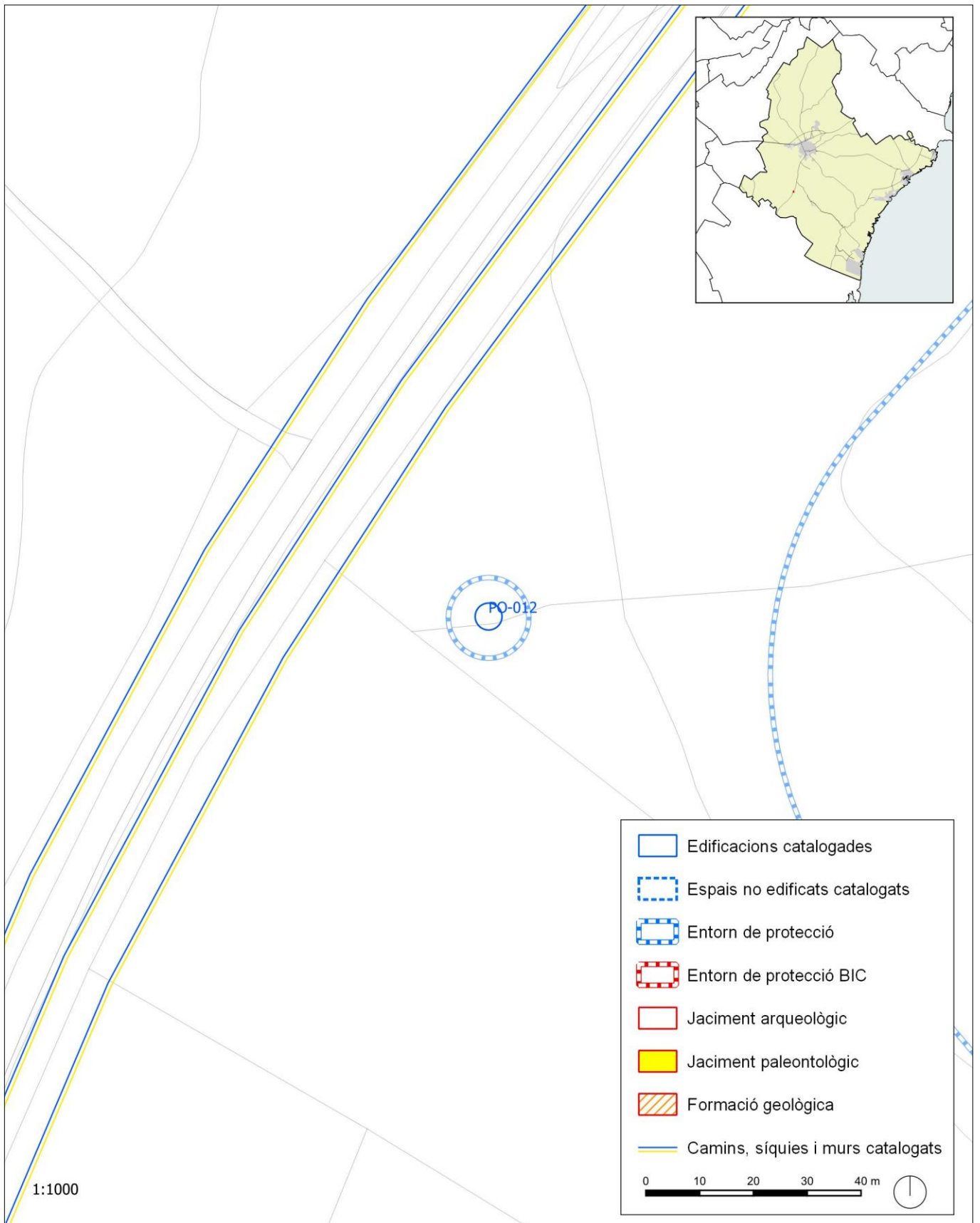
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

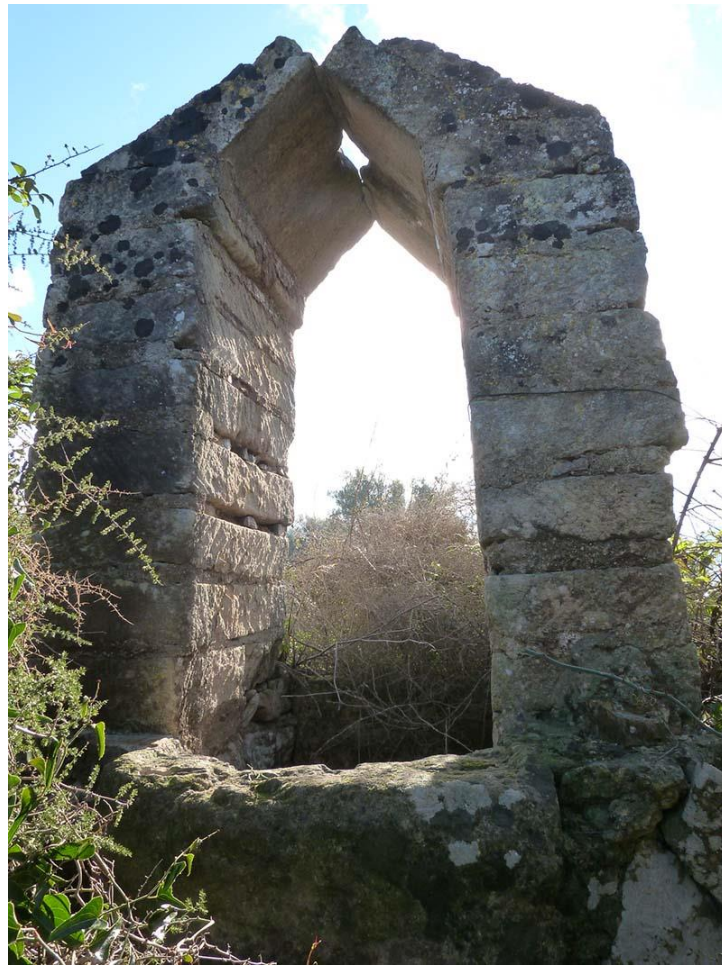

PO-012 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-012 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de So na Moixa	CODI	PO-013
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	So na Moixa
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 236
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 521848 Y: 4375960
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033002360000AD
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Camps de conreu situats a la intersecció del camí de So na Moixa i de la carretera de Cales de Mallorca Ma-4015

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Pou paredat en sec de planta oval i unes dimensions de de 0,8 x 0,6 m. El coll és de carreus de marès i té una altura de 0,6 m. L'altura total amb els brancals és de 1,9 m. Conserva el travesser de fusta.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS: .

DENOMINACIÓ	Pou de So na Moixa	CODI	PO-013
-------------	--------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. El coll presenta pegats de ciment i erosions
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

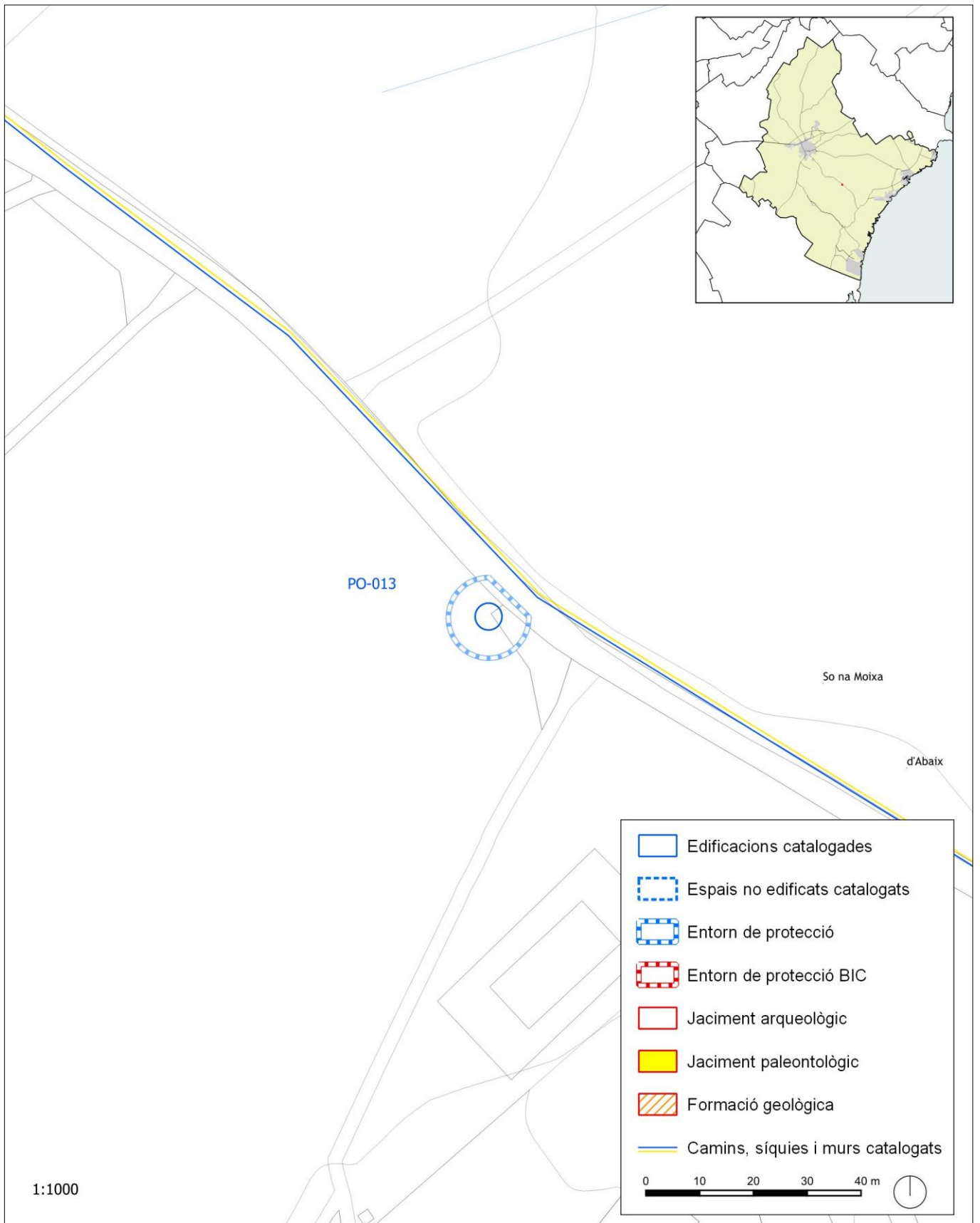
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del pou tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar el coll i els brancals
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el pou amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-013 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-013 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Pou de la cova de l'aigua de cala Mendia	CODI	PO-014
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	26-246 (2012)
TIPOLOGIA	Pou		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Cala Mendia
ADREÇA / ACCÉS	Son Moro 52
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 526707 Y: 4374586
REFERÈNCIA CADASTRAL	6848002ED2764N0001YS
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Dintre de la urbanització de cala Mendia al costat d'un vial

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Cova natural formada per una única sala de 20 x 12 m amb el sòl amb pendent descendent cap a l'interior. El recorregut projectat aproximat és de 45 m i el desnivell és de -6,9 m. El nivell freàtic s'observa a l'extrem nord-est. A l'extrem sud-oest s'hi localitza un abeurador de peces de marès. Al fons s'hi troba un pou de 2 m de profunditat, paredat en sec i amb una capelleta feta amb tres peces de marès. Actualment està colmatat.

A les exploracions fetes per espeleòlegs s'hi varen trobar una escudella medieval ben conservada i dues monedes de finals del segle XIX. Entre les pedres hi ha molts de vestigis d'estrís de pescadors i fragments de ceràmica moderna (GRÀCIA et al. 2003).

ELEMENTS DESTACATS: interès natural per la cova i el pou.

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: GRÀCIA, Francesc; CLAMOR, Bernat; GUAL, Miquel Àngel, WATKINSON, Peter, ALEXANDRE, Miquel (2003: Les coves de Cala Anguila (Manacor, Mallorca). I. Revista ENDINS núm. 25. Ps. 23-42.

OBSERVACIONS: Es considera que amb la neteja i condicionament de la cova i amb un panell que explicàs la història de la cova, la gent seria més respectuosa.

DENOMINACIÓ	Pou de la cova de l'aigua de cala Mendia	CODI	PO-014
-------------	--	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. La cova es troba plena de deixalles i restes de poda. L'abeurador està trencat i ple de grafit
CAUSA DETERIORAMENT	Acció antròpica a través de l'abocament d'escombraries, vandalisme i falta de manteniment
INTERVENCIÓ	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

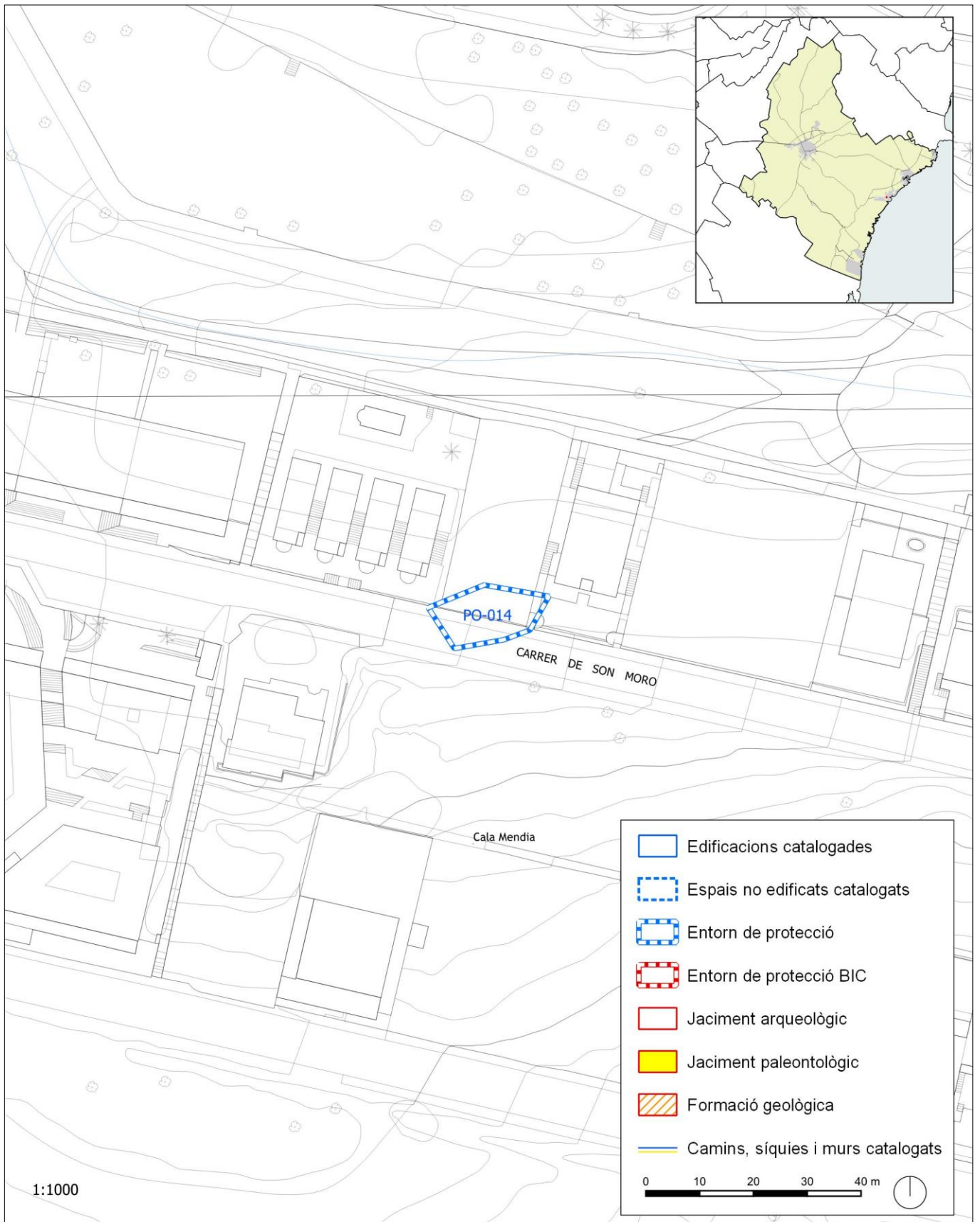
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Protecció i educació ambiental
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt de la cova, del pou i de l'abeurador
INTERVENCIÓ PREFERENTS	Eliminació de les deixalles i de les restes de poda que s'acumulen a l'entrada de la cova i a l'interior. Reparar les peces trencades de l'abeurador. Eliminar els grafit
INTERVENCIÓ ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció la projecció a l'exterior de la planta de la cova amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

PO-014 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

PO-014 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

PO-014 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Safareig de ses Barraques	CODI	SA-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-19 (1998)
TIPOLOGIA	Safareig		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	ses Barraques
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 1074
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 517979 Y: 4382146
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004010740000AD
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana situada al nord de Manacor, entre el camí de Son Talent i la carretera de la Colònia de Sant Pere Ma-3322

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Safareig de grans dimensions, que volumètricament defineix un tronc de piràmide de base rectangular. Té així mateix molta fondària, amb la base per sota del nivell del sòl. A sobre disposa d'una terrassa voltada d'una paret baixa; l'escala per accedir-hi s'inscriu en el volum del dipòsit.

Construcció de paret verda amb cantoneres de carreus de marès. És de planta rectangular, amb els murs atalussats.

Es segueix aquí la traça habitual: dipòsit de planta rectangular fet d'obra, aquest cop amb la base per sota del nivell del sòl.

L'abandó que pateix il·lustra la decadència de l'agricultura, activitat de la qual no es pot deslligar aquesta tipologia, responia a la necessitat d'assegurar-se l'abastiment d'aigua.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: GARCIA INYESTA, Neus; OLIVER SUNYER, Guillem (1981): Cases de pagès a la zona de s'Alqueria Blanca. Ed. Moll ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma.

OBSERVACIONS: el safareig no apareix al Mapa d'Alcàntara Penya (1859).

DENOMINACIÓ	Safareig de ses Barraques	CODI	SA-001
-------------	---------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	Abandonament
INTERVENCIIONS	El safareig fou subdividit per evitar les pèrdues d'aigua

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

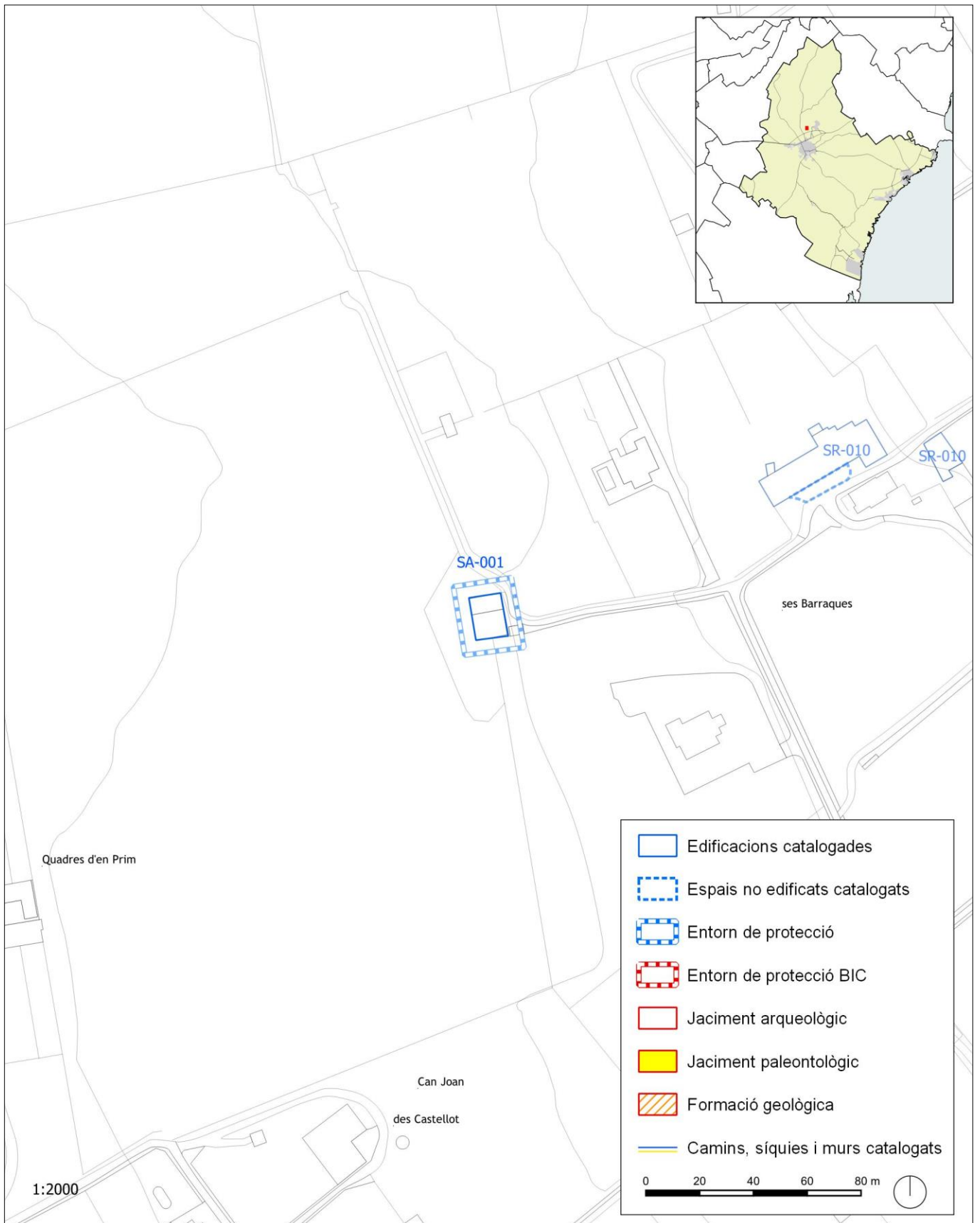
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació. Netejar els enderrocs que s'acumulen a l'interior i al costat del safareig
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el safareig amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SA-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SA-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de Son Banús	CODI	SH-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-58 (2012)
TIPOLOGIA	Sistema hidràulic		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Banús
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 23 PARCEL·LA: 199
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 516238 Y: 4373956
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A023001990000AP
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona d'hort situada dintre d'un comellar proper a la carretera Manacor a Felanitx Ma-14. Accessibilitat: vehicle ordinari

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sistema hidràulic format per qanat amb al manco un pou mare, dues mines subterrànies i quatre pous d'aireig. La conducció d'aigua desemboca a un safareig que serveix per regar una zona d'hort. Aprop de l'hort comença un torrent. Al pou mare arriba una vena d'aigua. Les cobertes són tant de marès com de paret seca. Les dues mines subterrànies estan interconnectades essent la longitud de la més llarga de 40 m . L'alçada de la galeria és de 0,9 m i l'amplària és de 0,6. La part superior es resol amb peces de marès en forma de V invertida. El pou mare està paredat en sec, té un diàmetre de 1,1 m i una profunditat de 3,7 m. Els pous d'aireig tenen amplàries de 0,4-0,5 m i profunditats entre els 2 i els 3,1 m.

El concepte de qanat s'aplica només a les galeries de drenatge en les quals s'ha fixat el punt de captació d'aigua per mitjà d'un pou mare, apareguin o no d'altres pous al llarg del curs de la galeria. La longitud de les galeries depèn de tres variables: la profunditat a què es troba l'aigua, el pendent exterior del terreny i el pendent interior de la canalització subterrània. La majoria de qanats de Mallorca són bastant curts, consten únicament del pou mare i de la galeria de drenatge, que no sol fer més de 20 metres.

ELEMENTS DESTACATS: El sistema de qanat conservat.

CRONOLOGIA: Indeterminada

BIBLIOGRAFIA: www.fontsdetramuntana.com. Font d'en Garba.

OBSERVACIONS: la font és coneguda amb el nom de font d'en Garba.

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de Son Banús	CODI	SH-001
-------------	--------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. El sistema es troba abandonat i completament envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Abandó
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

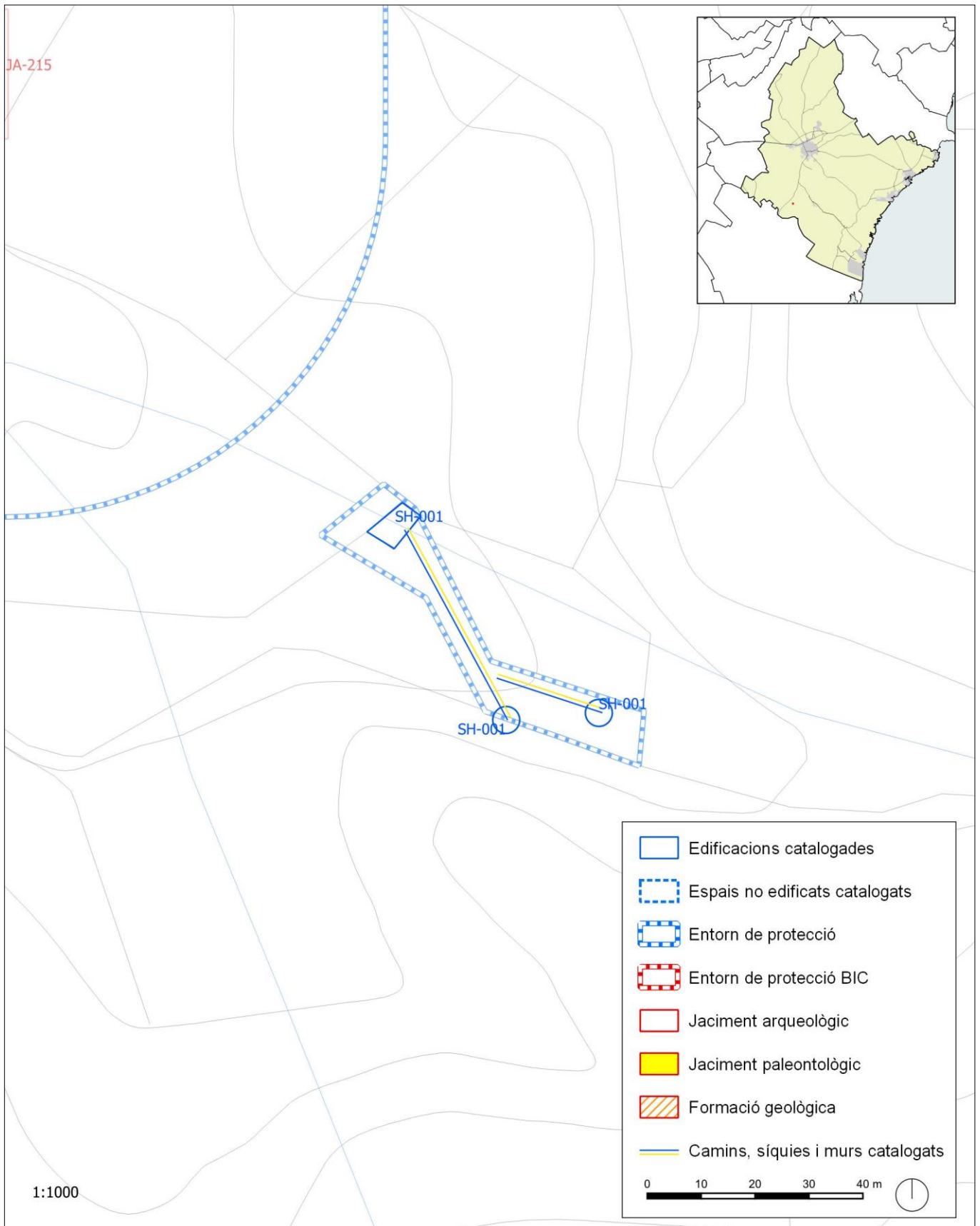
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del sistema hidràulic format pel pou mare, els pous d'aireig, la canal subterrània i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació. Consolidar els paraments del pou mare. Estudi en més profunditat de l'estructura i senyalització
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant els distints elements del sistema hidràulic amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SH-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SH-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de la font Santa	CODI	SH-002
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-42 (2012)
TIPOLOGIA	Font		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Obres públiques segle XIX		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Establí de Son Mas
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 6 PARCEL·LA: 418 / 7a / 7b / 730 / 743 / 209. POLÍGON: 4 PARCEL·LA : 1335 / 1502 / 1089 / 1077
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519775 Y: 4381007
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A006004180000AA
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana envoltada de conreus al llevant del nucli urbà de Manacor. Accessibilitat: en cotxe fins molt a prop

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Sistema hidràulic per a l'abastiment d'aigua potable al nucli urbà de Manacor construït a finals del segle XIX. Té el seu origen a la font de Son Mas i tenia el seu final a un depòsit regulador situat a na Camel·la, des d'on es distribuïa l'aigua a les distintes fonts del poble. Sobre l'ullal de la Font es localitza una caseta de carreus de marès travats amb ciment mallorquí. Té forma octogonal i unes dimensions de 3,9 x 1,9 m. Presenta els dos costats majors massissos amb un finestró a cada un, mentre els extrems estan formats per tres costats menors cada un. A un d'ells es troba una porta metàl·lica d'accés. Els murs presenten ornametació de motlures. La coberta és de cúpula amb una garlanda al centre.

Al costat sud es localitza un pou de ventilació o respirall de forma hexagonal, amb unes dimensions de 1 x 1 m i una altura de 2,3 m. La galeria està construïda mitjançant carreus de marès travats amb ciment mallorquí, la seva altura permet el pas d'un home i la coberta té forma de V invertida.

A més de l'ullal i el respirall proper s'han localitzat els següents elements del sistema:

- 1) Pou 2: X = 519153 Y = 4380794. Té un diàmetre interior de 1,2 m. El coll és de carreus de marès i té una gruixa de 0,3 m i una altura de 1,1 m. Una escala de ferro permetia el descens a la galeria.
- 2) Tapadora de marès 1: X = 519152 Y = 4380661. Té forma quadrangular i 0,8 m de costat. És un accés a la galeria.
- 3) Tapadora de marès 2: X = 519025 Y = 4380605. Té forma quadrangular i 0,8 m de costat. És un accés a la galeria.
- 4) Respirall 2: X : 518834 Y = 4380425. Té forma quadrangular, 0,6 m de costat i 3,5 m d'altura.
- 5) Respirall 3: X : 518785 Y = 4380484. Té forma quadrangular, 0,6 m de costat i 2,5 m d'altura.
- 6) Respirall 4: X : 518736 Y = 4380543. Té forma quadrangular, 0,6 m de costat i 4,1 m d'altura.

Els respiralls van ser construïts amb peces de marès escairades i amb els cantells arrodonits. Des del respirall 4 surten dos trams de síquia a cel obert que podrien ser d'època posterior.

ELEMENTS DESTACATS: La tipologia de la font. Les sortides dels pous de ventilació del sistema de les parcel·les 7a i 209 són les fites més versemblantment antigues que es poden observar a la superfície. El coronament de les torres és el seu element més característic.

CRONOLOGIA: Segle XIX (1878)

BIBLIOGRAFIA: RIERA DALMAU, Joan (2006): Historia de Manacor. Siglo XIX. Segunda parte.

OBSERVACIONS: La dificultat de conèixer el sistema mitjançant el qual es distribuïa i si aquest és més antic ens fa accentuar l'interès de preservar les traces que en superfície es poden observar de canalitzacions hidràuliques, ja siguin antigues o aparentment més modernes. La seva preservació permetrà algun dia el seu estudi. Desconeixem el traçat del sistema subterrani de canalització d'aigua que encara avui corre pel subsòl del Pla de Manacor però suposem una distribució radial de l'aigua per canals coberts (així hi hem pogut documentar en un dels pous de ventilació) de secció quadrangular i coberts en doble vessant. A la parcel·la 730 hem recollit un testimoni oral de l'existència d'un punt de recollida d'aigua amb un coll i una manxa per extreure-la.

Les tapadores de marès es toben al costat de la carretera Ma-4100, a la vorera de l'asfalt.

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de la font Santa	CODI	SH-002
--------------------	---	-------------	---------------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà per a la font i dolent per a la resta del sistema
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. El trànsit de vehicles afecta a les tapadores d'accés a la galeria
INTERVENCIIONS	La construcció de la via del tren-tram Manacor-Artà afectà part de la canalització subterrània d'una de les torres S'ha construït una paret de tancament al costat de la tapadora 1

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

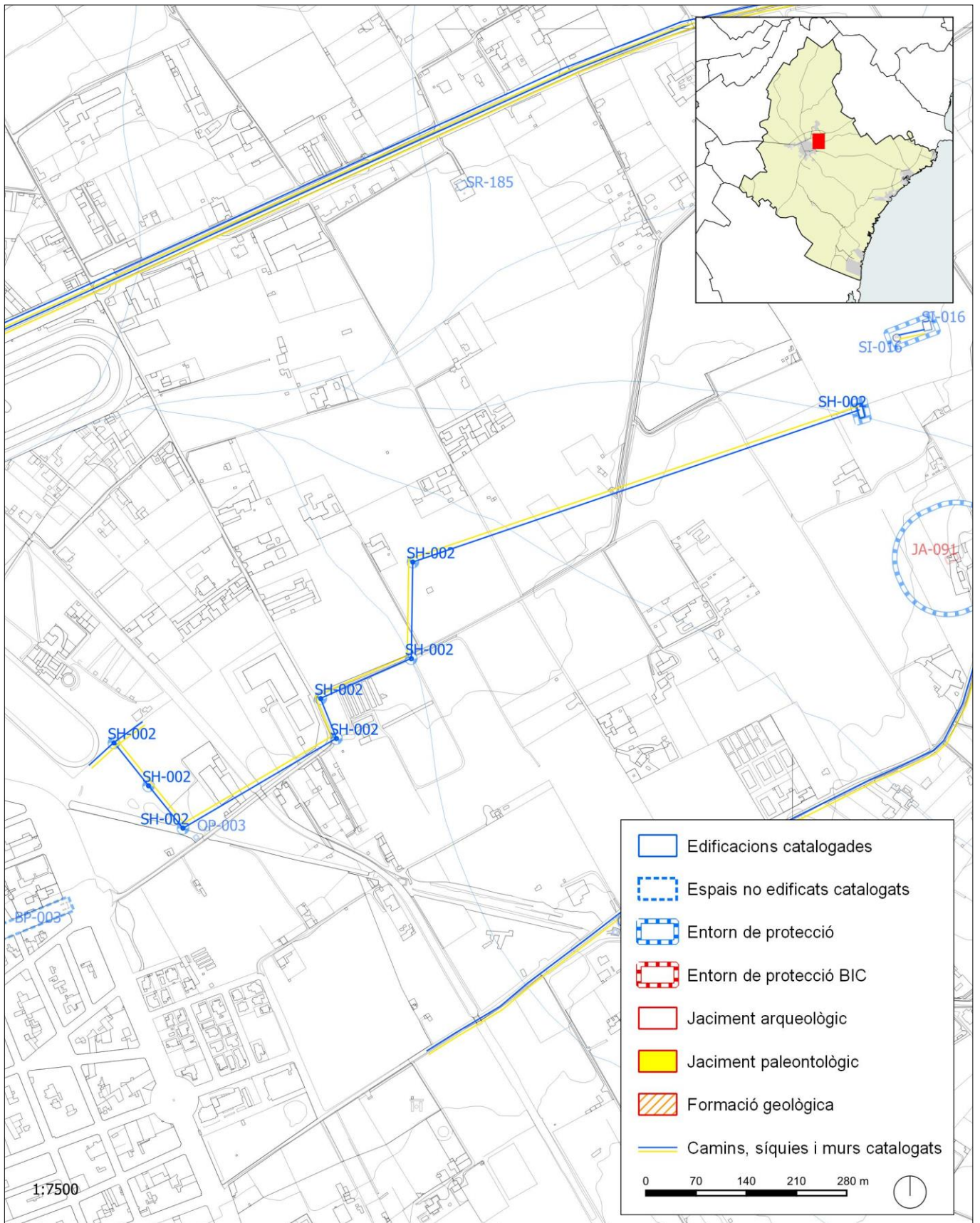
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt del sistema hidràulic format per l'ullal, els respiralls, les tapadores dels accessos a la galeria i el pou 2.
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidació dels elements més exposats als trànsit de vehicles. Manteniment efectiu de la construcció. Exploració del túnels que van des de la font Santa a les diferents fonts de Manacor. És convenient senyalitzar-la.
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant els distints elements del sistema hidràulic amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SH-002 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SH-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic del Pla de Llodrà	CODI	SH-003
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-69 / A-111 (2012)
TIPOLOGIA	Sistema hidràulic		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Llodrà
ADREÇA / ACCÉS	Font (Pol., 24 Par. 1526). Safareig Gran (Pol. 24 Par. 765), restes de l'antic molí (Pol. 24 Par. 1247), i conduccions (Pol. 24 Parcel·les. 765, 1227, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242 1245, 1246, 1247, 1249, 1251, 1252, 1255, 1256, 1257, 1258, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1270, 1271, 1274, 1352, 1389, 1420, 1442, 1454).
COORDENADES UTM-ETRS89	Font X: 516588 Y: 4376270 Safareig Gran X: 516635 Y: 4376414; Molinot X: 516428 Y: 4376475; Final sistema hidràulic X:516077 Y:4376807;
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A024015260000AG
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana dedicada als cultius de reguiu dels Horts de Llodrà a l'est de la carretera de Manacor a Felanitx Ma-14

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Sistema hidràulic que té el seu origen a un qanat amb pou mare al que se pot davallar a través d'una rampa interior. Des d'aquest punt parteix una mina que durant els primers 10 m just està paredada a un costat, amb carreus de marès. Els 20 m restants són totalment de marès i amb sostre pla. En tot el recorregut té una canal central. A la sortida de la mina forma una placeta al costat del camí. En aquest punt hi ha els partidors que permeten enviar l'aigua mitjançant una síquia coberta cap al safareig Gran o directament cap a altres parcel·les que tenen un petit safareig cadascuna.

Les síquies distribueixen l'aigua de la font per torns de temps, usant, quan no hi ha torn de reg, el safareig Gran. La major part de les canalitzacions són a l'aire lliure però n'existeixen també de soterrades. La major part de les primeres discorren paral·leles als camins o a les partions distribuint aigua a les diferents propietats. En general, la seva secció és rectangular, més fonda que ample, d'uns 50 cm de fons. Algunes de les canalitzacions són solidàries als murs de pedra que segueixen, presentant, en algunes ocasions, la mateixa argamassa de calç tradicional que la pròpia canal. Així mateix, el mur de pedra lligat amb aquest tipus d'argamassa de calç dins la parcel·la 1247, sembla fer part d'una antiga construcció relacionada amb el sistema hidràulic que ens ocupa, possiblement el molí documentat des del segle XVI.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades. Normalment el lloc on aflora l'aigua sol quedar protegit amb una espècie de capelleta, que arriba a tenir en planta formes molt diverses. Hi ha casos que, des de la porta, per accedir a l'aigua, s'ha de baixar per una curta galeria amb graons, ja que la sortida a l'aigua es troba una mica per sota del nivell de la superfície.

Aquesta font, que forma part de tot el sistema hidràulic de Llodrà, ja està documentada en època islàmica, però hem posat cronologia indeterminada perquè no sabem a quina època es va fer l'adequació de la font.

ELEMENTS DESTACATS: el sistema de qanat que perviu des d'època islàmica.

CRONOLOGIA: Edat moderna i Contemporània.

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença. MASCARÓ GALMÉS, M.; ANTICH ADROVER, F.; SEGURA CORTÉS, P. i SALOM SANCHO, J. M. (1999) Els regants de sa Vall de la Nou. Així és Manacor. Manacor. pp. 150-53 // www.fontsdetramuntana.com. Font de Llodrà. SITJES VILARÓ, Eugènia (2014). Per camins de terra i aigua. Estudi de Manacor i Sant Llorenç des Cardassar en època andalusina i fins just després de la conquesta de Jaume I (1229-30). MUSA N° 9. Ajuntament de Manacor. Ps. 38-40.

OBSERVACIONS: en ús, s'hi realitza manteniment.

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic del Pla de Llodrà	CODI	SH-003
--------------------	--	-------------	---------------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	Causes antròpiques. Les canalitzacions sovint corren paral·leles als camins, molt a prop d'on passen els vehicles Utilització actual que ha desfigurat la seva estructura
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

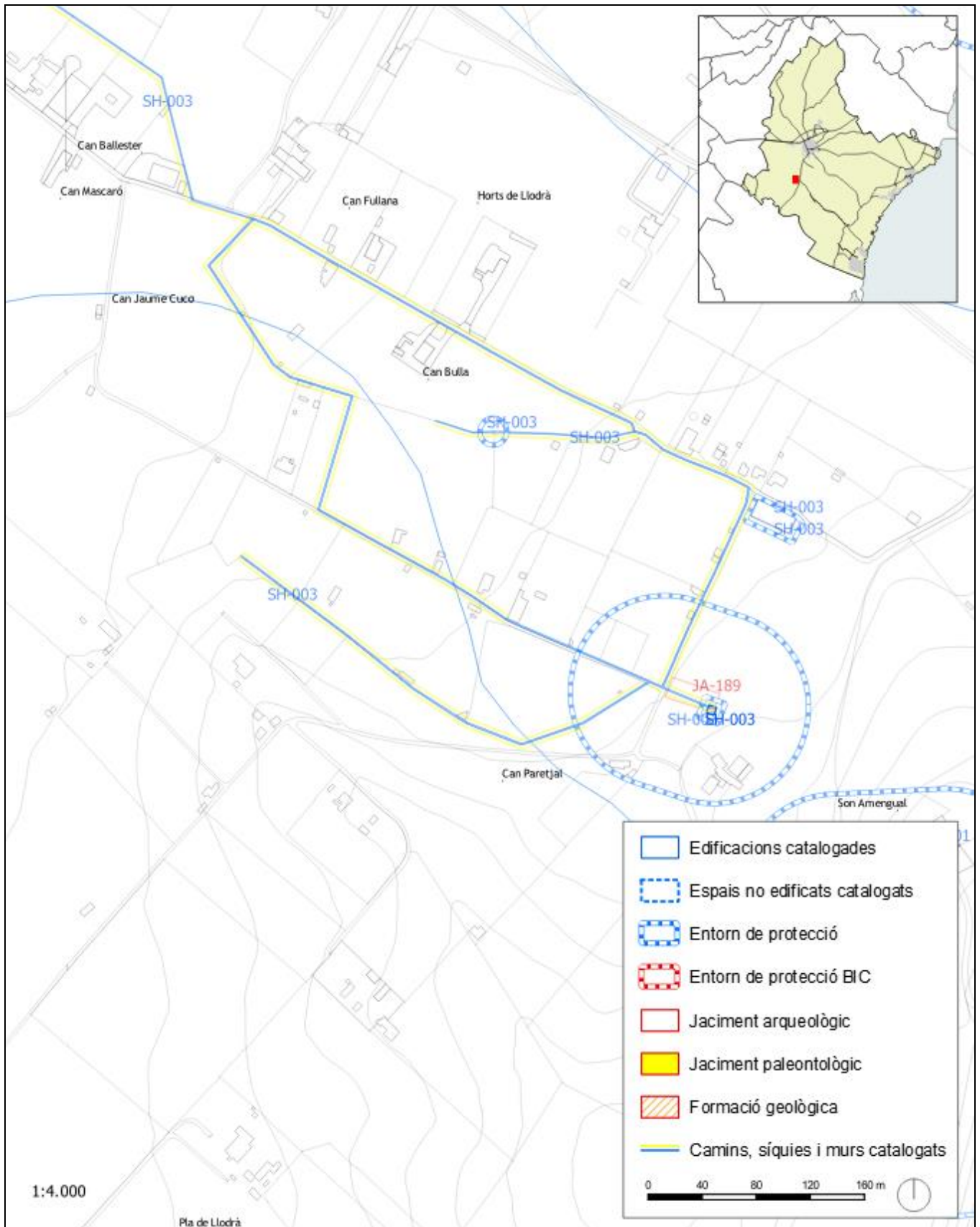
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	Qanat, safareig Gran i canalitzacions amb prohibició d'emascarar-les. Utilitzar materials tradicionals en les obres de consolidació de les canalitzacions. És prioritari l'aixecament d'una planta per conèixer exactament l'extensió del sistema, condició prèvia a qualsevol estudi.
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Rehabilitació amb materials tradicionals. Neteja de la font i el seu entorn. Senyalització de l'estructura.
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració. Mentre no es delimiti l'entorn de protecció exacte del lloc, totes les obres que afectin la parcel·la on es situa tindran un seguiment arqueològic previ informe tècnic municipal.
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

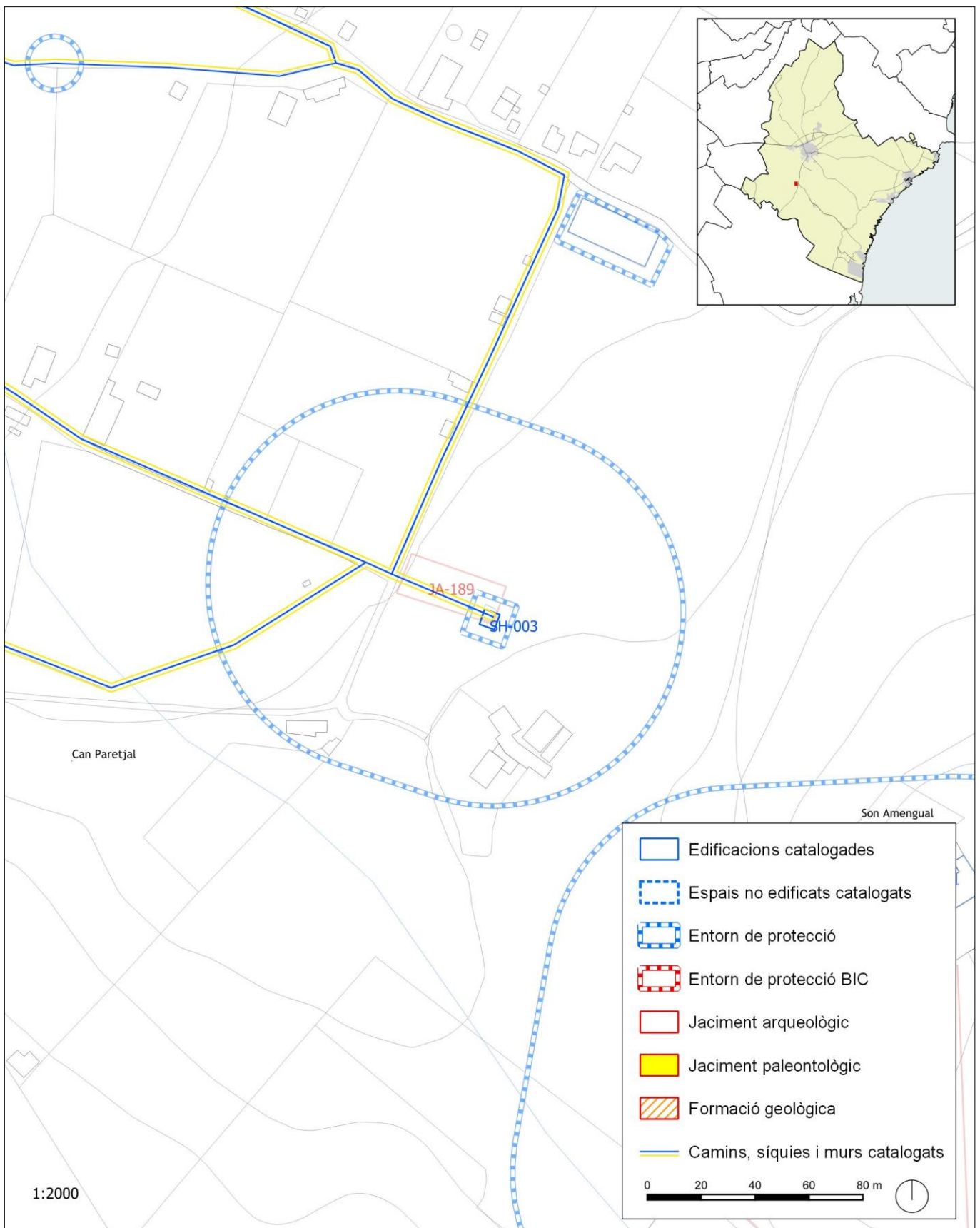
6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Mentre no es realitzi un aixecament de la totalitat del sistema hidràulic, de forma provisional es delimita com a entorn de protecció un àmbit de cinc metres envoltant la font, el Safareig Gran i el mur de pedra (restes del molí), mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta.
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SH-003 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

SH-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de la font de Son Galiana	CODI	SH-004
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-45 (2012)
TIPOLOGIA	Sistema hidràulic		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Galiana
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 7 PARCEL·LA: 185
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520442 Y: 4380574
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A007001850000AF
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de conreu. Accés amb vehicle ordinari.

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Qanat compost per una font, una síquia subterrània amb tres pous d'aireig, una síquia a l'aire lliure i una canaleta.

L'ullal de la font es troba cobert per una caseta de carreus de marès, travats amb ciment mallorquí. Es tracta d'una caseta que segueix la tipologia de les casetes de tren, amb planta rectangular i coberta a dues aigües. La coberta queda aguantada sobre una mena de dintell i forma un frontó triangular. A sobre, on s'ajunten les dues aigües, hi ha una filada de teules. Les dimensions exteriors són 3,8 x 2,25 m. Té una data a la part posterior: 1911, gravada amb mitjançant incisió a una de les peces de marès usades per aixecar la caseta. Una altra inscripció es localitza al costat del portal, el qual es troba tancat per una porta de fust. A l'interior es localitza el pou, de forma rectangular i amb unes dimensions de 3,7 x 1,7 m. Una escala de tres trams devalla a l'ull de la font. El primer tram té una barana de ferro. La galeria subterrània té una secció rectangular, de 0,4 x 1,3 m, els costats paredats en sec i la coberta de carreus de marès. La seva longitud és de 237 m.

Amb quatre pous d'aireig separats entre sí per una cinquantena de metres, tres d'ells localitzats i situats a les següents coordenades :

Pou aireig 1 : x = 520.415 y= 4.380.565

Pou aireig 2 : x = 520.367 y= 4.380.549

Pou aireig 1 : x = 520.268 y= 4.380.513

El sistema continua a cel obert després de travessar el camí durant una distància de 177 m. A partir de les cases de s'Hort Vell la síquia es dividia en distints ramals. Un d'ells, discorre paral·lel a una marjada mitjançant una canaleta de marès 0,2 m d'amplària.

Hem de dir que una font és un sistema de captació d'aigües subterrànies per drenatge, que és una tècnica ja usada des de l'època de dominació islàmica a les Illes Balears. El cas que ens ocupa és una font natural, és a dir, aquelles que de forma natural o amb una mínima excavació afloren a la superfície, des d'on són aprofitades i sovint canalitzades.

Normalmet el lloc on aflora l'aigua sol quedar protegit amb una espècie de capelleta, que arriba a tenir en planta formes molt diverses. El cas que aquí ens ocupa n'és un bon exemple. Hi ha casos que, des de la porta, per accedir a l'aigua, s'ha de baixar per una curta galeria amb graons.

ELEMENTS DESTACATS: La construcció en maresos i la coberta a dues aigües amb marès.

CRONOLOGIA: 1911 (caseta).

BIBLIOGRAFIA: ANDREU, Jaume (2008): Arquitectura tradicional de les Balears. El Gall Editor. Pollença

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sistema hidràulic de la font de Son Galiana	CODI	SH-004
-------------	---	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	Abandonament i falta de manteniment
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

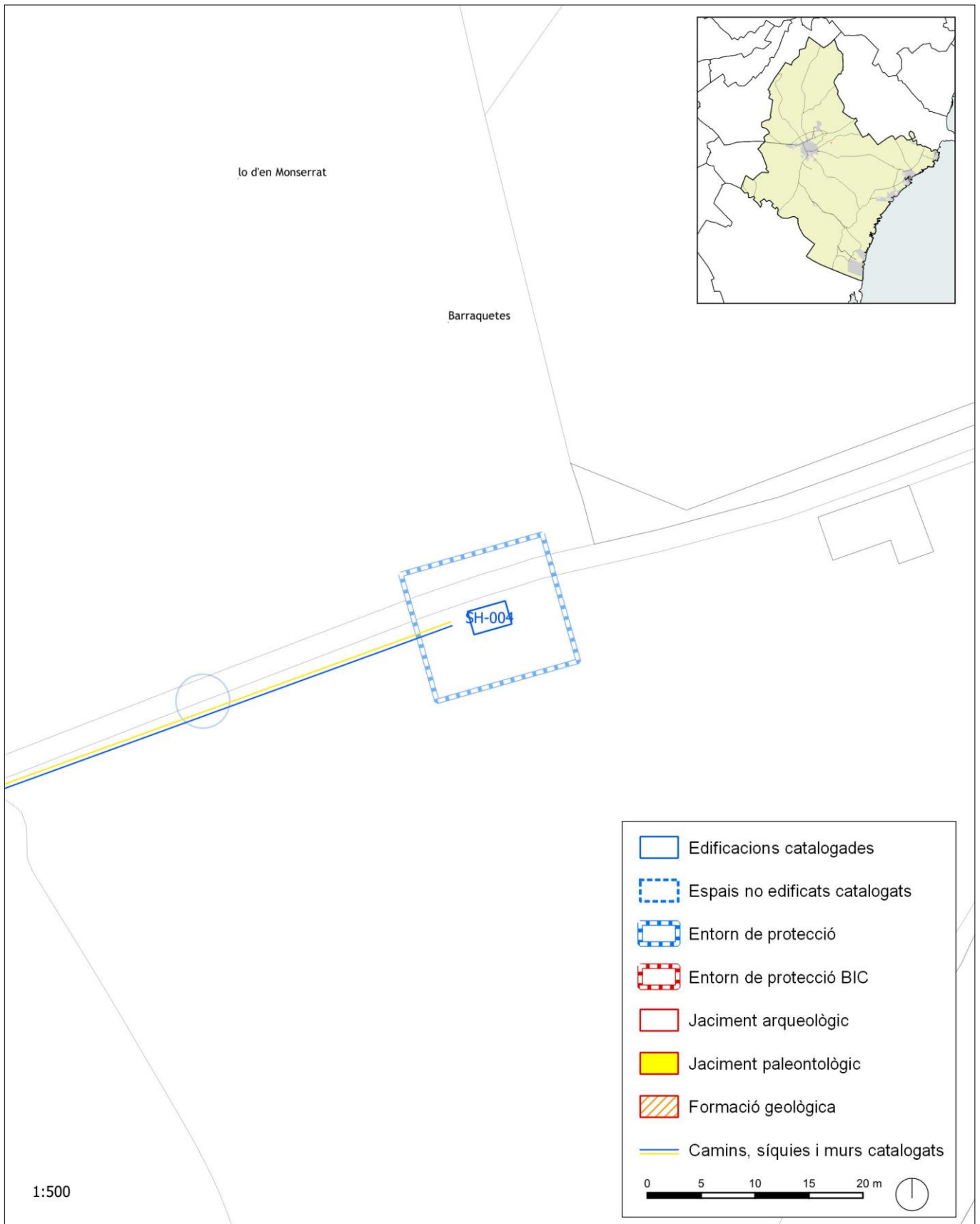
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la font i la caseta, la síquia subterrània, la síquia a cel obert i la canaleta devora el camí
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Manteniment de l'estructura. Neteja de la vegetació. Canvi de la porta de fusta. Senyalització de la font
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la caseta de la font amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta.
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SH-004 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SH-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SH-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de la torre dels Enagistes	CODI	SI-001
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-30 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Torre des Enagistes
ADREÇA / ACCÉS	Carretera de Cales de Mallorca Ma-4015
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518695 Y: 4378697
REFERÈNCIA CADASTRAL	8788300ED1788N0001DU
CLASSE DE SÒL	Sòl urbà
ENTORN	Formava part de l'antic hort de la torre dels Enagistes i es situa a un nivell més baix que les cases

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia de tambor. Pou de forma ovalada amb el coll paredat en verd i brancals de carreus de marès. Es situa sobre una gran mota paredada en verd a la qual s'accedeix mitjançant una rampa.

La sínia conserva la roda de tambor i algunes peces de ferro. Conté una pastera de forma rectangular que recull l'aigua per llavors distribuir-la a un safareig i abeurador. Als anys 30 fou instal·lat un motor que segons informació oral no va funcionar mai. El safareig té forma rectangular, paraments atalussants i cantons de carreus de marès. S'adossa al costat de ponent de les cases de la torre dels Enagistes.

Descripció de les estructures: Paret verda, carreus de marès.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 29/30.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de la torre dels Enagistes	CODI	SI-001
-------------	----------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo. La sínia ha estat rehabilitada
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	L'any 1996, la sínia fou objecte de restauració per part del FODESMA (Consell Insular de Mallorca). Es reposaren les pedres caigudes i es recuperà la zona que ocupava l'hort S'ha instal·lat una reixa de ferro al coll per evitar accidents

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

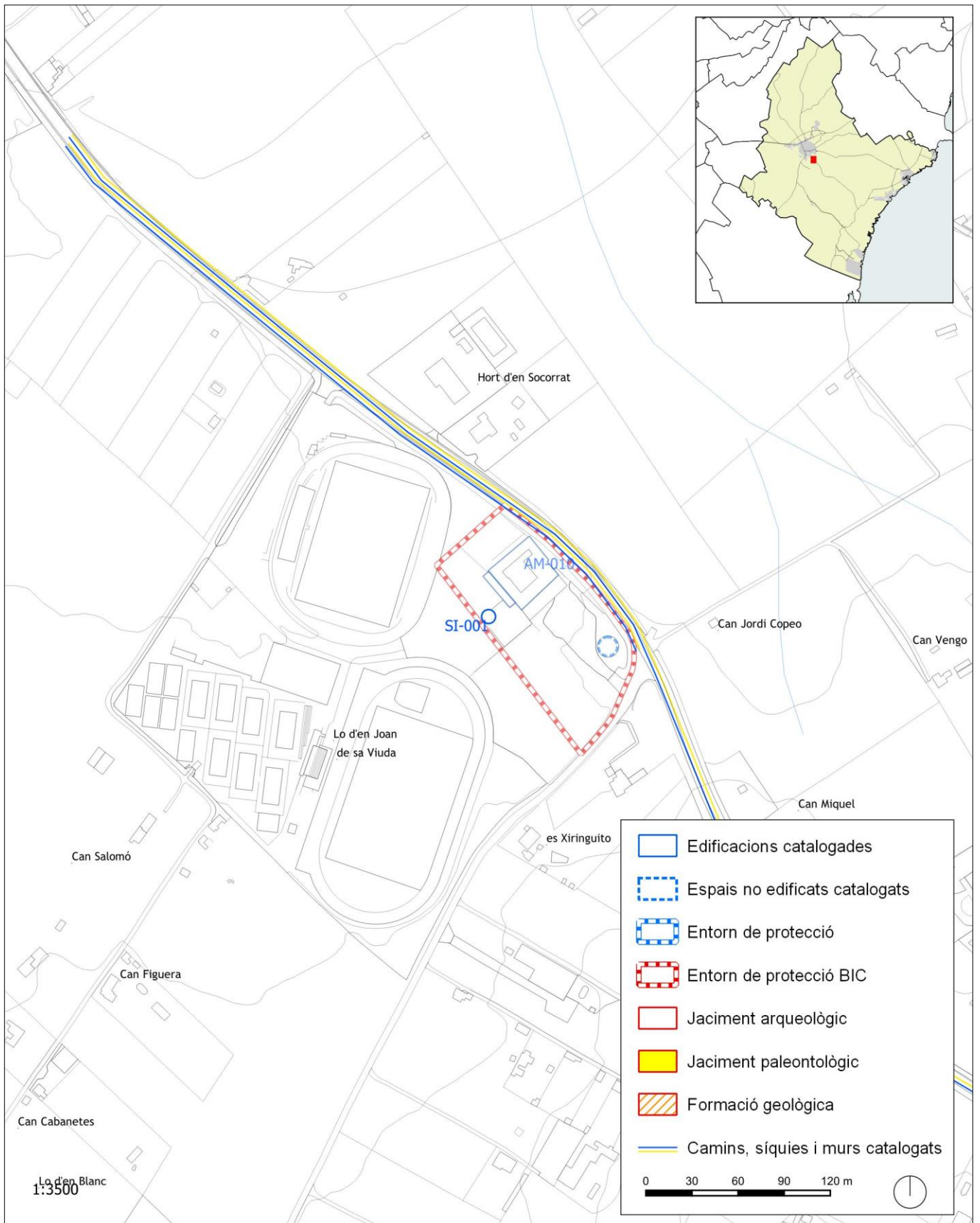
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota...) tant la part exterior com la part subterrània. Elements de la maquinària. Safareig adossat a les cases
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	S'inclou dintre de l'entorn de protecció de la torre
REGULACIÓ	

SI-001 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA MTIB

SI-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-001 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Rotana	CODI	SI-002
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-31 (1998) / A-115 (2012)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 28 PARCEL·LA: 33
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 514805 Y: 4384606
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A028000330000AJ
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de conreu al costat del torrent de na Borges i a prop de la carretera de sa Vall Ma-3321

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Sínia de tambor que té un pou de forma ovalada sense paretar, amb unes dimensions interiors de 1,9 x 1,2 m. El coll està paredat en verd i té forma ovalada. Els brancals són de carreus de marès i tenen una altura de 2,2 m. La sínia presenta una mota paredada en sec de 4 m de diàmetre i 2,3 m d'altura. Es tracta d'una sínia de tambor que conserva part de la maquinària: jou de ferro, arbre i rodet de ferro, roda dentada horitzontal de ferro, tambor de ferro i de giny i perxa. Una rampa permet l'accés a la mota.

Es conserva un tram de la canal que conduïa l'aigua al safareig. Té uns 30 m i situat sobre una paret seca. El safareig es situa al costat de sa carretera. Té forma rectangular i es troba completament envaït per la vegetació.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA:**OBSERVACIONS:**

DENOMINACIÓ	Sínia de Rotana	CODI	SI-002
-------------	-----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. La sínia es troba envaïda per la vegetació. La canal ha desaparegut parcialment i el safareig es troba en mal estat
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

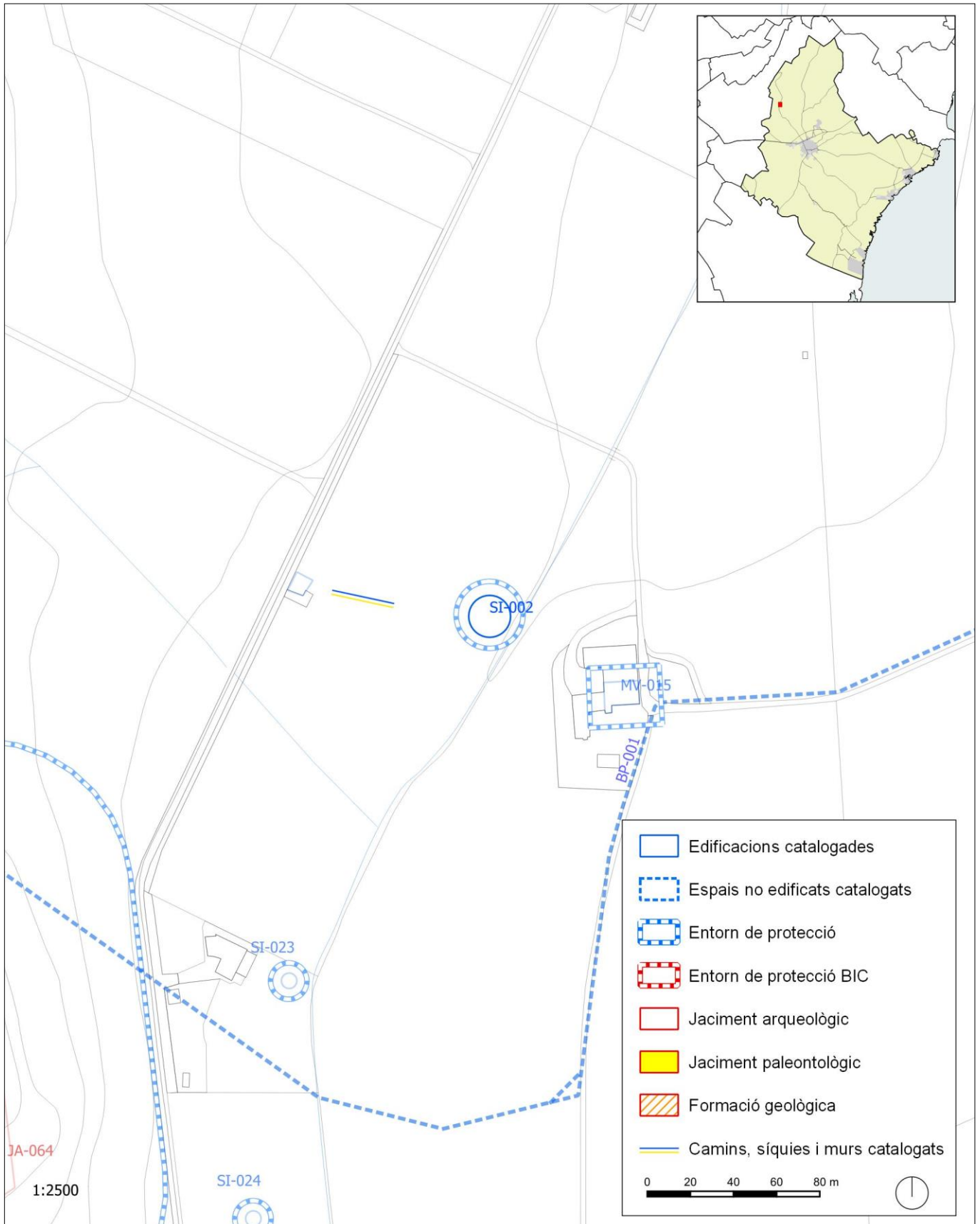
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia tant la part exterior com la part subterrània. Tram de canal sobre paret seca. Safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Netejar la vegetació que envaeix sínia i safareig. Consolidar els elements més alts de la sínia, especialment els de fusta i metall, la canal i el safareig
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-002 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-002 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de sa Granada	CODI	SI-003
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-32 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 24 PARCEL·LA: 1100
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 515010 Y: 4374871
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A024011000000AE
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Al costat del camí de sa Granada dins una plana de conreu, prop de les cases

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia en mal estat de conservació. El pou està paredat en sec, té forma elíptica i unes dimensions de 4,3 m x 1,4 m. Els brancals estan paredats en verd i al coll la paret verda es combina amb els carreus de marès. La sínia presenta una mota paredada en verd que es troba parcialment esbucada.

No es conserva cap peça de la maquinària. Li fou adossada una construcció petita que amaga un motor.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 12 LL.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de sa Granada	CODI	SI-003
-------------	---------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. Els paraments presenten esboldrecs i el conjunt està envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha construït una caseta de carreus de marès i coberta de fibrociment

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

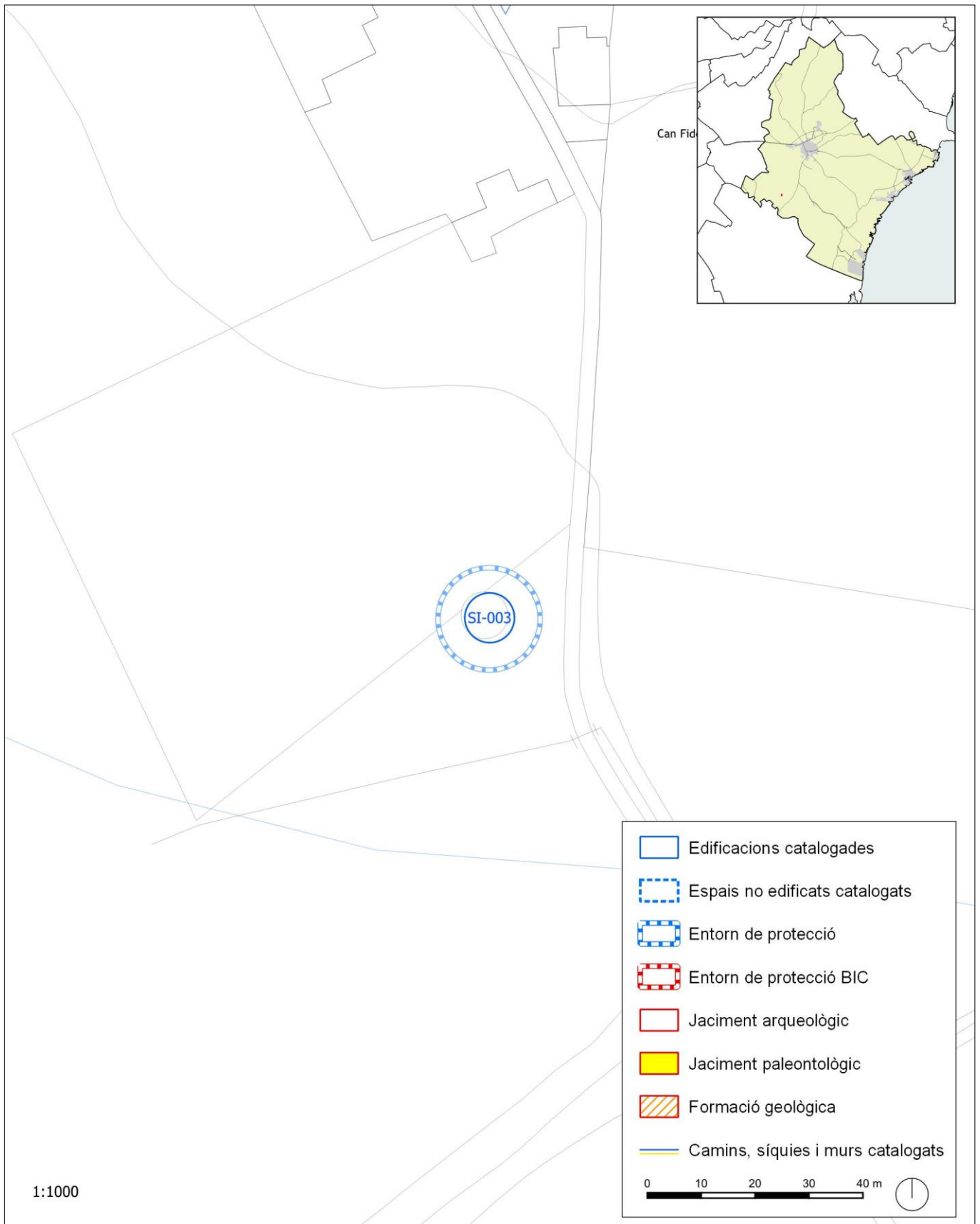
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els paraments. Eliminar la vegetació. Eliminar caseta de carreus de marès
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-003 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-003 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia des Caparó	CODI	SI-004
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-33 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Caparó
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 26 PARCEL·LA: 1058
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 513280 Y: 4380606
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A026010580000AW
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana al costat del torrent des Caparó i de la carretera de Palma Ma-15, al límit amb el terme de Petra

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia de tambor. El pou de la sínia no es troba paredat. És ovalat, amb unes dimensions de 1,8 x 1,2 m. L'altura dels brancals és de 1,9 m. El coll és de carreus de marès. Conserva la perxa i part de la maquinària (tambor, rodet, etc).

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia des Caparó	CODI	SI-004
-------------	------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. L'entorn de la sínia es troba envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Abandó
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

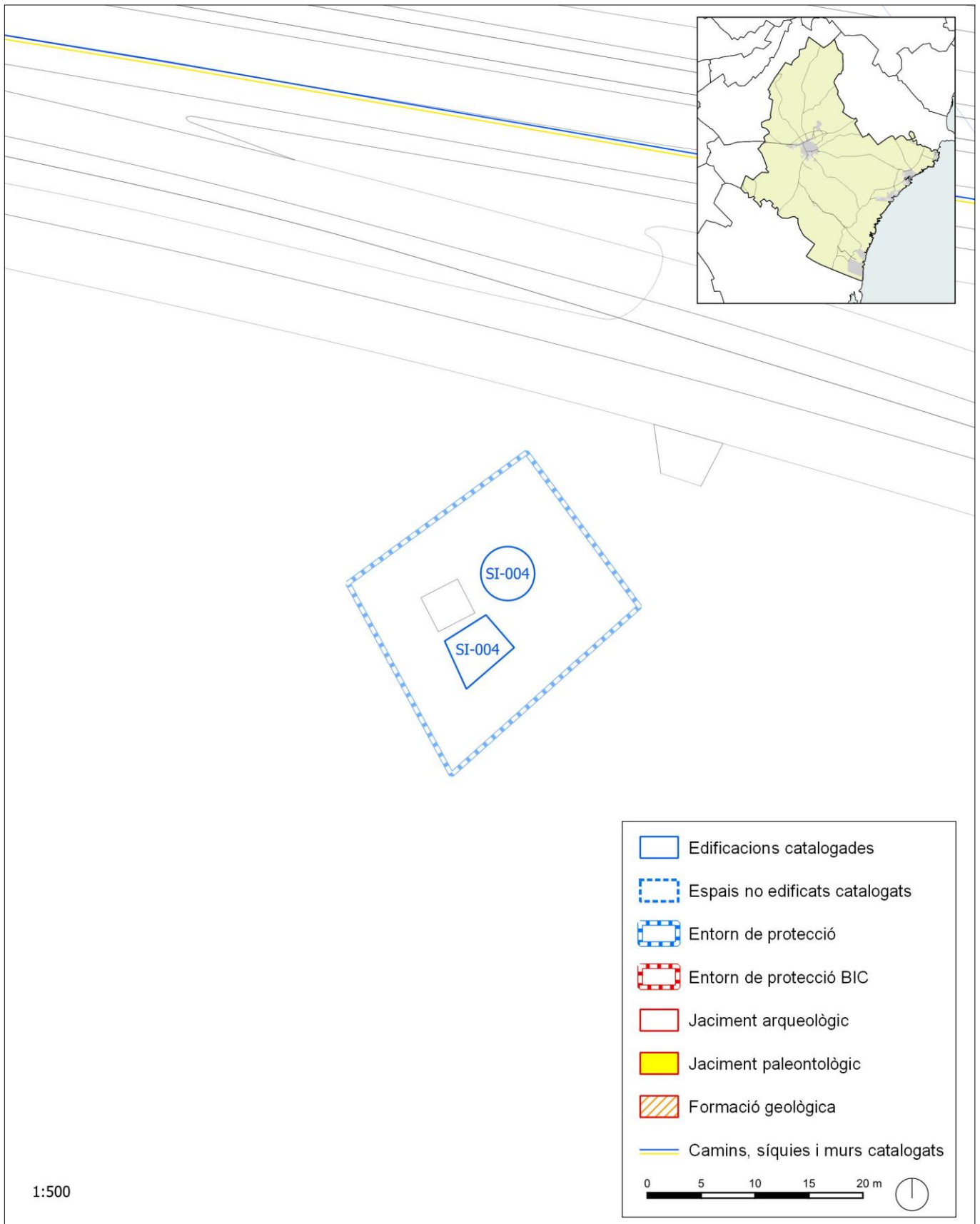
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, pica...) tant la part exterior com la part subterrània. Elements de la maquinària. Safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Neteja de la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el conjunt format per la sínia i el safareig amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-004 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-004 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Tallet	CODI	SI-005
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-34 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Tallet
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 244
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 521046 Y: 4376118
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033002440000AS
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Arran del camí de Can Boter i a prop de la carretera de Cales de Mallorca Ma-4015, al peu del turó de les cases de Tallet

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

La sínia té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 4 x 1,2 m. El coll està paredat en verd i té una gruixa de 1,3 m. No conserva cap peça de la maquinària.

Arran del camí, a poca distància i en direcció sud-oest es localitza un safareig de planta rectangular amb els murs atalussats i una altura de 2,2 m. Esta paredat en verd amb les cantoneres de carreus de marès. Al costat presenta tres pedres que permeten pujar a la part superior i una capelleta amb el grifó de desguàs.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de Tallet	CODI	SI-005
-------------	-----------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent per a la sínia que presenta grans cruïes
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha practicat una obertura al costat de la sínia per accedir al pou S'ha cobert el safareig amb un forjat de formigó. S'ha construït una caseta per a protegir la instal·lació elèctrica

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

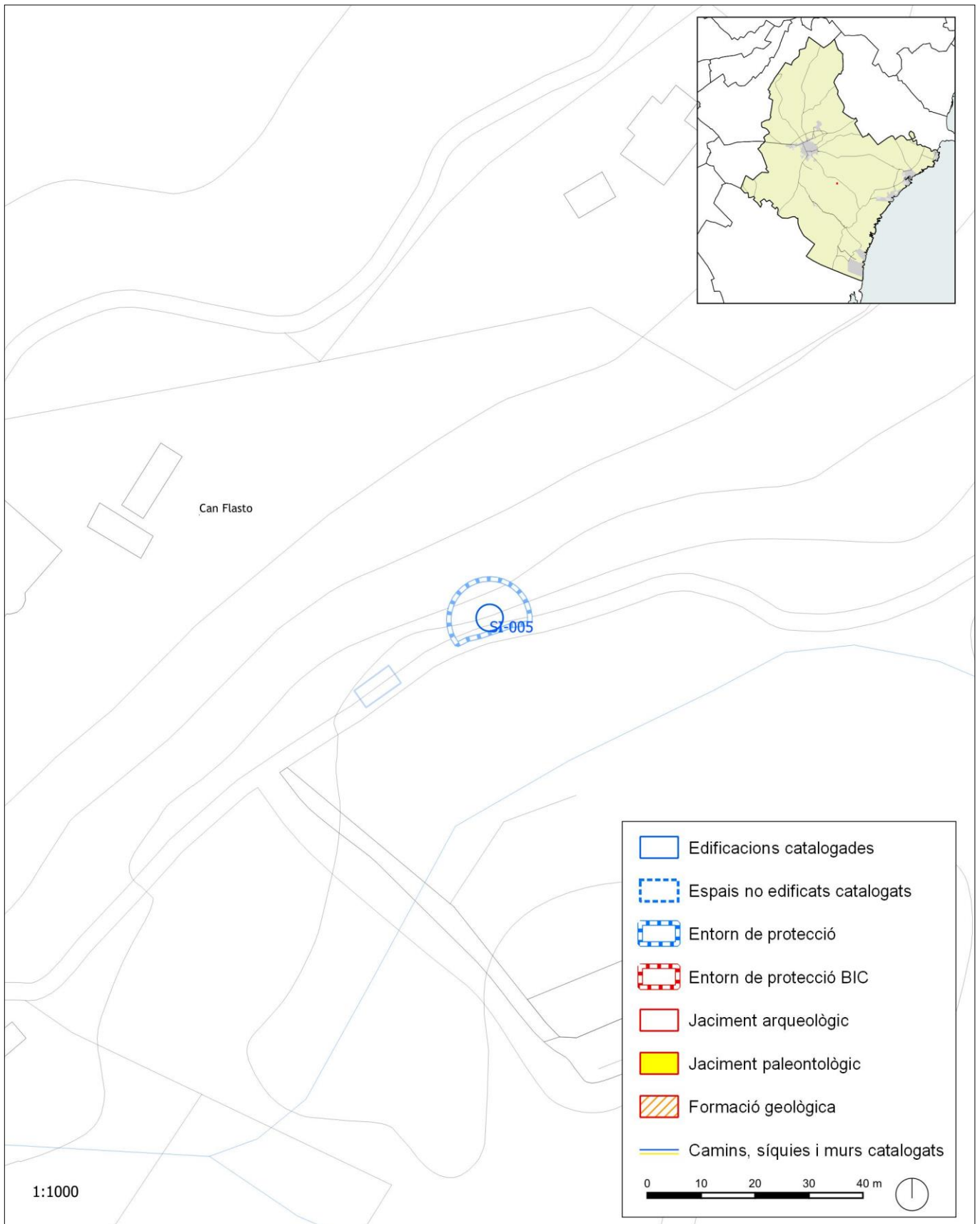
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia tant la part exterior com la part subterrània i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els murs del coll de la sínia
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-005 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-005 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de s'Hort de n'Olesa	CODI	SI-006
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-35 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Sos Promets
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 109
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518939 Y: 4384082
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004001090000AU
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana d'aprofitament agrícola a prop de la carretera de Manacor a Sant Llorenç per Bellver Ma-3323

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia elevada que conserva la rampa de pujada. La sínia té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2,3 x 1,1 m.

El coll s'aixeca sobre una mota de forma hexagonal paredada en sec que assoleix una altura de 2,4 m i un diàmetre de 8 m. Hi ha un accés directe a través d'un portal adintellat al pou.

No conserva la maquinària

ELEMENTS DESTACATS: la mota de forma hexagonal paredada en sec.

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de s'Hort de n'Olesa	CODI	SI-006
-------------	----------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. Es troba completament envaïda per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

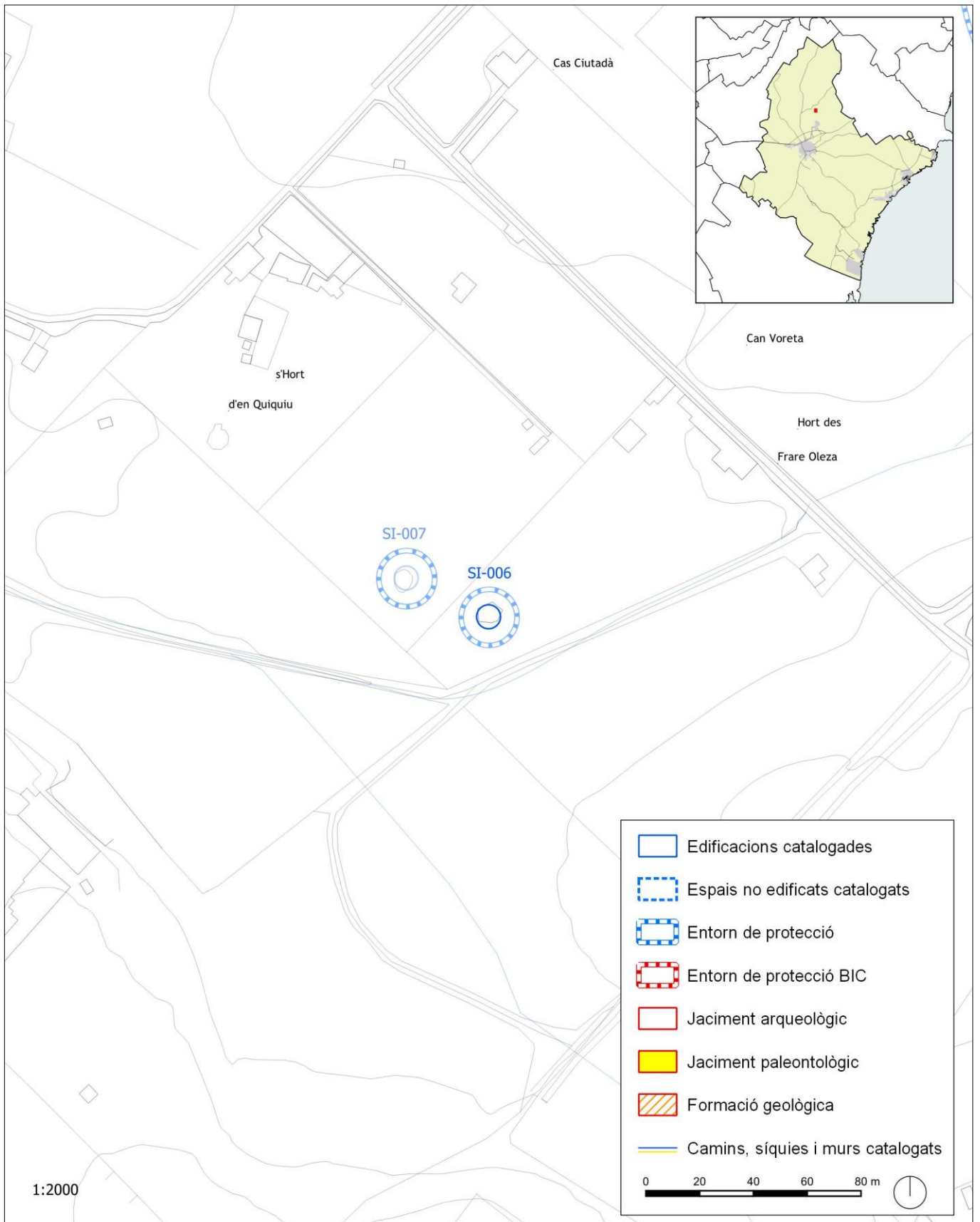
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota...) tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-006 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-006 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia Petita/Hort de n'Olesa	CODI	SI-007
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-36 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Sos Promets
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 4 PARCEL·LA: 1607
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518905 Y: 4384094
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A004016070000AF
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana d'aprofitament agrícola a prop de la carretera de Manacor a Sant Llorenç per Bellver Ma-3323

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

La sínia té un pou de forma ovalada amb els costats fets de formigó mallorquí, amb unes dimensions interiors de 2,2 x 0,9 m. Es situa sobre una mota amb rampa d'accés per quatre escalons. La mota té una altura de 1 m i es troba coronada per una filera de carreus de marès. El coll té brancals de marès amb una altura de 2,6 m.

Conserva algunes peces de la maquinària de ferro com el tambor de giny i de ferro o el rodet de ferro. No obstant, funciona amb l'ajut d'un motor al qual s'hi ha fet una construcció de blocs que distorsionen la visió a la sínia, ja que tapa la boca del pou.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia Petita/Hort de n'Olesa	CODI	SI-007
-------------	------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIÓNS	S'ha construït sobre la mota una caseta de blocs de formigó vist. S'ha arreglat alguns desperfectes del coll del pou amb pegats de ciment

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

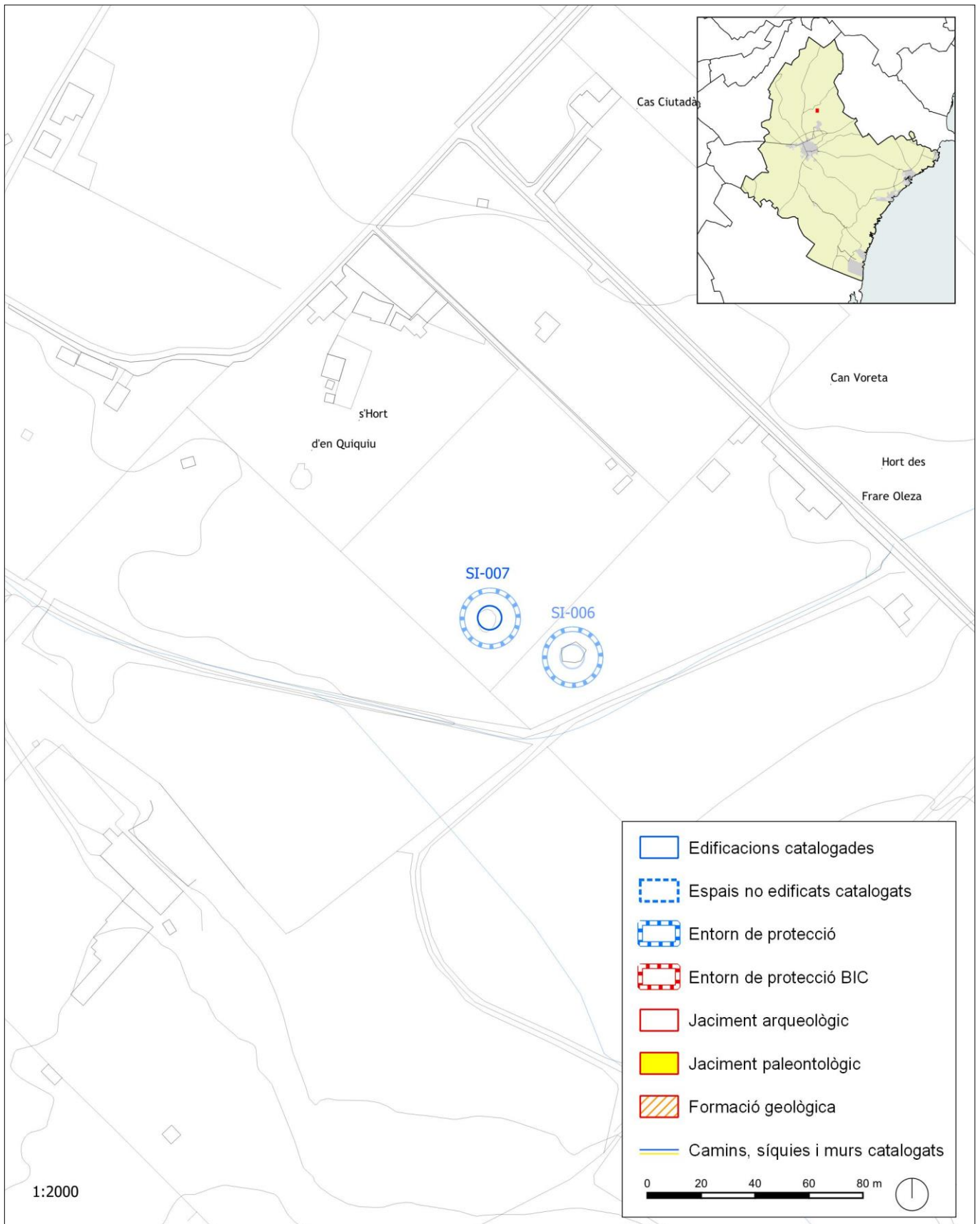
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota...) tant la part exterior com la part subterrània. Maquinària (tambor, rodet, etc)
INTERVENCIÓNS PREFERENTS	Reparar els desperfectes del coll del pou eliminant els pegats de ciment. Eliminar caseta de blocs de formigó vist
INTERVENCIÓNS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-007 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-007 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia a la zona de sa Font Nova	CODI	SI-008
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-100 (2012)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Font Nova
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 145
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519419 Y: 4379303
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029001450000AW
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona de conreus situada a l'est del nucli de Manacor, al costat del torrent de sa Cabana i a prop de la carretera de Manacor al Port Ma-4020

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

La sínia que ens ocupa es troba molt ben conservada tot i ser antiga (ja consta al parcel·lari d'Alcàntara Penya). Presenta la mota cilíndrica i les columnes, encara que aquestes estan molt amagades per una caseta amb coberta de fibrociment construïda damunt la mota o cintell. Hem de destacar la barana de la mota feta de peces de marès que contrasten amb l'obra de pedra de la base. Avui no es pot reconèixer ni trobar rastre del safareig i la canal que segons el parcel·lari esmentat formaven part de la mateixa estructura.

Conserva alguns elements de la maquinària: tambor, rodet, etc.

ELEMENTS DESTACATS: La mota amb barana, les columnes senceres i el tambor, de ferro i de giny, en bon estat.

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 53.

OBSERVACIONS: S'hi accedeix a peu pla per dins el camp de conreu des de la sínia de s'Hort d'en Teco (SI-009).

DENOMINACIÓ	Sínia a la zona de sa Font Nova	CODI	SI-008
-------------	---------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	Construccions de marès damunt la mota i escala de pedres molt recent a la banda de ponent. Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIIONS	S'ha construït una caseta amb paraments de marès i coberta de fibrociment sobre la mota. S'ha instal·lat una reixa de ferro al coll del pou per evitar caigudes 2002: Construcció d'habitatge unifamiliar en planta baixa i pis

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

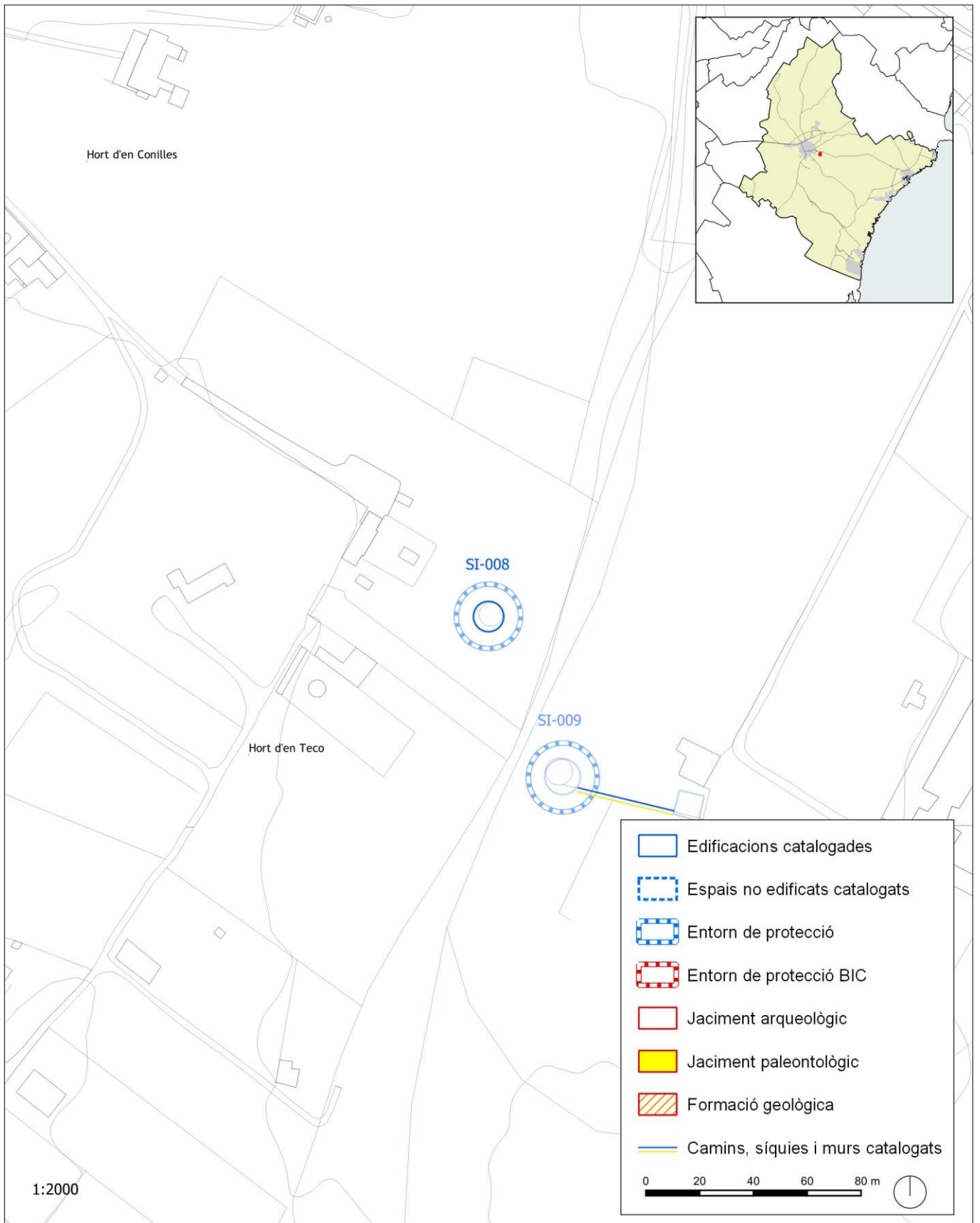
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota...) tant la part exterior com la part subterrània. Maquinària (tambor, rodet, etc)
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la caseta amb coberta de fibrociment de damunt la mota per tal de permetre una correcta lectura.
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-008 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-008 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort d'en Teco	CODI	SI-009
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-104 (2012)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Hort d'en Teco
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 170
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519447 Y: 4379244
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029001700000AI
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona de conreus situada a l'est del nucli de Manacor, al costat del torrent de sa Cabana i a prop de la carretera de Manacor al Port Ma-4020

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

La sínia que ens ocupa es troba molt ben conservada tot i ser antiga (ja consta al parcel·lari d'Alcàntara Peña). Presenta la mota cilíndrica i les columnes, encara que aquestes estan molt amagades per una caseta amb coberta de teules construïda damunt la mota o cintell. Hem de destacar la barana de la mota feta de peces de marès que contrasten amb l'obra de pedra de la base. El que és més interessant és la canal elevada que s'enduïa l'aigua sobre un mur de pedra i arriba al safareig que es torba a la vora de les cases, avui en completa ruïna. A més, hi ha una altra canaleta que discorre per la base de la tàpia de mares transversal a la canal principal, en una obra d'enginy destacable ja que combina el suport al mur i la funció de dur aigua.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA I NICOLAU, Pedro (1859) Plano general del Término de Manacor . Secció 53.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort d'en Teco	CODI	SI-009
-------------	---------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. La sínia es troba completament envaïda per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

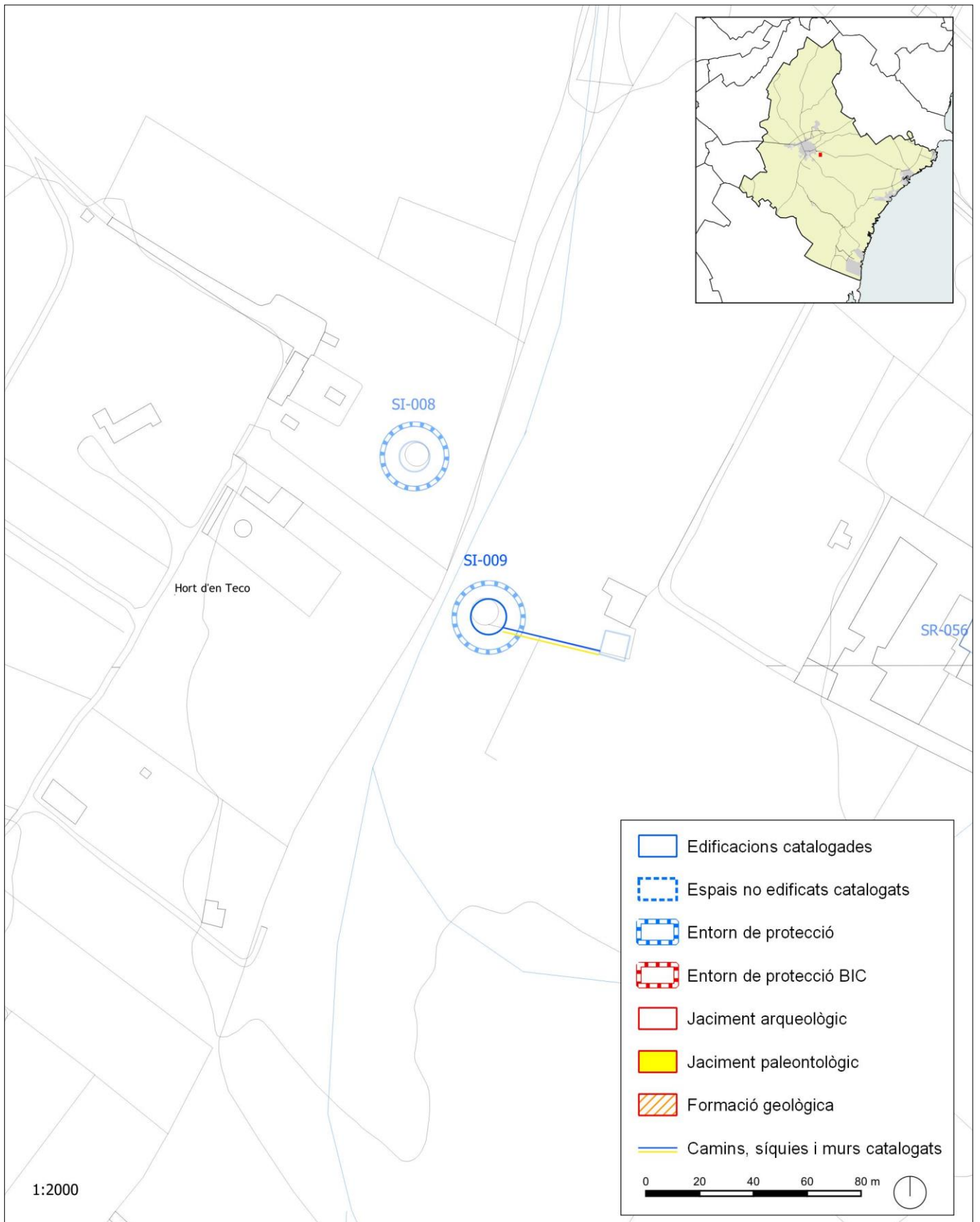
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia tant la part exterior com la part subterrània., la canal i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminació de la caseta construïda damunt la mota. Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-009 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-009 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia des Pou Nou	CODI	SI-010
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-113 (2012)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Pou Nou
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 27 PARCEL·LA: 571
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 515046 Y: 4381987
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A027005710000AE
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Camps de reguiu a l'entorn de la possessio des Pou Nou

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Es tracta d'una sínia, una canal elevada i un safareig de factura molt acurada.

La sínia té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 1,8 x 1,1 m. El coll està paredat en verd. Els brancals són de carreus de marès travats amb morter i tenen una altura de 1,7 m. Es tracta d'una sínia de tambor que conserva part de la maquinària: jou, arbre, rodet, roda dentada horitzontal de ferro i tambor de ferro i de giny.

La mota està paredada en verd i té un altura de 2,4 m. Presenta un paretó de carreus de marès a mode de barana.

ELEMENTS DESTACATS: La llarga canal elevada sobre mur, la mota amb barana i la maquinària restant encara col·locada "in situ". Malauradament, el safareig ja es troba esbucats en la seva meitat meridional.

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 38.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia des Pou Nou	CODI	SI-010
-------------	-------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà. Els paraments del coll i de la mota presenten cruïes i esboldrecs. Manca un tram del paretó de la mota
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

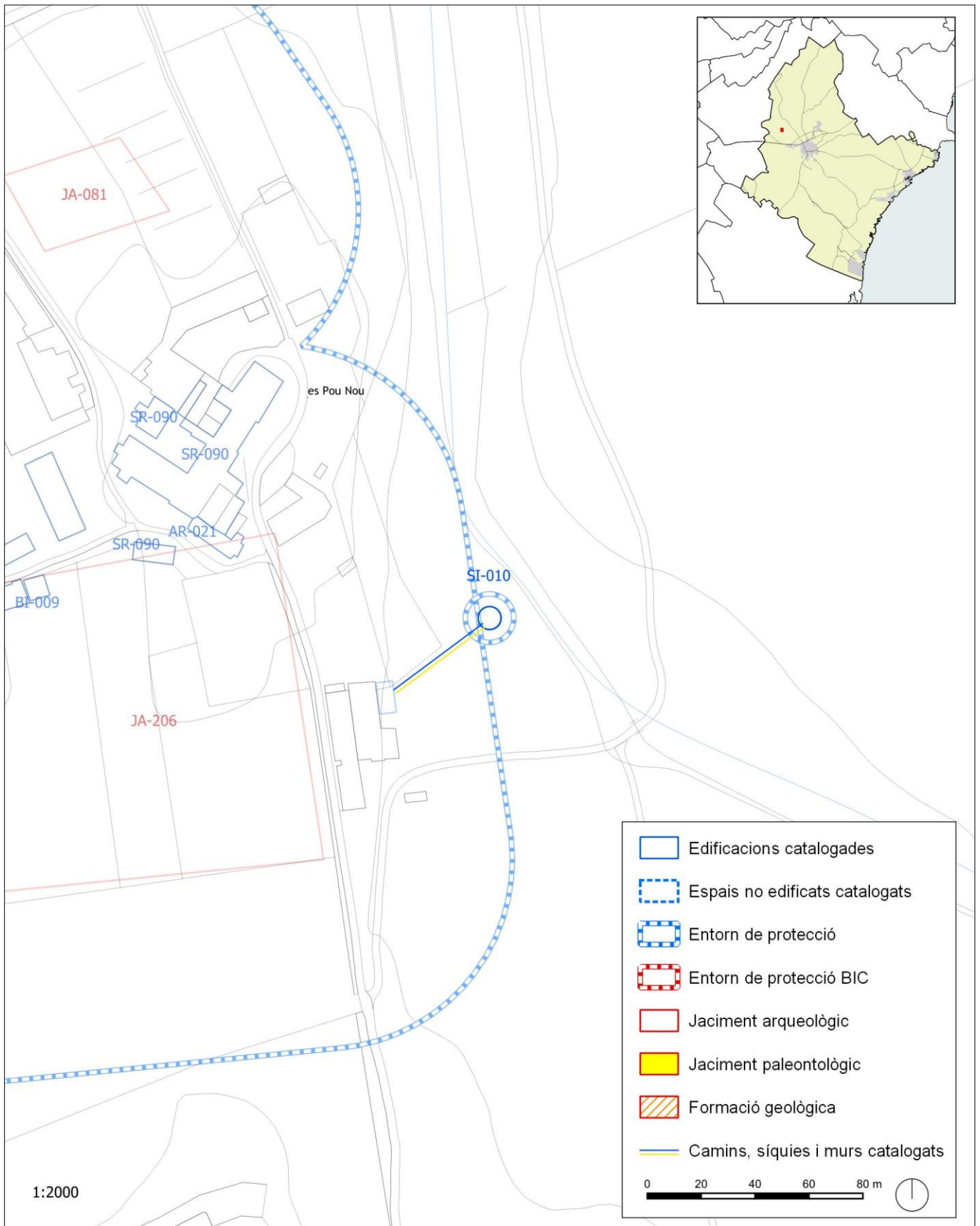
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota, maquinària...) tant la part exterior com la part subterrània. Síquia. Safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els paraments de la mota i el coll. Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-010 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-010 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-010 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (Catàleg 2012)

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort des Portador	CODI	SI-011
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-27 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Hort des Portador
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 952
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520989 Y: 4377231
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029009520000AQ
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana situada al nord de la carretera de Cales de Mallorca Ma-4015

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

La sínia té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 3,6 x 1,4 m. El coll i els brancals són de carreus de marès travats amb morter i aquests tenen una altura de 1,6 m. Es tracta d'una sínia de tambor que conserva part de la maquinària: jou de fusta, arbre i rodets de ferro, roda dentada horitzontal de ferro i tambor de ferro i de giny. Sobre el coll s'hi situa una pica de marès, en la qual s'acumulava l'aigua abans de la seva distribució.

La força animal o mecànica feia girar l'eix vertical ("arbre") posant en acció primer la roda horitzontal que comunicava -mitjançant uns engranatges- el moviment a la vertical, la qual treia finalment l'aigua. (El balancí, barra travessada per l'arbre i fermada a la bístia no es conserva).

Veim aquí també les piques on s'abocava l'aigua en sortir de l'espècie de calaixons que tenia la segona roda.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 122.

OBSERVACIONS: Sínia que segueix el model tradicional; la maquinària adopta una forma modernitzada del sistema original, tot de fusta.

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort des Portador	CODI	SI-011
-------------	------------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha instal·lat una fillola de test al coll

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

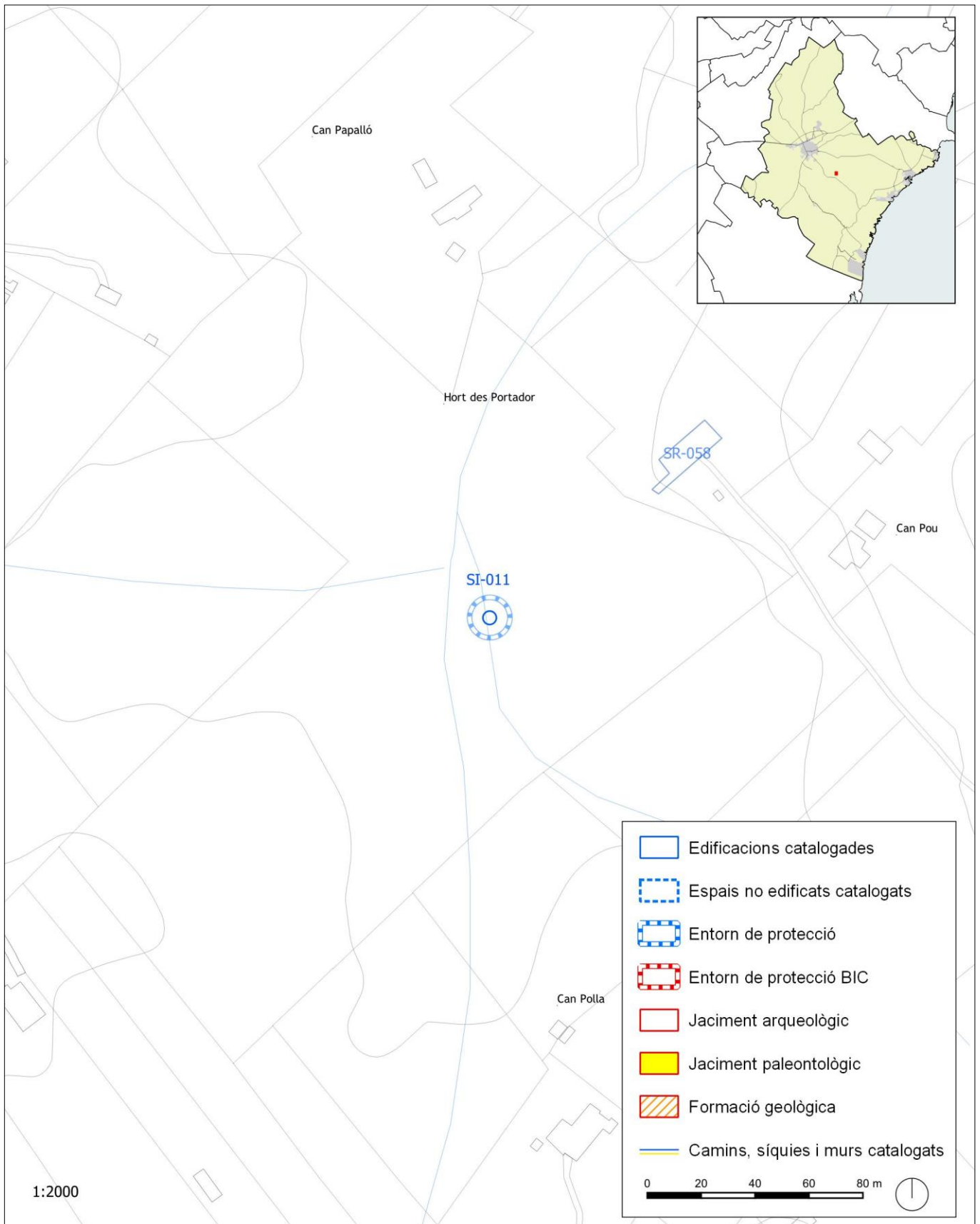
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, piques...) tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació. Consolidar el parament del coll
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el coll de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-011 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-011 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Conjunt de sínies del camí des Bessons		CODI	SI-012/SI-013/ SI-014/SI-015
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	-	
TIPOLOGIA	Sínia			
ÚS ACTUAL	Sense ús			
AUTORIA	-			
ESTIL O CORRENT	Tradicional			

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	es Bessons
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 26 PARCEL·LES: 5 ; 81 ; 1185 ; 89
COORDENADES UTM-ETRS89	SI-012 X: 513487 Y: 4381439 ; SI-013 X: 513441 Y: 4381295 SI-014 X: 513447 Y: 4381247 ; SI-015 X: 513529 Y: 4380957
REFERÈNCIA CADASTRAL	SI-012 07033A026000050000AM; SI-013 07033A026000810000AI SI-014 07033A026011850000AU; SI-015 07033A026000890000AA
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	A prop de la subestació elèctrica des Bessons, en una zona de camps de reguiu situada al costat del torrent de na Borges.

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Conjunt de sínies que es localitzen al costat del camí que parteix de la subestació des Bessons cap al sud.

La sínia SI-012 té un pou de forma ovalada paredat en verd, amb unes dimensions interiors de 2,6 x 1 m. El coll també està paredat en verd i els brancals són de carreus de marès i tenen una altura de 1,8 m. No conserva cap peça de la maquinària.

La sínia SI-013 té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2,6 x 1,3 m. El coll està paredat en verd i té una altura de 0,6 m. Els brancals són de carreus de marès i tenen una altura de 1,7 m. No conserva cap peça de la maquinària.

La sínia SI-014 té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 1,6 x 1,2 m. El coll i els brancals són de carreus de marès i aquests tenen una altura de 1,8 m. Es tracta d'una sínia de tambor que conserva part de la maquinària: perxa de fusta, jou de ferro, arbre i rodets de ferro, roda dentada horitzontal de ferro i tambor de ferro i de giny. Sobre el coll s'hi situa una pica de marès, en la qual s'acumulava l'aigua abans de la seva distribució.

La sínia SI-015 té un pou de forma rectangular sense paredar, amb unes dimensions interiors de 1,9 x 1 m. El coll té forma quadrada i els brancals són de carreus de marès i tenen una altura de 1,9 m. La sínia presenta una mota paredada en sec de 0,5 d'altura. Es tracta d'una sínia de tambor que conserva part de la maquinària: jou de ferro, arbre i rodets de ferro, roda dentada horitzontal de ferro i tambor de ferro i de giny. Sobre el coll s'hi situa una pica de marès, en la qual s'acumulava l'aigua abans de la seva distribució.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Època contemporània

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Conjunt de sínies del camí des Bessons	CODI	SI-012/SI-013 SI-014/SI-015
--------------------	---	-------------	--

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIÓNS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

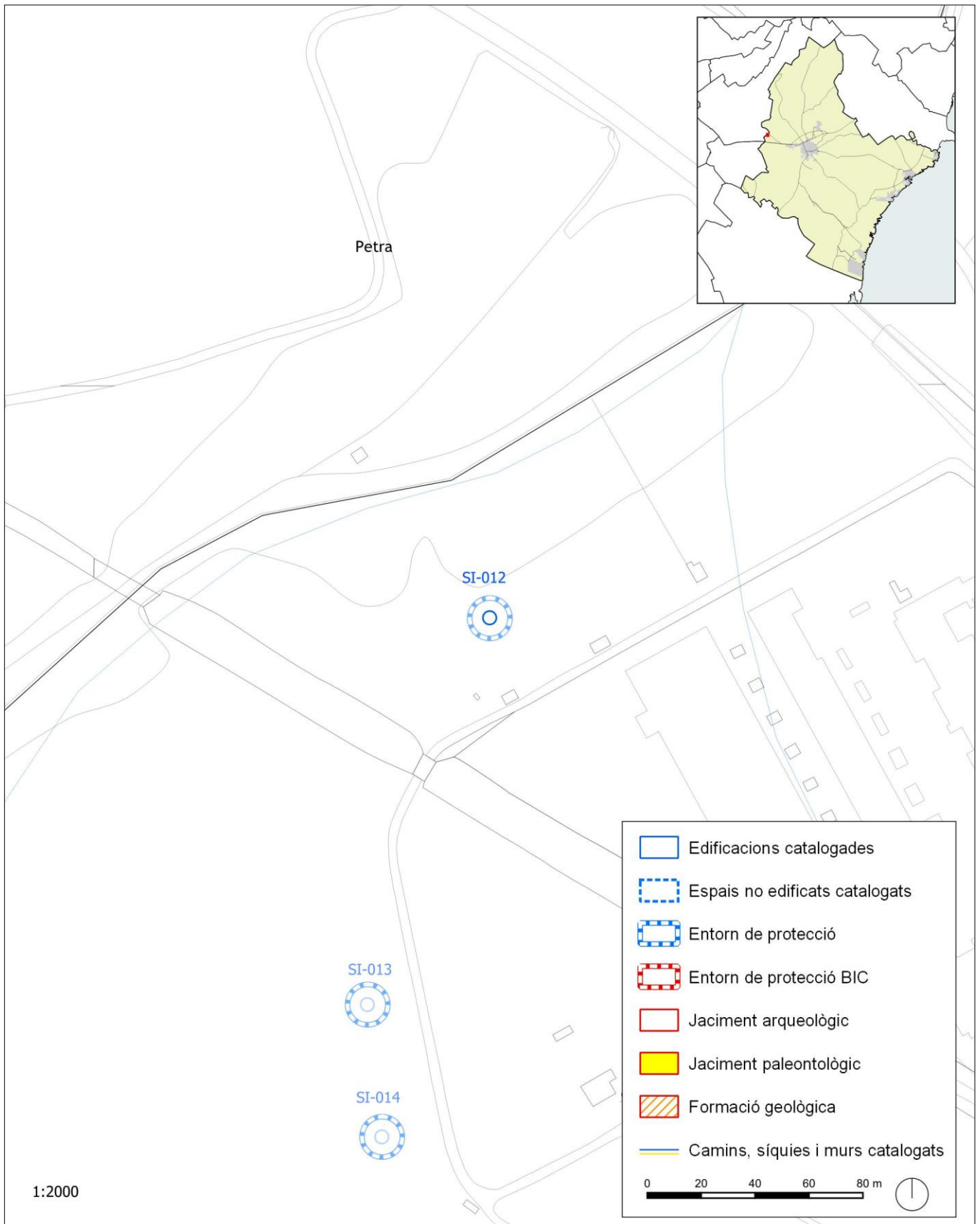
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen les sínies (pou, coll, mota...) tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIÓNS PREFERENTS	Eliminació de la vegetació, especialment de les figueres que constitueixen una sèria amenaça per a les estructures.
INTERVENCIÓNS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant cadascuna de les sínies amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

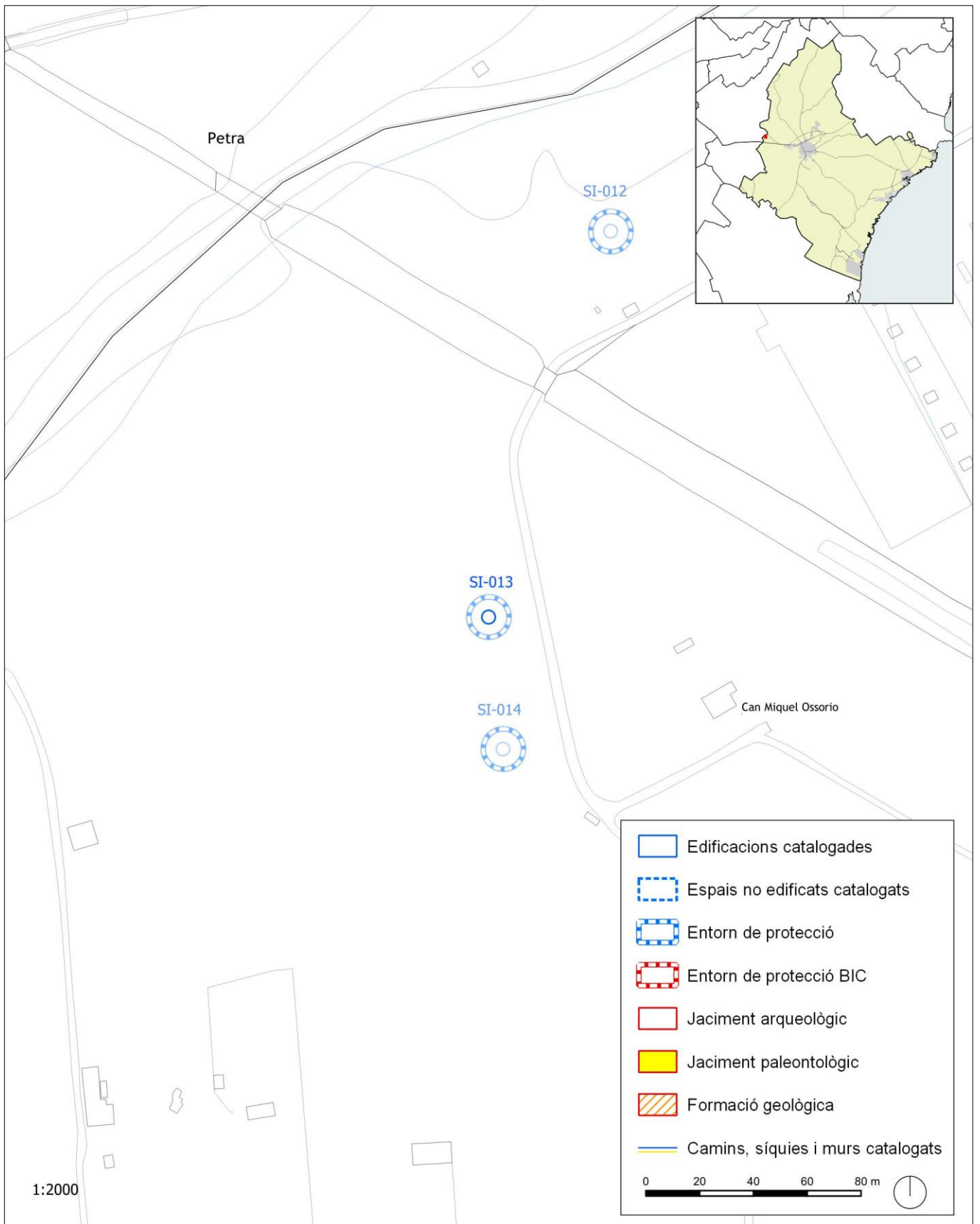

SI-012 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

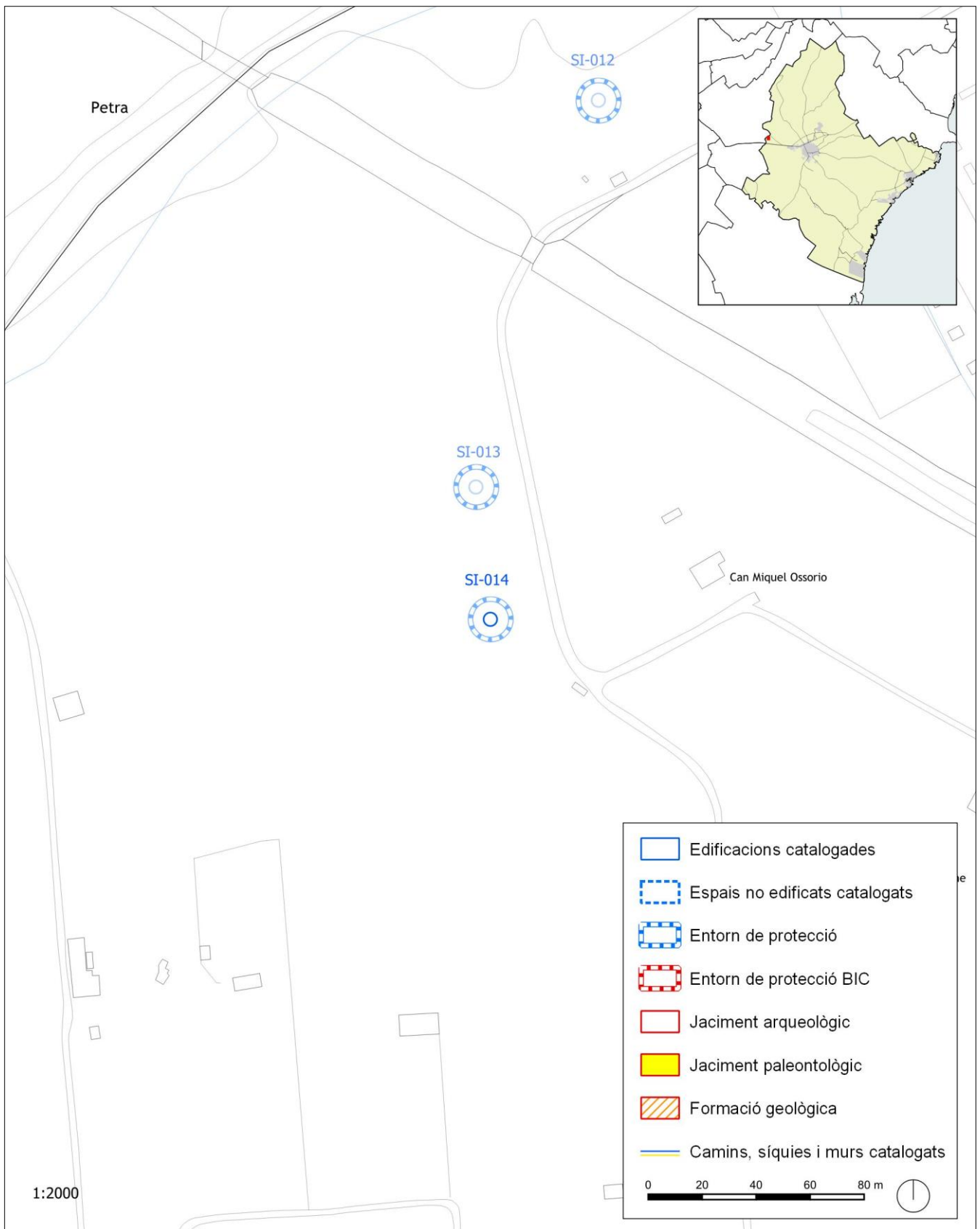

SI-013 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

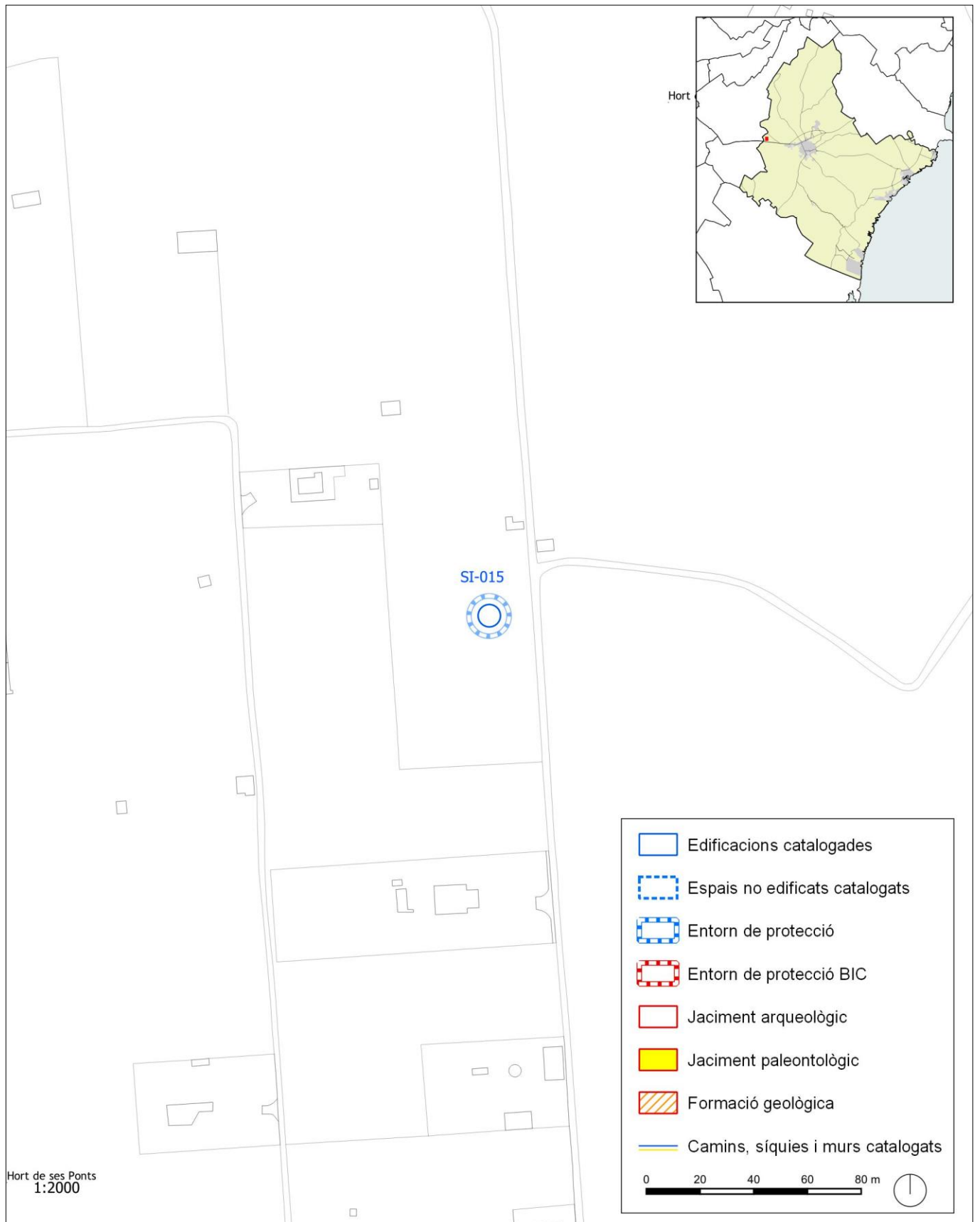

SI-014 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-015 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-012/SI-013/SI-014/SI-015 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-012/SI-013/SI-014/SI-015 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de la Font Santa	CODI	SI-016
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-105 (2012)
TIPOLOGIA	Sistema hidràulic		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Establí de Son Mas
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 6 PARCEL·LA: 594
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519870 Y: 4381124
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A006005940000AM
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Camps de conreu, principalment de reguiu

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

La sínia de la Font Santa es troba molt a prop d'aquesta font, just al mig de la parcel·la. Tot el conjunt ja apareix al parcel·lari d'Alcàntara Penya. El pou de la sínia no es troba paredat. És ovalat, amb unes dimensions de 2,8 x 1,1 m. L'altura dels brançals és de 1,9 m. El coll és de carreus de marès. No conserva cap peça de la maquinària. Els brançals tenen una altura de 1,5 m.

La seva mota és de planta irregular, amb un diàmetre aproximat de 10 m i una altura de 2,5 m. Presenta al costat de tramuntana un arc de descàrrega integrat al mur. Aquest és de parament de pedra en verd amb algunes cantoneres treballades de marès. L'accés de la bístia al caminó, el seu lloc de feina, es feia per una rampa que, per estar feta amb una argamassa de calç diferent, sembla més antiga que la resta, així com un tram de paret que serveix de base a l'inici de la canal elevada.

Aquesta, per la resta és de blocs de marès, discorre fins al safareig. La síquia que condueix l'aigua al safareig té una longitud aproximada de 35 m, una amplària de 0,3 m (0,15 m interior) i una altura màxima de 1,9 m. A destacar el desaigua de pedra de la canal al safareig.

El safareig té forma quadrangular. Els paraments estan paredats en verd, amb les cantoneres de carreus de marès. S'hi adossen diverses piques de marès.

ELEMENTS DESTACATS: En destaca la mota o base de la sínia i la seva rampa, que semblen els elements més antics del conjunt. El primer presenta un arc de descàrrega a la part de tramuntana. La canal elevada.

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 51-1ª.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de la Font Santa	CODI	SI-016
-------------	------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIIONS	S'ha recobert la rampa amb un ferm de formigó. S'ha instal·lat una coberta de fibrociment sobre el pou de la sínia

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

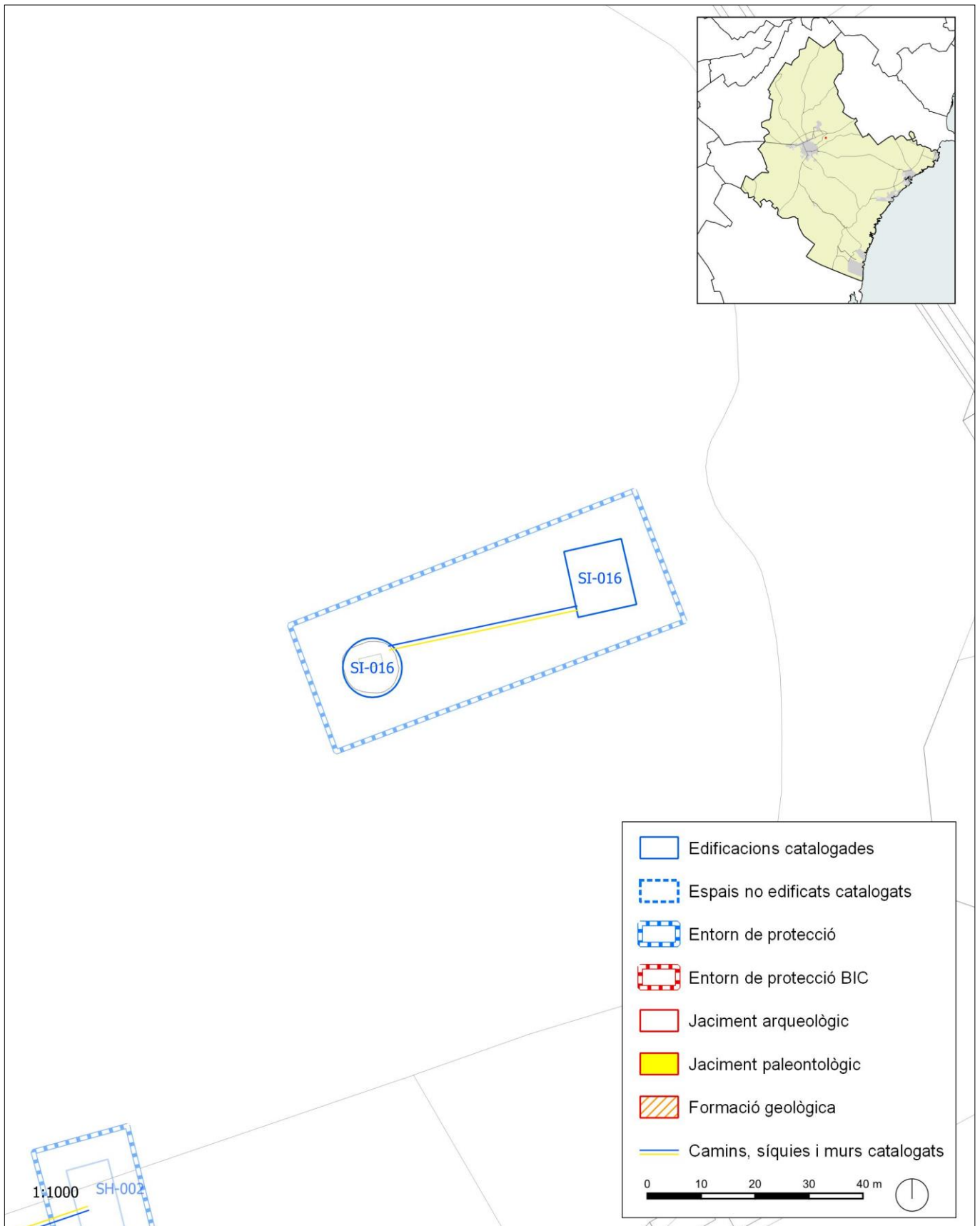
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la sínia (tant la part exterior com la part subterrània), la canal elevada, el safareig i les piques de marès
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Recuperar ferm original de la rampa. Eliminar coberta de fibrociment del pou de la sínia. Consolidar els elements més exposats com algunes parts de la canal
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el conjunt format per la sínia, la canal i el safareig amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-016 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-016 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-016 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Son Fangos	CODI	SI-017
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-23 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Son Fangos
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 25 PARCEL·LA: 452
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 515098 Y: 4376828
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A025004520000AD
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de cultiu situada al nord del camí de Son Fangos

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Sínia de tambor que té un pou de forma ovalada paredat en verd, amb unes dimensions interiors de 1,8 x 0,9 m. El coll combina el paredat en verd i els carreus de marès i els brancals tenen una altura de 2,1 m.

En aquesta sínia romanen els fragments de mur al voltant del pou, la gruixa dels quals contrasta amb la petita obertura d'aquell, tot just per donar cabuda a les rodes. L'aparell mecànic adopta un sistema modernitzat, tot conservant, però, un element prototípic com és el balancí on s'hi fermava la bístia.

L'aparell mecànic ha substituït la fusta pel ferro, però els components continuen essent els habituals: dues rodes de ferro, una vertical i l'altra horitzontal unides per engranatge, eixos, tambor de ferro i de giny, cadufos de ferro i de giny...

A 25 m en direcció sud-oest es localitza un safareixet de forma quadrangular amb els paraments de formigó i cantoneres de carreus de màres.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: segle XIX-XX.

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma.

OBSERVACIONS: Aquesta sínia, en conjunt, respon a la tipologia tradicional, si bé quant a les seves dimensions i factura deixa advertir la seva simplicitat.

DENOMINACIÓ	Sínia de Son Fangos	CODI	SI-017
-------------	---------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha practicat un accés al pou a un dels costats del coll

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

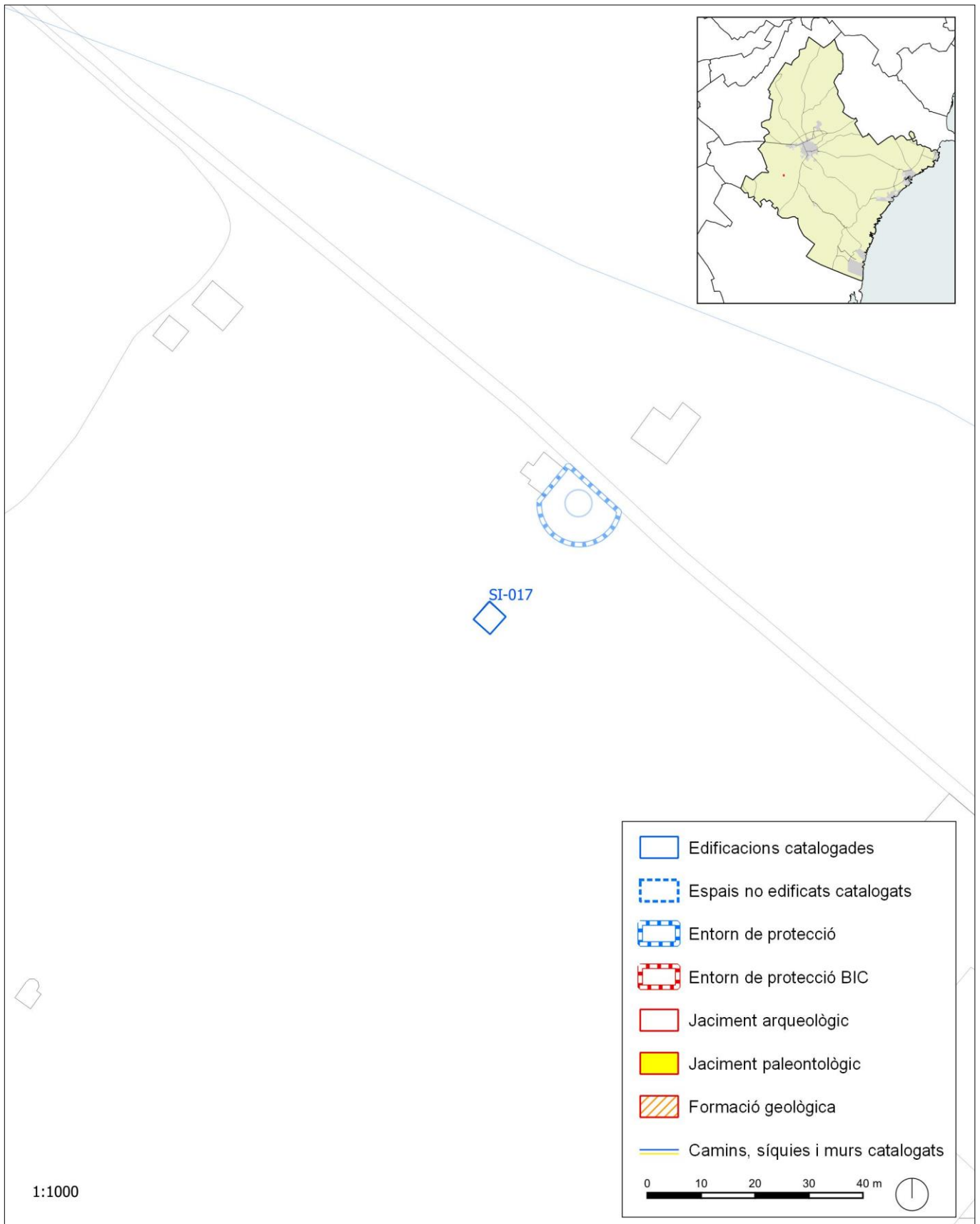
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt format per la sínia (tant la part exterior com la part subterrània) i el safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Recuperar la configuració inicial del coll del pou eliminant l'obertura practicada
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el coll de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-017 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-017 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-017 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort des Correu	CODI	SI-018
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-26 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Hort des Correu
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 139
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 519161 Y: 4379537
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029001390000AZ
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Es troba pròxim al nucli urbà i ran de la carretera de Porto Cristo Ma-4020

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

El pou està paredat en sec en un primer tram. Té forma ovalada, amb unes dimensions interiors de 2,5 x 1,2 m. El coll combina la paret verda i el marès. Els brancals tenen una altura de 1,85 m. Es conserva una pica elevada. La maquinària ha desaparegut, excepte el tambor de ferro i de giny que es troba recolzat al mur que tanca la mota.

La sínia presenta una mota, paredada en verd en la seva part inferior i de carreus de marès a la part superior. Té una rampa que li dona accés. Una vegada estreta l'aigua es depositava a una pica de marès i era distribuïda cap al safareig i cap l'hort mitjançant dues síquies de peces de marès, una d'elles elevada sobre pilars de marès.

ELEMENTS DESTACATS: el conjunt format per la sínia, la pica i les síquies.

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma. ROMAN QUETGLES, Julia (2006): "s'Hort des Correu. El Jardí botànic de Manacor". A IV Jornades d'Estudis Locals de Manacor. Ajuntament de Manacor. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort des Correu	CODI	SI-018
-------------	----------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha instal.lat un quadre elèctric entre els brancals amb resultat discordant

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

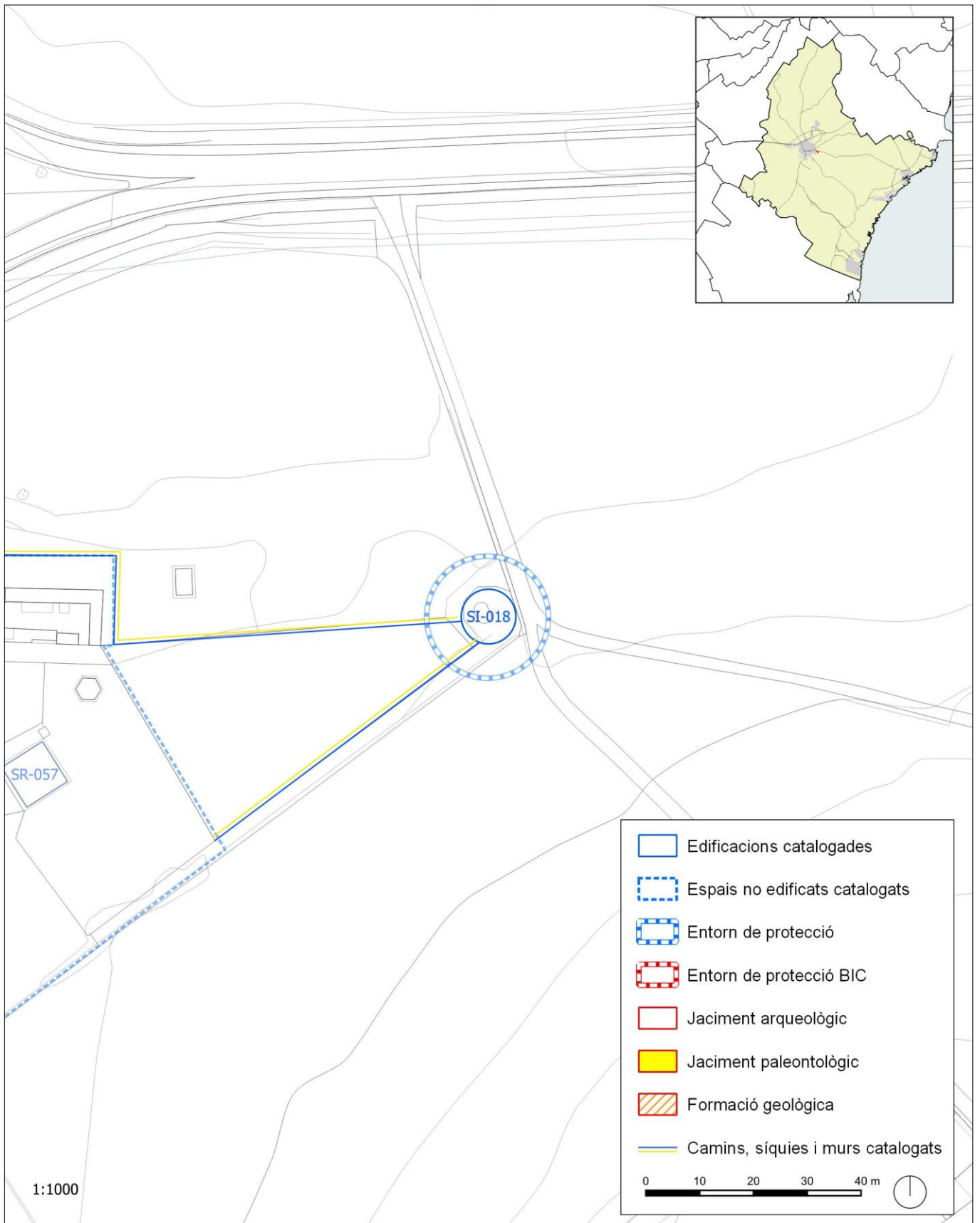
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, mota, rampa...) tant la part exterior com la part subterrània. Pica de marès. Síquies que conduïen l'aigua cap a l'hort. Tambor de ferro i de giny
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar el quadre elèctric situat entre els brancals. Eliminar el blocs de formigó situats damunt la síquia
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-018 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-018 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-018 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Cas Senyoret	CODI	SI-019
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-21 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Cas Senyoret
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 33 PARCEL·LA: 102
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520549 Y: 4372816
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A033001020000AF
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona aturonada situada al nord de la carretera de Son Macià a Cales de Mallorca

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia de tambor amb un pou de forma ovalada paredat en sec. El coll està paredat en verd i els brancals són de carreus de marès.

Conserva la roda i el rodet de ferro, el tambor de giny i de ferro, el travesser de fusta i la perxa o balancí (barra que unia l'extrem superior de l'eix de la roda horitzontal a la bístia) també és de fusta.

Es tracta d'una sínia que estructuralment repeteix el model tradicional, però que quant a la maquinària adopta un sistema modernitzat. Falten aquí les canals i tampoc hi ha cap safareig a prop, fet que fa pensar que l'aigua s'abocava directament al terra, cas també freqüent.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma.

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Sínia de Cas Senyoret	CODI	SI-019
-------------	-----------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

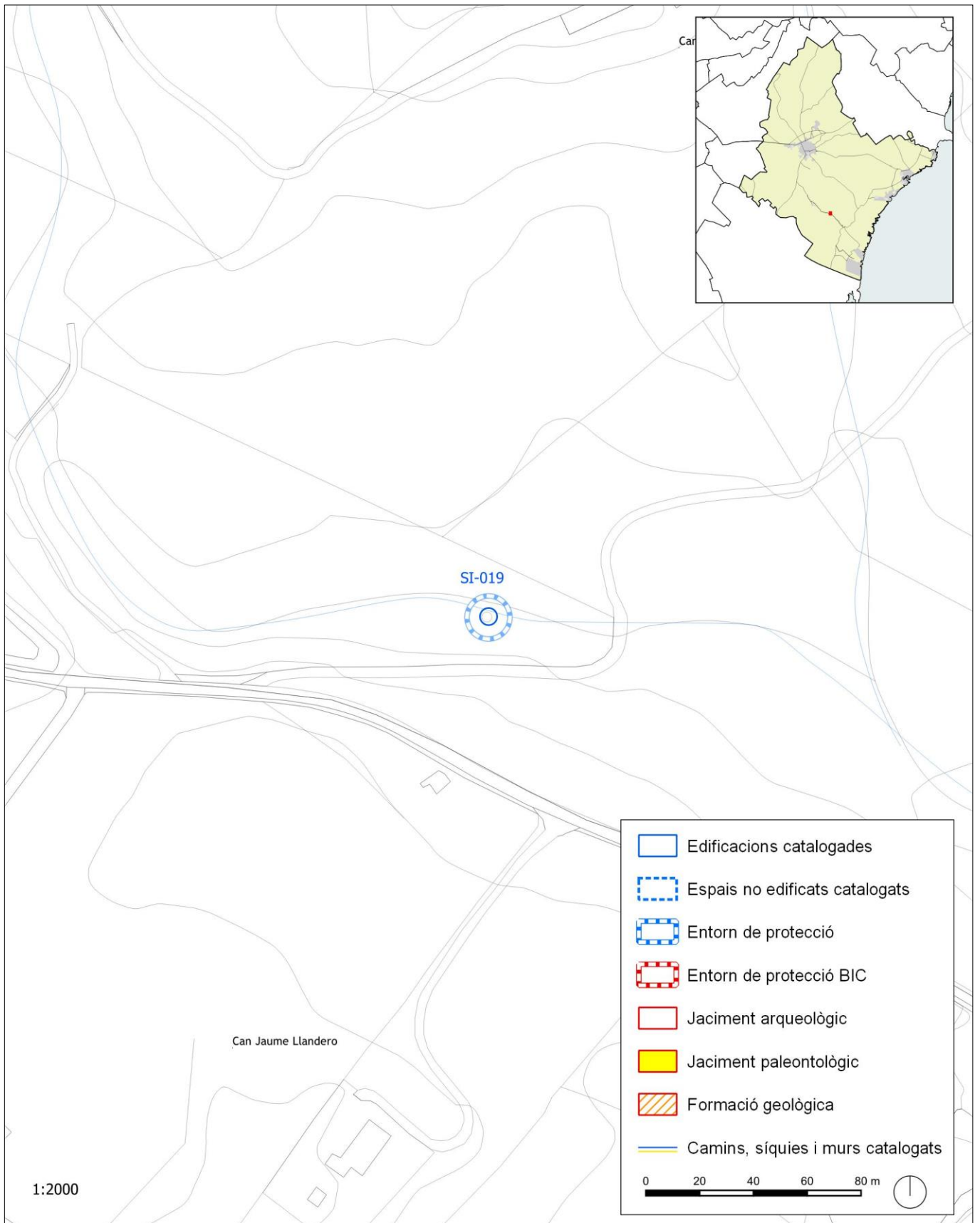
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, roda i rodet, tambor, perxa...) tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-019 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-019 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort de n'Olesa	CODI	SI-020
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-22 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Hort de n'Olesa
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 680
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520164 Y: 4378110
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029006800000AX
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana situada al nord del camí de Tortova

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

La sínia roman endreçada d'alt d'una mota de forma poligonal paredada en verd. Té un diàmetre de 9 m i una altura de 3,2 m. El mur sols s'interromp per l'obertura d'un passadís que arriba fins a la vertical del pou, al centre. El pou està pareda en sec i té forma elíptica, amb una amplària de 1,3 m

L'accés és per arc rodó. Una rampa mena fins a la part superior. Aquesta ubicació elevada de la sínia s'explica per la necessitat de fer arribar l'aigua al safareig, bastant allunyat i també elevat en relació al nivell del sòl. L'aigua era conduïda al safareig situat al nord per una canal de marès elevada sobre pilars també de marès.

La sínia conserva els trossos de paret seca que volten el pou i les diverses piques de pedra per on passava l'aigua. La "perxa" o "balancí", on anava fermada la bístia esdeve l'única romanalla del vell sistema mecànic: les rodes i eixos són ja de ferro i no de fusta con antigament.

La ubicació i també el sistema de conducció de l'aigua (canal elevada recolzada en pilars) fan d'aquesta sínia un cas ben interessant.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Segle XIX.

BIBLIOGRAFIA: FULLANA, Miquel (1999): Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció. Ed. Moll. Palma. ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma. ALCÀNTARA PENYA, Pere (1859): Plano General del Término de Manacor. Secció 122.

OBSERVACIONS: Si deixam de banda les particularitats esmentades (per mor de la morfologia del terreny) aquesta sínia s'avé amb el tipus genèric: mur voltant un pou, més alt a la part posterior on descansa el jou que suporta la maquinària. Aquesta esdevé una versió modernitzada de la tradicional, on la fusta ha estat substituïda pel metall.

El safareig no apareix representat al mapa d'Alcàntara Penya.

DENOMINACIÓ	Sínia de s'hort de n'Olesa	CODI	SI-020
-------------	----------------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. La sínia es troba enrunada i completament envaïda per la vegetació. Ha desaparegut un tram de la síquia
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	Al costat nord de la mota s'adossa un buc de carreus de marès

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

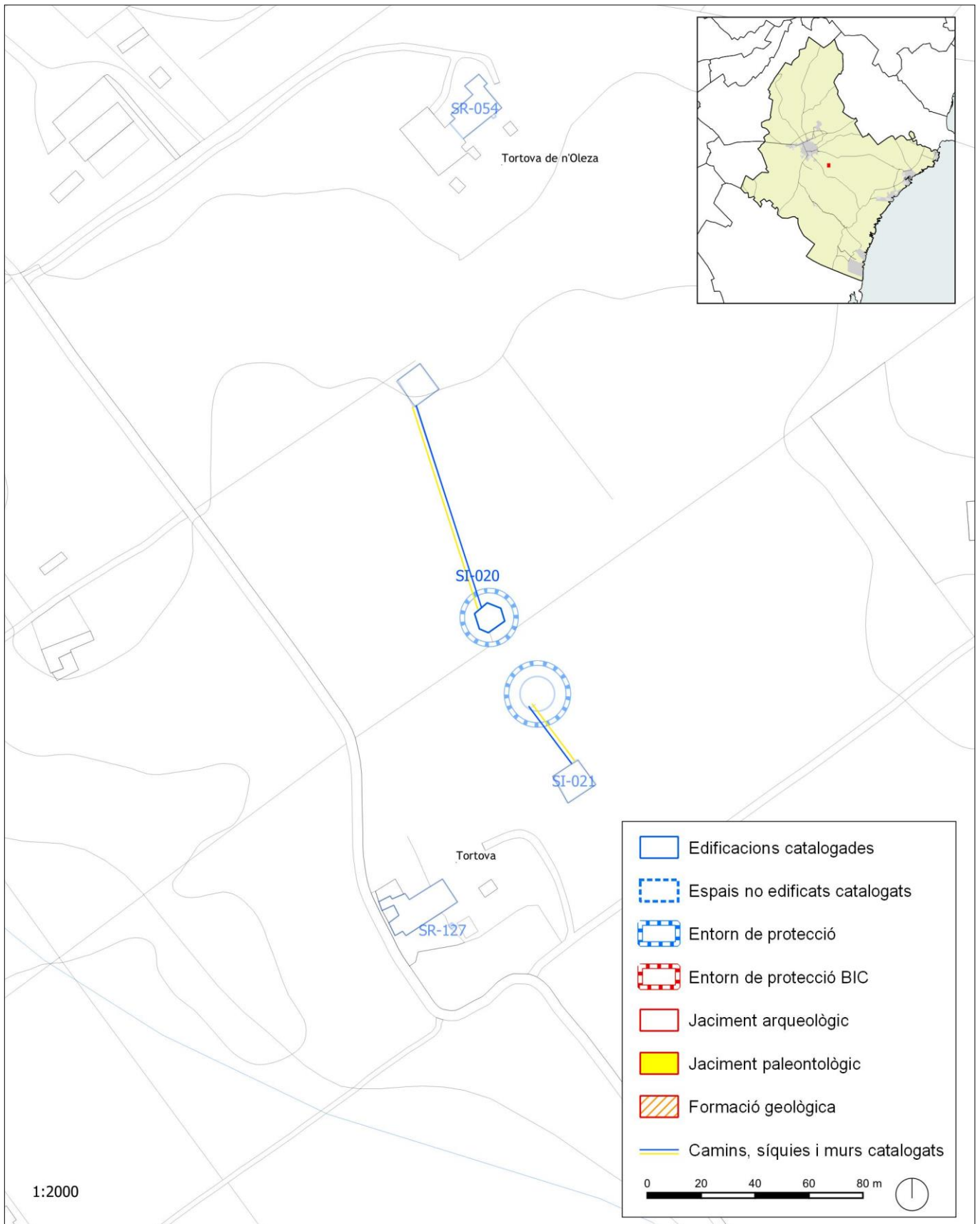
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (mota, pou, coll, rodes, perxa...) tant la part exterior com la part subterrània. Síquia. Safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els paraments de la mota. Reconstruir els trams de la síquia que manquen. Eliminar la vegetació. Eliminar el buc de carreus de marès adossat a la mota
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la mota de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-020 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-020 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-020 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Tortova	CODI	SI-021
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-24 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Tortova
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 29 PARCEL·LA: 648
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 520181 Y: 4378082
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A029006480000AE
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana situada al nord del camí de Tortova

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia de tambor amb un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2 x 0,9 m. El coll és de carreus de marès. Els brancals són de carreus de marès i assoleixen una altura de 2 m.

La sínia s'eleva respecte del nivell del sòl per l'existència d'una mota circular paredada en sec.

De la maquinària es conserven l'arbre i les rodes de ferro així com el tambor, de ferro i de giny; aquesta maquinària esdevé una versió modernitzada del sistema antic, de fusta.

Una síquia de marès conduïa l'aigua fins al safareig que es situa al sud-est.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma..

OBSERVACIONS: No apareix al plànol d'Alcàntara Peña (1859).

DENOMINACIÓ	Sínia de Tortova	CODI	SI-021
-------------	------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Dolent. El conjunt es troba enrunat i envaït per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	S'ha instal·lat una biga de ferro a manera de travesser

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

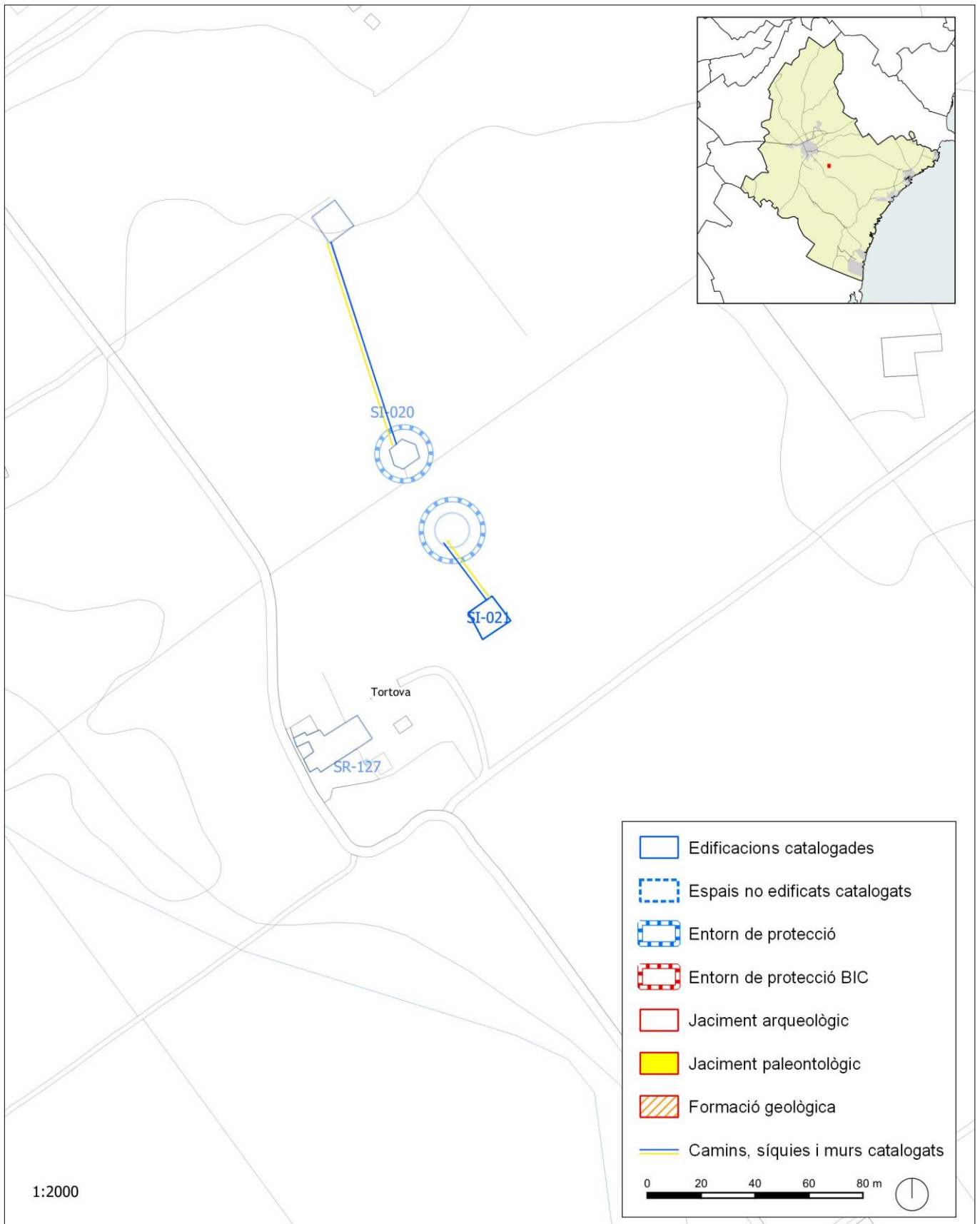
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (mota, pou, coll, rodes, tambor...) tant la part exterior com la part subterrània. Síquia. Safareig
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Consolidar els paraments de la mota i del coll. Eliminar la vegetació. Eliminar la biga de ferro
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el coll de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-021 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-021 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-021 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Sínia de Ca n'Ullet	CODI	SI-022
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics	CODI ANTIC	A-25 (1998)
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Infraestructura hidràulica		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	Ca n'Ullet
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 23 PARCEL·LA: 431
COORDENADES UTM-ETRS89	X: 518483 Y: 4373072
REFERÈNCIA CADASTRAL	07033A023004310000AO
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Zona plana de conreus al costat del camí de Son Macià a es Fangar

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)

Sínia de tambor amb un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2,4 x 1,3 m. El coll és de carreus de marès i té una altura de 1,7 m. Els brancals són de carreus de marès i assoleixen una altura de 3 m.

Conserva part de la maquinària: roda horitzontal de ferro, tambor de ferro i de giny, perxa de fusta...

Per l'aspecte que ofereix, aquesta sínia sembla bastant moderna: el mur que volta el pou és de carreus de marès i no -com era acostumat- de paret seca; la maquinària, tot i que reproduïx els antics sistemes emprà el ferro com a material bàsic.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA:

BIBLIOGRAFIA: ROSSELLÓ VERGER, Vicenç Maria (1964): Mallorca, el sur y el sureste. COCIN. Palma.

OBSERVACIONS: Sínia que reproduïx el prototipus tradicional, si bé els materials emprats evidencien la seva modernitat. L'elevació de la sínia és un fet habitual, sobretot en terrenys molt plans.

DENOMINACIÓ	Sínia de Ca n'Ullet	CODI	SI-022
-------------	---------------------	------	--------

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Bo
CAUSA DETERIORAMENT	
INTERVENCIIONS	

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

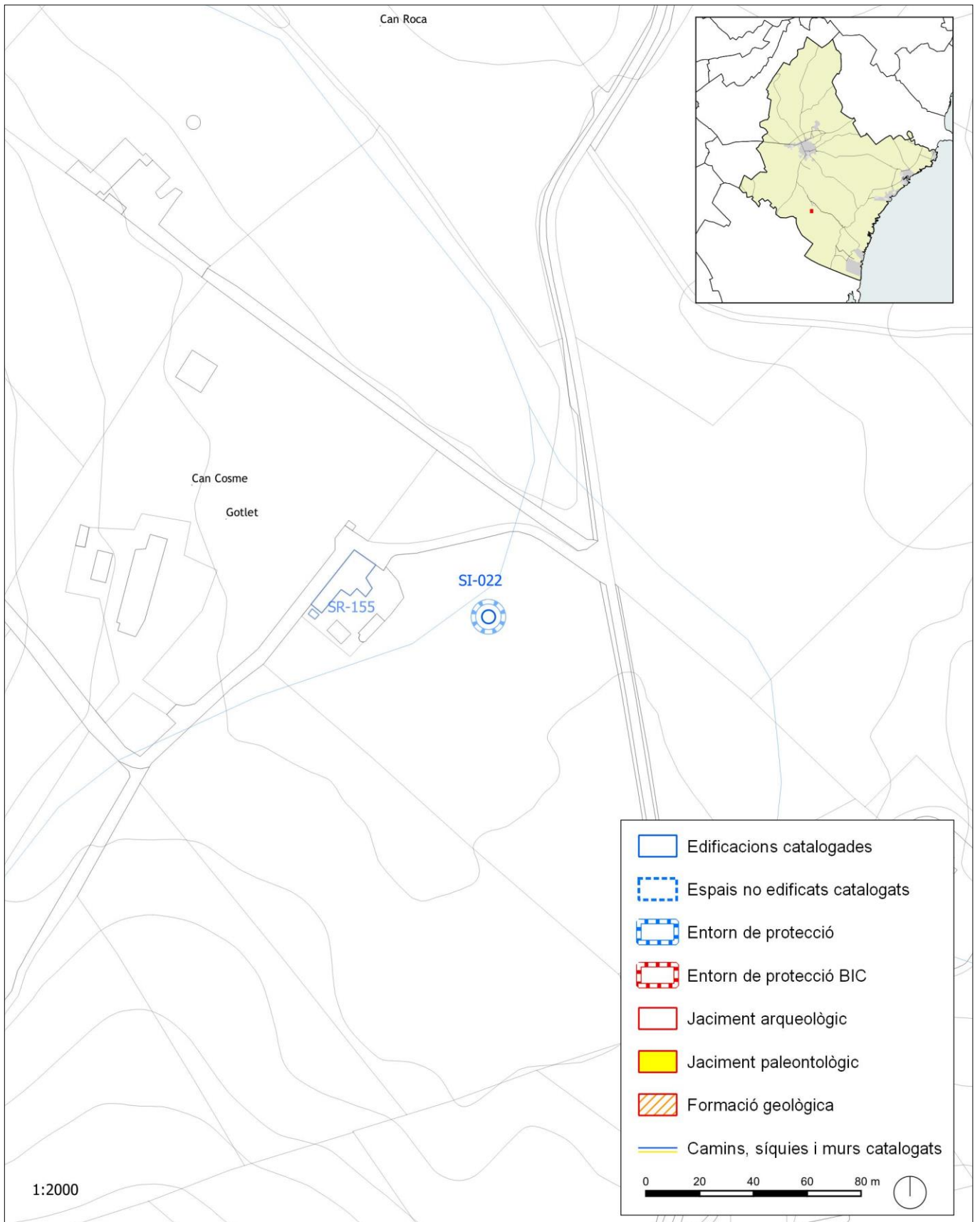
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen la sínia (pou, coll, roda, tambor, perxa...) tant la part exterior com la part subterrània
INTERVENCIIONS PREFERENTS	Eliminar la vegetació
INTERVENCIIONS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant el coll de la sínia amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

SI-022 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-022 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

DENOMINACIÓ	Conjunt de sínies del camí de sa Vall	CODI	SI-023/SI-024/SI-025/SI-026/SI-027
CLASSIFICACIÓ	Béns etnològics		
TIPOLOGIA	Sínia		
ÚS ACTUAL	Sense ús		
AUTORIA	-		
ESTIL O CORRENT	Tradicional		

2. IDENTIFICACIÓ ESPACIAL

POBLACIÓ / FINCA	sa Vall
ADREÇA / ACCÉS	POLÍGON: 28 PARCEL·LES: 37 ; 40 ; 41 ; 867 ; 57
COORDENADES UTM-ETRS89	SI-023 X: 514.758 Y: 4.384.429 ; SI-024 X: 514.741 Y: 4.384.320 SI-025 X: 514.750 Y: 4.384.260 ; SI-026 X: 514.780 Y: 4.384.108 SI-027 X: 515.229 Y: 4.383.183
REFERÈNCIA CADASTRAL	SI-023 07033A028000370000AU; SI-024 07033A028000400000AU SI-025 07033A028000410000AH; SI-026 07033A028008670000AZ SI-027 07033A028000570000AK
CLASSE DE SÒL	Sòl rústic
ENTORN	Al fons de sa Vall en una zona de camps de reguiu situada al costat del torrent de na Borges

3. DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT**DESCRIPCIÓ (MORFOLÒGICA, ESTRUCTURAL I ELEMENTS INTEGRANTS)**

Conjunt de sínies que es localitzen al costat oriental de la carretera de sa Vall Ma-3321.

La sínia SI-023 té un pou de forma ovalada. El coll està paredat en verd i els brancals són de carreus de marès. Conserva el travesser de fusta. Es situa sobre una mota de poca altura.

La sínia SI-024 té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2 x 1 m. El coll està paredat en verd i té una altura de 1,7 m. Els brancals només es conserven parcialment.

La sínia SI-025 té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2,1 x 1,5 m. El coll està paredat en verd i té una altura de 1,8 m. Sobre el coll s'hi situa una pica de marès, en la qual s'acumulava l'aigua abans de la seva distribució.

La sínia SI-026 té un pou de forma ovalada paredat en sec, amb unes dimensions interiors de 2,4 x 1,1 m. El coll està paredat en verd i té una altura de 2,5 m. Al costat de la carretera es conserva el safareig que emmagatzemava l'aigua, completament envaït per la vegetació.

La sínia SI-027 té coll paredat en verd de forma quadrada amb els cantons arrodonits i assoleix una altura de 3 m. Sobre el coll s'hi situa una pica de marès, en la qual s'acumulava l'aigua abans de la seva distribució.

ELEMENTS DESTACATS:

CRONOLOGIA: Època contemporània.

BIBLIOGRAFIA:

OBSERVACIONS:

DENOMINACIÓ	Conjunt de sínies del camí de sa Vall	CODI	SI-023/SI-024/SI-025/SI-026/SI-027
--------------------	--	-------------	---

4. ESTAT DE CONSERVACIÓ

DESCRIPCIÓ	Mitjà per les sínies SI-023 i SI-027. Dolent per les sínies SI-024, SI-025 i SI-026 que presenten grans cruïes i esboldrecs i els brancals parcialment esbucats. Les sínies es troben envaïdes per la vegetació
CAUSA DETERIORAMENT	Falta de manteniment. Acció climatològica
INTERVENCIÓNS	S'ha construït una caseta de carreus de marès sobre la mota de la SI-023

5. PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

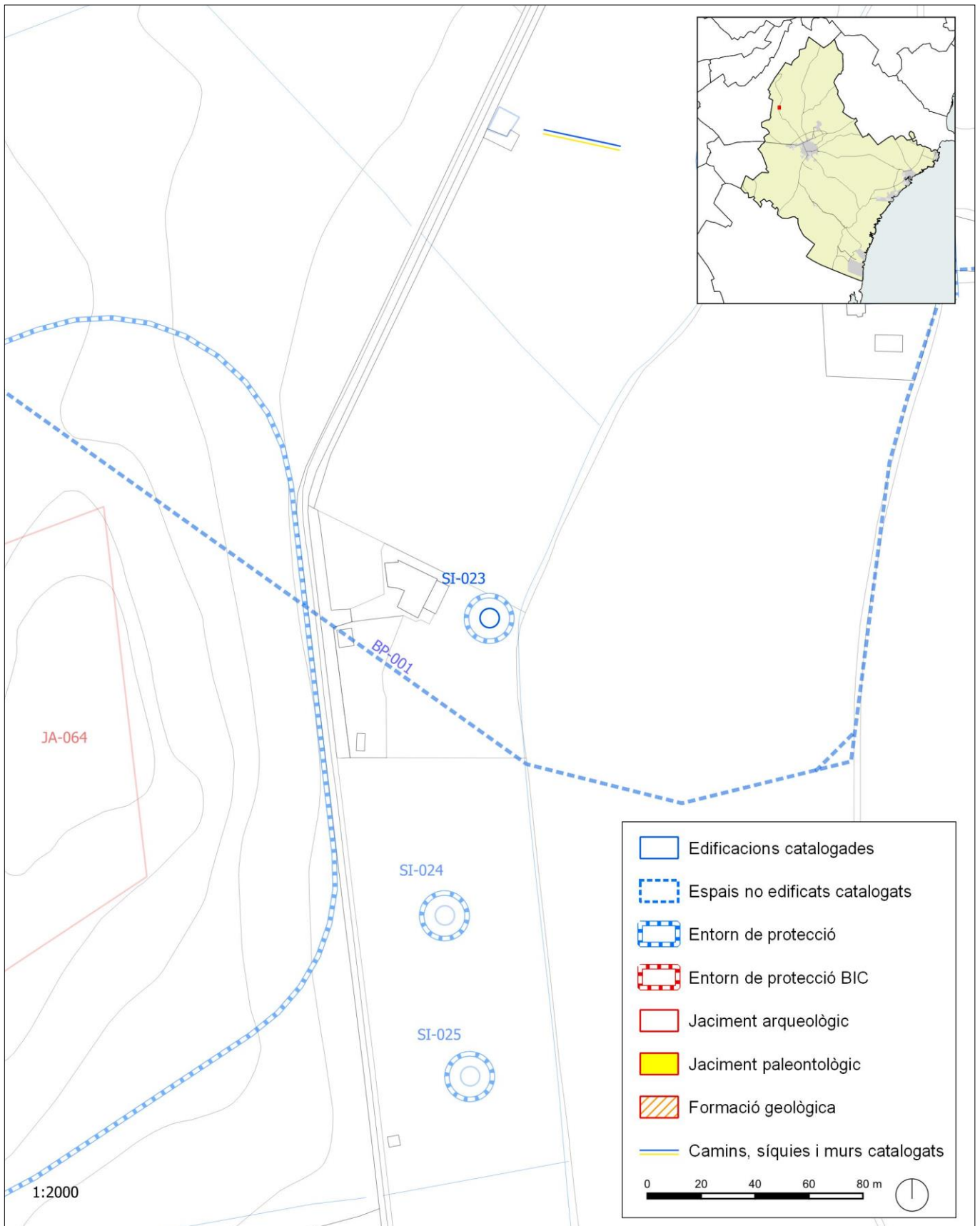
NIVELL DE PROTECCIÓ	Integral
USOS PERMESOS	Infraestructura hidràulica
ELEMENTS A PRESERVAR	El conjunt d'elements que formen les sínies (pou, coll, piques, mota...) tant la part exterior com la part subterrània. Safareig de la SI-026
INTERVENCIÓNS PREFERENTS	Consolidar els paraments. Eliminar la vegetació. Eliminar la caseta de carreus de marès situada sobre la mota de la SI-023
INTERVENCIÓNS ADMISSIBLES	Conservació, consolidació, rehabilitació i restauració
PROTECCIÓ ESPECÍFICA	

6. ENTORN DE PROTECCIÓ

DEFINICIÓ	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant cadascuna de les sínies amb una amplària de cinc metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta
REGULACIÓ	En aquest entorn no es podrà fer cap tipus d'edificació

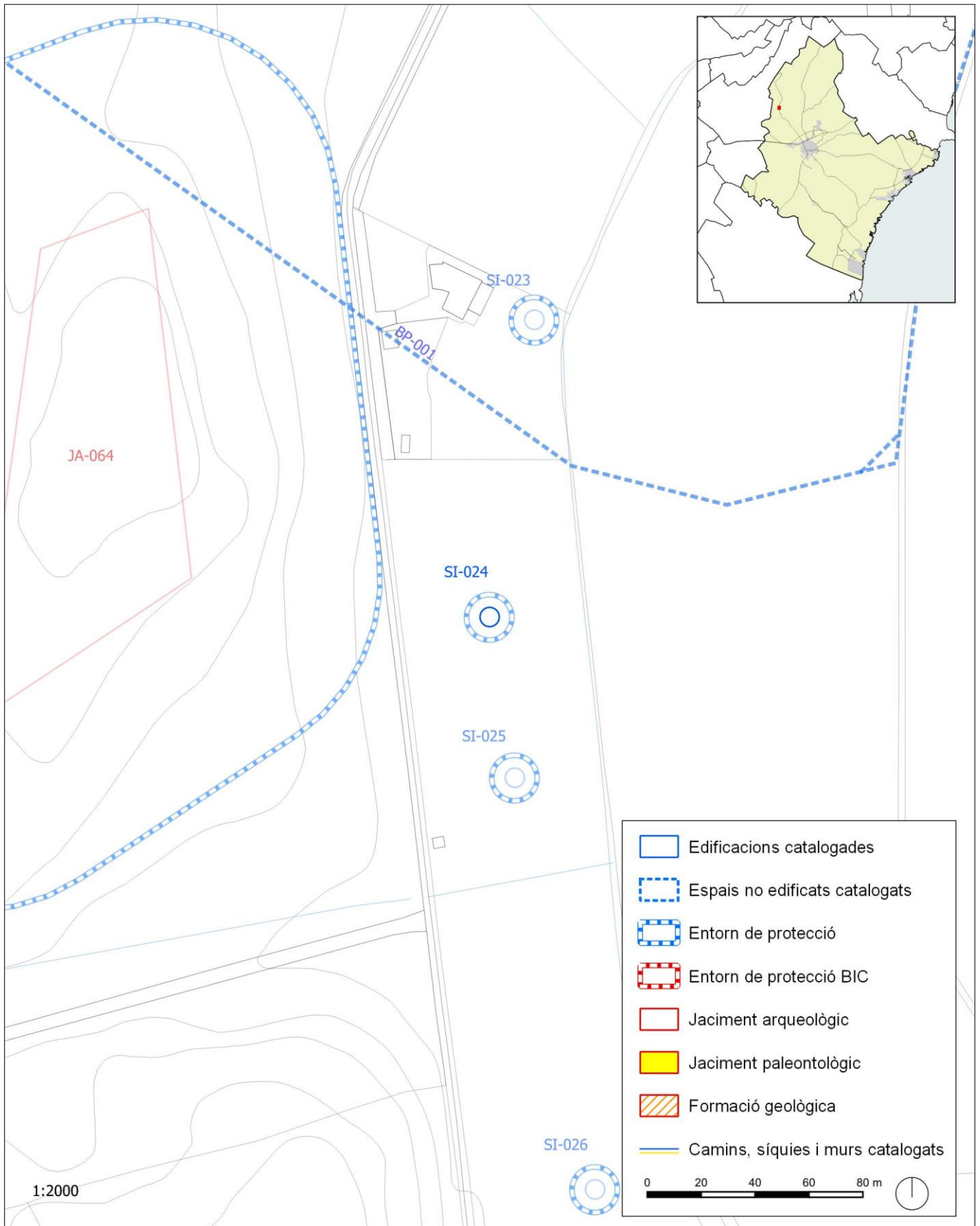

SI-023 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

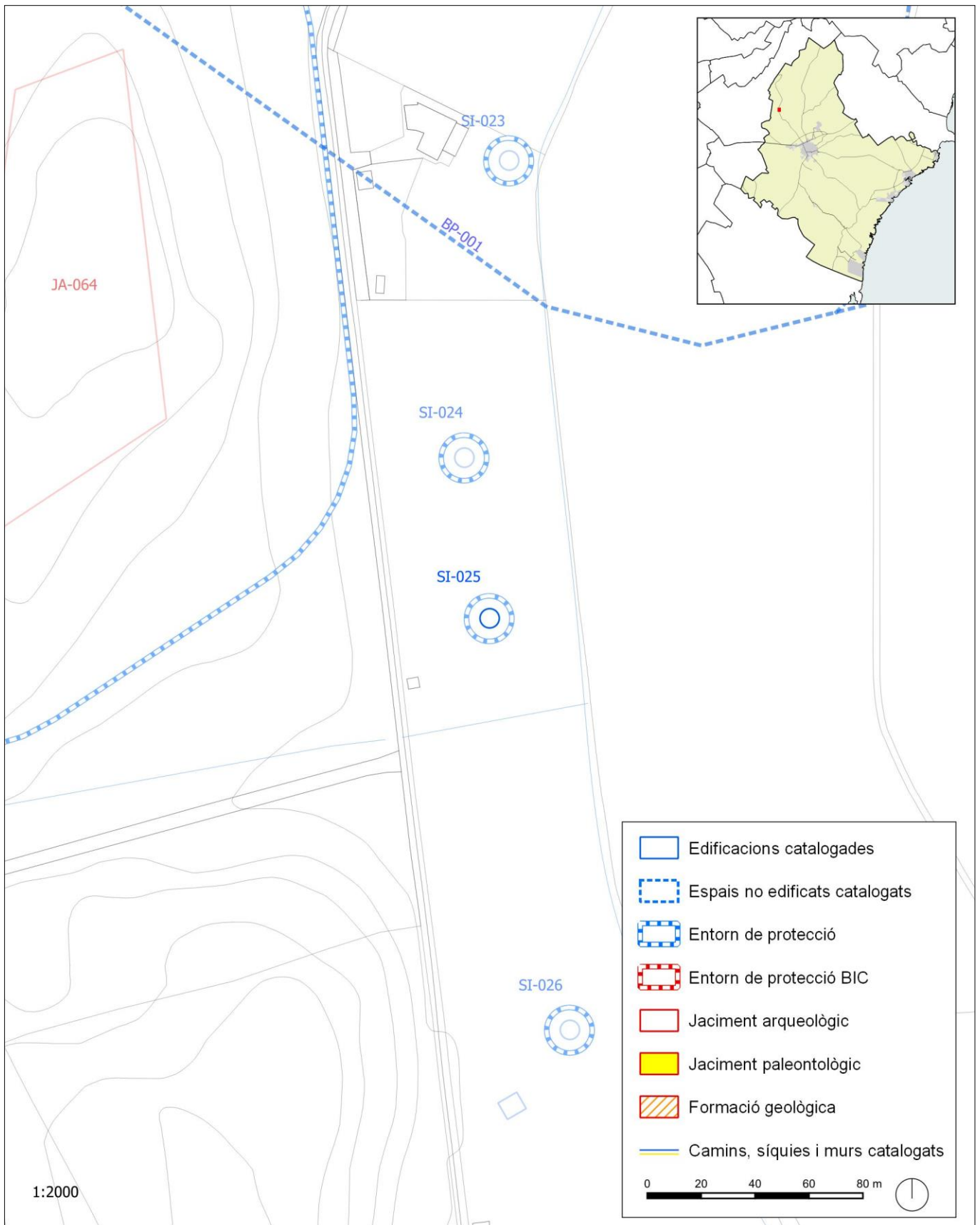

SI-024 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

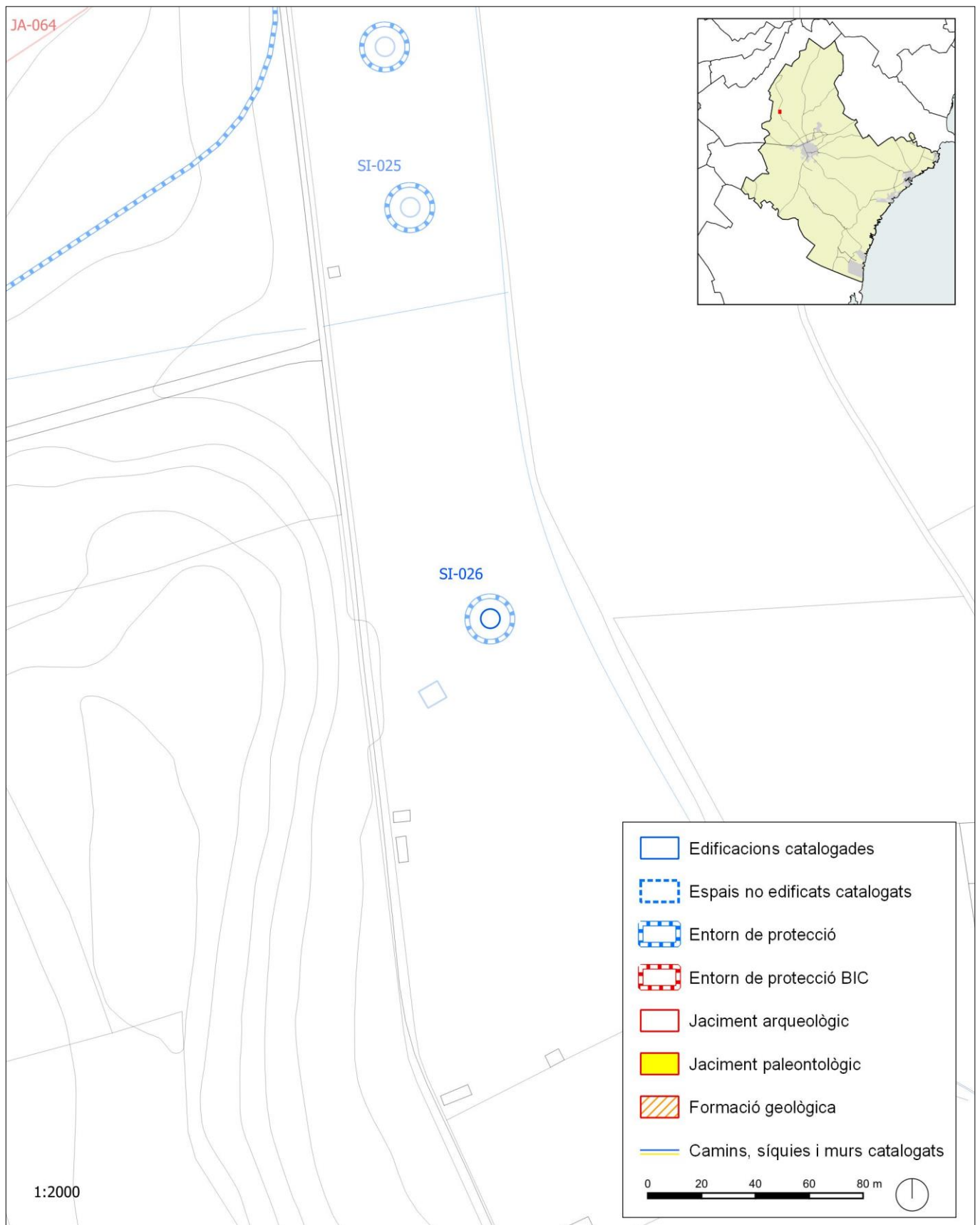

SI-025 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

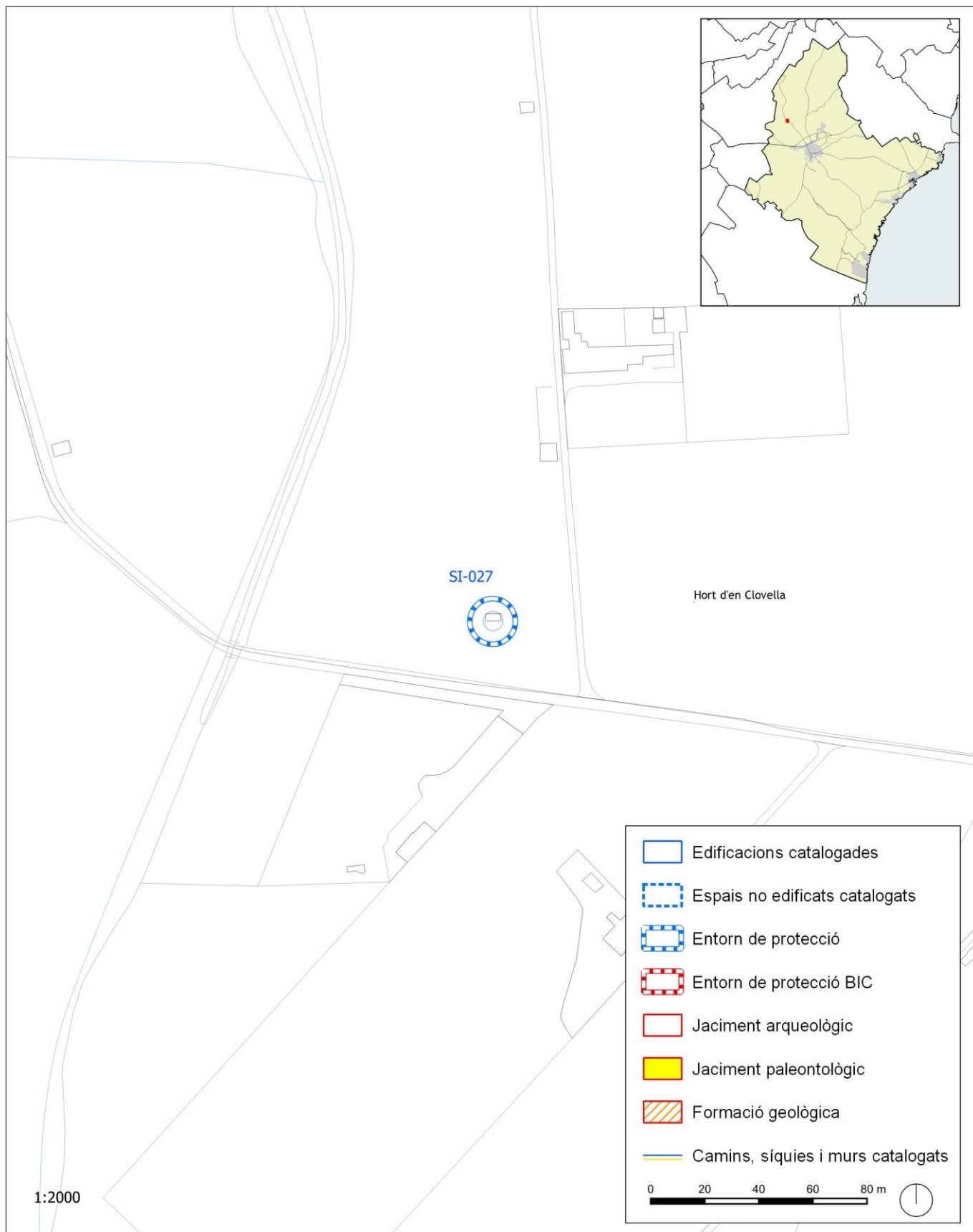

SI-026 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-027 LOCALITZACIÓ CARTOGRÀFICA

SI-023/SI-024/SI-025/SI-026/SI-027 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-023/SI-024/SI-025/SI-026 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

SI-023/SI-024/SI-025/SI-026/SI-027 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

10 Volum 9. Bens etnològics II (hidràulica tradicional) - SEFYCU 2798213

Puede acceder a este documento en formato PDF - PAdES y comprobar su autenticidad en la Sede Electrónica usando el código CSV siguiente:

URL (dirección en Internet) de la Sede Electrónica: <https://cim.sedipualba.es/>

Código Seguro de Verificación (CSV): K7AA NDYP ZKKX 4UTD ZCM2

En dicha dirección puede obtener más información técnica sobre el proceso de firma, así como descargar las firmas y sellos en formato XAdES correspondientes.

Resumen de firmas y/o sellos electrónicos de este documento

Huella del documento para el firmante	Texto de la firma	Datos adicionales de la firma
	Jaume Munar Fullana Aprovat definitivament amb prescripcions per la CIOTU en sessió de 22/12/2021. El secretari	Firma electrònica - FNMT-RCM - 10/01/2022 9:14 JAUME MUNAR FULLANA
	<i>El documento original contiene al menos una firma realizada fuera de la Sede Electrónica y que no se pudo validar. Si necesita obtener el documento con las firmas originales, acceda con el CSV en la Sede Electrónica.</i>	